

Határozat-tervezet

**KISVÁRDA VÁROS ÖNKORMÁNYZATI
KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK**

...../2014.(III.....)

h a t á r o z a t a

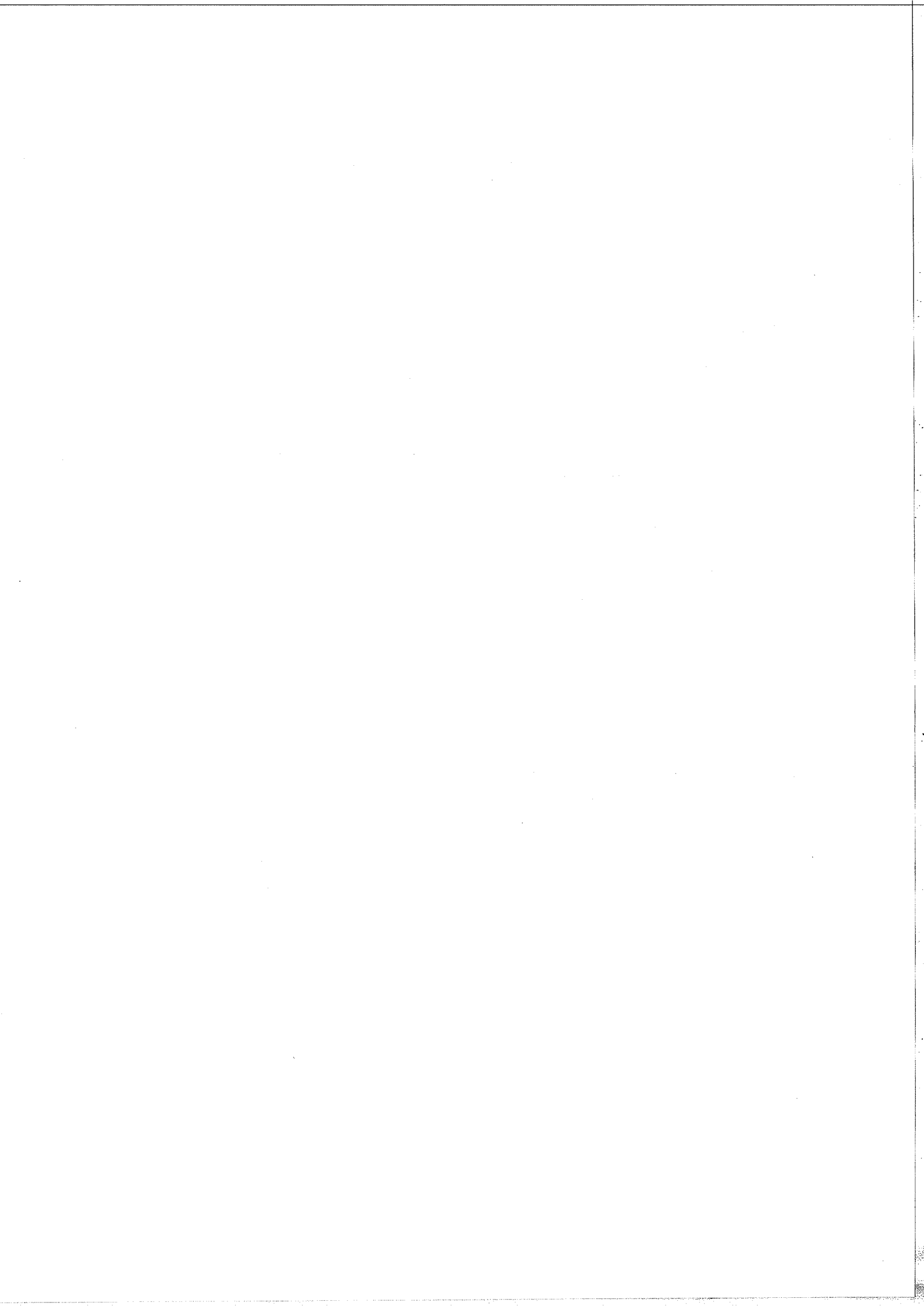
Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

A Képviselőtestület

- 1) Kisvárdai Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerint e l f o g a d j a .
- 2) A Kisvárdai város Települési Esélyegyenlőségi Tervéről szóló 72/2013. (III.27) ÖKT. határozatát hatályon kívül helyezi.

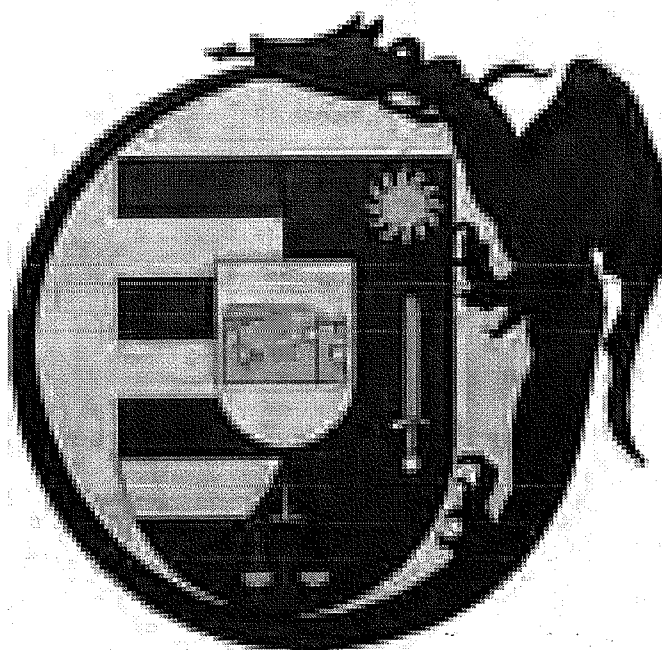
A határozatról értesülnek:

- 1) Tűr István Képző és Kutató Intézet Nyíregyháza
- 2) Önkormányzati és Intézményirányító Osztály H.
- 3) Irattár

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kisvárdai Város Önkormányzata

K i s v á r d a, 2013. december 11.

Tartalom

Helyi esélyegyenlőségi program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	4
Célok	5
A helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzése (HEP HE)	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása	5
2. Stratégiai környezet bemutatása	7
3. A mélyszegénységben élők és romák helyzete, esélyegyenlősége	8
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	68
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	78
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	80
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	83
A helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terve (HEP IT)	85
1. A HEP IT részletei	85
2. Összegző táblázat – A helyi esélyegyenlőségi program Intézkedési terve (HEP IT)	85
3. Megvalósítás	88
A megvalósítás előkészítése	88
A megvalósítás folyamata	88
Monitoring és visszacsatolás	90
Nyilvánosság	90
Érvényesülés, módosítás	91
4. Elfogadás módja és dátuma	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kisvárdai Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

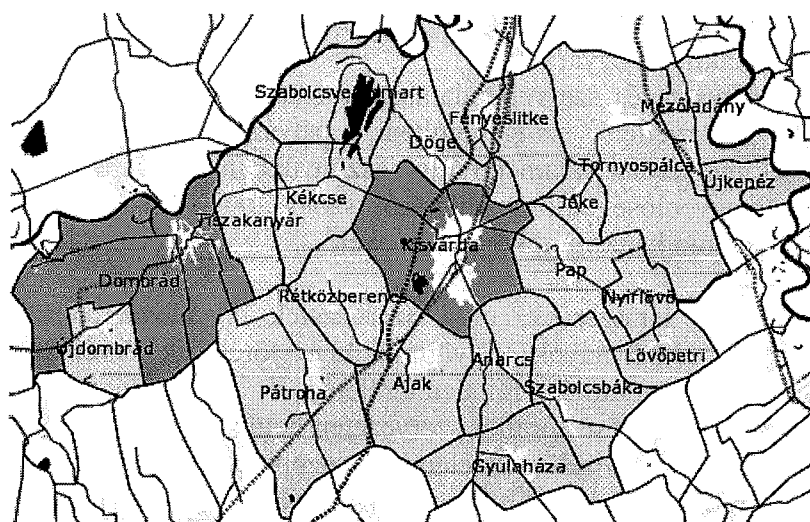
Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kisvárdai város az Észak-Alföldi régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, Nyíregyházától 47 kilométerre, az ukrán határtól 22 kilométerre fekszik, két nagy tájegység határánál: keleten a Nyírség, nyugaton a Rétköz határolja. Észak felől Döge, északkeletről Fényeslitke, keletről Pap, délkeletről Anarcs, délről Ajak, nyugatról Rétközberencs, északnyugatról Kékcse települések határolják. A város 3.734 ha területű, melyben a külterületi részek is benne vannak. Ebből a belterület nagyság 911 ha. A város a Kisvárdai kistérség központja, Északkelet-Magyarország egyik legmeghatározóbb városi ranggal rendelkező települése.

Kisvárdai elhelyezkedése

¹Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Közúti közlekedés

Közúton a 4. számú főúton közelíthető meg, amely Szabolcs- Szatmár- Bereg megye észak-keleti részeinek legfontosabb közlekedési folyosója. A főút az ukrán határral való közvetlen kapcsolat révén jelentős tranzit forgalmat bonyolít le. A megyeszékhely ideális forgalmi viszonyok között 20 perc alatt elérhető a főútvonalon. 2007-ben az M3-as autópálya nyomvonalán felújítási munkákat végeztek, mely által jelentősen javult az út minősége. Így gyakorlatilag Nyíregyházától Budapestig autópálya minőségű útfelület áll rendelkezésre az autós forgalom számára. A város közúton történő elérése a közeljövőben várhatóan tovább fog javulni, hiszen az Országos Közútfejlesztési Tervben (OKFT) foglaltak alapján tervbe van véve egy országhatárig terjedő és Kisvárdát is érintő autópálya nyomvonal. Ezzel Kisvárdá is csatlakozik az V. Helszinki folyosó nevű fő európai közlekedési csatornához, amely Velence- Trieszt- Ljubljana- Budapest- Lvov- Kijev irányú közép-kelet európai közlekedési folyosó része, ezért fontos kelet-nyugati tranzitszerepet tölt be az áruszállításban.

Vasúti közlekedés

A város vasúton történő összeköttetését a 100-as számú Budapest- Szolnok- Debrecen- Nyíregyháza- Záhony villamosított fővonal biztosítja. A fővonal a keleti régiók felé történő gazdasági kapcsolatépítésben szintén kulcsszerepet tölthet be, főleg az Oroszország felé irányuló személy- és kereskedelmi forgalom tekintetében.

Összességében elmondható, hogy Kisvárdá országos szempontból periférikus területen fekszik, mégis kiemelkedő fontosságú közlekedési tengelyek mentén található, mely jelentős kihatással van a város gazdasági életére.

Értékeink, küldetésünk

Az Önkormányzat működése során az esélyegyenlőség megvalósítását – az EU elvárásoknak is megfelelően – horizontális elvként kell meghatározni, melynek át kell hatnia az önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt.

Kisvárdá Város Önkormányzata és szervei tudatában vannak annak, hogy munkáltatóként, intézményfenntartóként, közvetlen szolgáltatóként, pályázóként és a közpolitikák alakítójaként is kötelesek megtartani valamennyi jogviszonyukban és eljárásukban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebkvtv.) meghatározott egyenlő bánásmód követelményét.

A város más szervekkel – társszervek, civil szervezetek, egyházak, önszerveződések, társulások, egyesületek és alapítványok- együttműködve törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Az esélyegyenlőségi politika követése során a szervezeten belüli együttműködés jellemzi, az önkormányzat vezetésétől a képviselőtestületen és bizottságokon keresztül egészen a végrehajtás szintjéig. Ösztönzi a hátrányos helyzetű csoportokat és egyéneket, hogy vegyenek részt a közösség életében.

Esélyegyenlőségi politikáját minél szélesebb körben megismerteti a helyi munkáltatókkal, munkavállalókkal, a helyi polgárokkal és a partnec szervezetekkel.

Az Önkormányzat két évente felülvizsgálja az esélyegyenlőségi programját, terveit.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kisvárdai város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk:

- a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából,
- meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt,
- olyan együttműködési rendszer felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Fbktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 21/2011.(IX.15) önkormányzati rendelet, mely szabályozza:

- a *Szociálpolitikai Kerekasztal működtetését,*
- a *szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásokat, úgy mint:*
 - *aktív korúak ellátása,*
 - *lakásfenntartási támogatás,*
 - *ápolási díj,*
 - *átmeneti segély,*
 - *kamatmentes kölcsön,*
 - *temetési segély,*
- továbbá, a természetben nyújtott szociális ellátásokat, melyek:
 - köztemetés,
 - közgyógyellátás,
 - adósságkezelési szolgáltatás.

A gyermekjóléti alapellátások keretébe tartozó gyermekek napközbeni ellátására és az ellátások keretében igénybe vett étkezésre megállapított intézményi térítési díjak mértékének és a gyermekjóléti alapellátásokért fizetendő intézményi térítési díjak mértékének megállapításáról szóló 15/2012. (V.31.) önkormányzati rendelet szabályozza az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit, úgy mint:

- gyermekjóléti szolgáltatás,

- bölcsőde,
- családi napközi,
- óvodai étkeztetés,
- általános iskolai étkeztetés,
- középiskolai étkeztetés,
- középiskola kollégiumi étkeztetés,
- helyettes szülői ellátás.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 18.- 21.§ - ai rendelkeznek az önkormányzat által kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Az ellátások nyújtásának helyi szabályait Kisvárdai Város Önkormányzati Képviselő-testületének a 6/2008./III.14/ sz. rendelete tartalmazza.

Az első lakáshoz jutás helyi támogatásáról szóló 14/2007. /VI. 14./ rendelet, amely a fiataloknak lakás vásárlásához és építéséhez biztosít kamatmentes kölcsönt.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alább felsorolt stratégiai programok, tervek szerves részét és alapját képezték a jelen dokumentum elkészítésének.

- Integrált Városfejlesztési Stratégia

Meghatározza a városfejlesztés fő irányvonalait, problémáit, megoldási alternatíváit.

- Kisvárdai Város Önkormányzatának Ifjúsági koncepciója és ifjúsági cselekvési terve 2012-2016

A Tervben meghatározásra került az ifjúságot érintő problémák feltárása, illetve lehetséges megoldások – együttműködések meghatározása.

- Kisvárdai és Jéke közoktatás feladat-ellátási, intézményhálózat működtetési, fejlesztési és esélyegyenlőségi terve 2008-2014

A közoktatás feladatellátására vonatkozó intézkedéseket, terveket, együttműködési lehetőségeket és fejlesztéseket határozza meg.

- Kisvárdai város Antiszegregációs Terve 2009

Kérdőíves felmérés alapján szegregátumként azon egybefüggő, körülhatárolható területek kerültek meghatározásra, ahol legalább 50 fő lakónépességet alapul véve az aktív korúakon belül az alacsony státuszú lakosok aránya legalább 50 %.

- Kisvárdai város szociális szolgáltatás-tervezési koncepciója

Tartalmazza különösen a:

- lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

- Szociális térkép 2010

A szociális térkép célja az, hogy a helyi társadalomról az általános ismeretknél mélyebb képet nyújtson. Megmutatja a helyi társadalom rétegződését, térbeli elhelyezkedését, a helyi társadalmi viszonyok rendszerét.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2007-ben az Önkormányzat szerkezetátalakítást hajtott végre a közoktatási intézményekben, Kisvárdai Város Önkormányzata társulási megállapodást kötött Jéke Község Önkormányzatával, közoktatási intézmények közös fenntartására. A Weiner Leó Alapfokú Zene- és Művészeti Iskola vidéki telephelyei megszűntek.

Társulási általános iskola jött létre a Vári Emil, a Várdai István, a 6. számú és Jékei Általános iskolákból, Vári Emil Társulási Általános Iskola névvel. Társulási óvoda jött létre a 4 önálló kisvárdai és a Jékei óvodából, Csillag-közi Központi Társulási Óvoda névvel.

Nem kötelező feladatot is ellátott a város, működtette a Bessenyei György Gimnázium és Kollégiumot, a II.- Rákóczi Ferenc Szakközép- és Szakiskolát, Alapfokú Zenei és Művészeti Iskolát, Pedagógiai Szakszolgálatot, Kisvárdai és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás tagjai között létrejött megállapodás alapján.

A szociális feladatok ellátása vonatkozásában is jogi személyiségű társulás létrehozására került sor, melynek keretében 21 település csatlakozott a szociális feladatok ellátására.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésre álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során adatokat merítettünk a TEIR rendszerből, valamint a 2.1. pontban felsorolt dokumentumokból, valamint a helyi, intézményi, szolgáltatói nyilvántartásokból.

Nők célcsoportjára vonatkozóan adathiánnyal rendelkezünk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Szabolcs- Szatmár- Bereg Megye országos tekintetben évek óta az egyik legkedvezőtlenebb jövedelmi helyzettel rendelkező megye. A megyei jövedelmek alacsony mivoltát komplexen, több tényező (alacsony foglalkoztatási arány, keresetszínvonal; mérsékelt ellátási összegben részesülő munkanélküliek, rokkantsági nyugdíjasok magas aránya; az alacsonyabb keresetekből adódó kisebb összegű nyugellátás; a segélyből élők magas aránya; az átlagosnál nagyobb fokú eltartási kötelezettség) együttesen magyarázza, bár hatásaik külön- külön sem elhanyagolhatóak.

Kisvárdán 2008-ban az összes adófizető 8004 fő volt. A jövedelem megoszlására elmondható, hogy az összes jövedelem 90% főállásból, 8% egyéni vállalkozásból, 2% társas vállalkozásból származik, amely ismételten igazolja, hogy bár a vállalkozói sűrűség magas, jövedelemtermelő képességük viszont alacsony. Az adó alakulásában erőteljes növekedés figyelhető meg az elmúlt időszakban, amely azt mutatja, hogy a lakosság jövedelmi viszonyai javultak.

A lakáskörülmények javítás érdekében a település és a terv általános célkitűzése, hogy pl. a szegregátumokban élő családok egy részének mobilizációját ösztönözzék, szebb, komfortosabb környezetben történő letelepedésüket, integrált körülmények között önkormányzati bérlakások nyújtásával segítsék. Ezzel is kívánjuk elősegíteni az itt élők élhetőbb környezetbe kerülését, és a szegregátumok területének csökkenését, vagy legalábbis növekedésének megállítását.

A megfelelő iskolai végzettség megszerzését célzott képzések, átképzések biztosításával segíti az önkormányzat, a Munkaügyi Kirendeltség, a településen található oktatási intézmények, a mátészalkai TISZK, valamint a bekapcsolódó civil szervezetek.

A település ösztönzi a vállalkozások betelepülését, biztosítja a hiányszakmák képzését, támogatások nyújtásával ösztönzi a halmozottan hátrányos helyzetű emberek, a romák, több gyermekes anyák, alacsony iskolázottságúak elhelyezkedését. A Záhony-Fényeslitke ipari beruházások nyújtotta lehetőségeket a település igyekszik kihasználni, ehhez főként képzési és szolgáltató funkciókat biztosítanak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

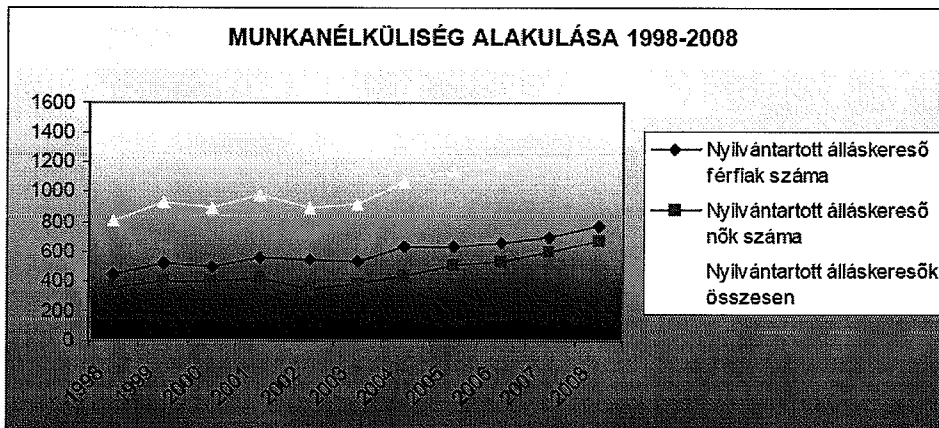
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Kisvárdai foglalkoztatási helyzetét elsősorban a megyeszékhely foglalkoztatási helyzetének alakulása, valamint az elsősorban ipari profilú, szomszédos Záhonyi kistérség munkaerőpiacának helyzete befolyásolja. 2008 folyamán a helyi munkaügyi hivatal 9,5 %-os munkanélküliségi rátát kalkulált, ami az országos átlaghoz viszonyítva kimagasló érték.

A munkanélküliség alakulása a 1998-2008 közötti időszakban megduplázódott. A nyilvántartott álláskeresők többségét férfiak alkotják, de megfigyelhető, hogy a nőket 2006 óta egyre nagyobb intenzitásban sújtja a munkanélküliség.

A munkanélküliség alakulása a 1998-2008 közötti időszakban megduplázódott. A nyilvántartott álláskeresők többségét férfiak alkotják, de megfigyelhető, hogy a nőket 2006 óta egyre nagyobb intenzitásban sújtja a munkanélküliség.

Kisvárdai munkanélküliségi helyzete 1998-2008 között

Forrás: Kisvárdai Város Önkormányzata Integrált Városfejlesztési stratégia

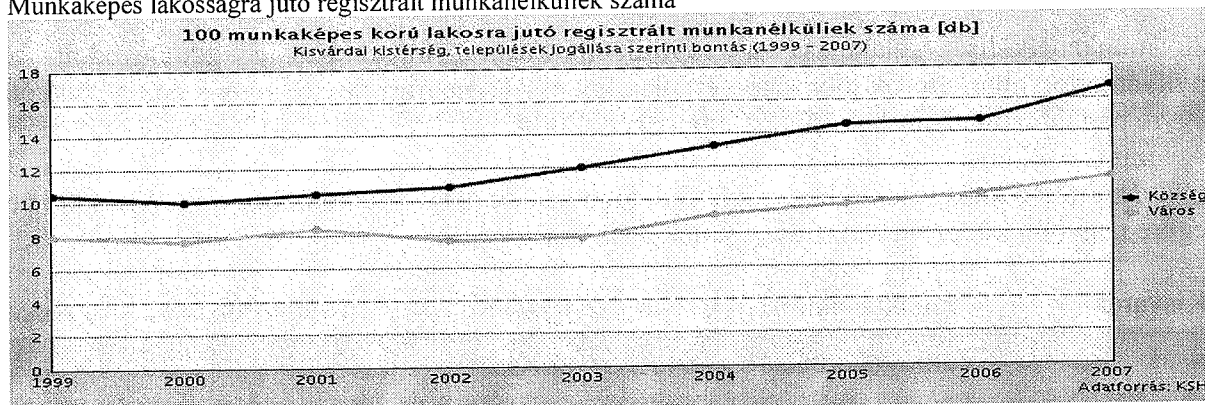
A munkanélküli rétegek közül a pályakezdőket sújtja a legjobban a munkanélküliség, ezt követően korosztálonként szűkül a munkanélküliségi ráta, az 55 év felettek esetében már elhanyagolható nagyságú. Az aktív korú lakosságon belül a regisztrált munkanélküliek száma 887 fő, mely mindösszesen az aktívkorú népességre vetítve 7,53 %. Iskolai végzettség tekintetében a munkanélküliségi ráta az általános iskolai és szakmunkás végzettségűek között a legkimagaslóbb, de a középiskolai végzettségűek körében is jelentős értéket képvisel.

A foglalkoztatott lakosság 29%-a dolgozik az ipar, építőipar ágazatban. Igazodva az aktuális foglalkoztatottság trendeknek a legtöbben (a lakosság:70%-a) a szolgáltató szektorban helyezkedik el és mindössze 1% a primer szektorban.

A regisztrált munkanélküliek létszámának alakulása:

Evek	Kisvárdai város	Kisvárdai körzet
1999	926	4646
2000	893	4928
2001	980	4965
2002	893	4863
2003	948	5232
2004	1000	5680
2005	1081	6211
2006	1164	6582
2007	1233	7167
2008	1368	7994
2009	1477	8103

Munkaképes lakosságra jutó regisztrált munkanélküliek száma

Forrás: Kisvárdai Város Önkormányzata Integrált Városfejlesztési stratégia

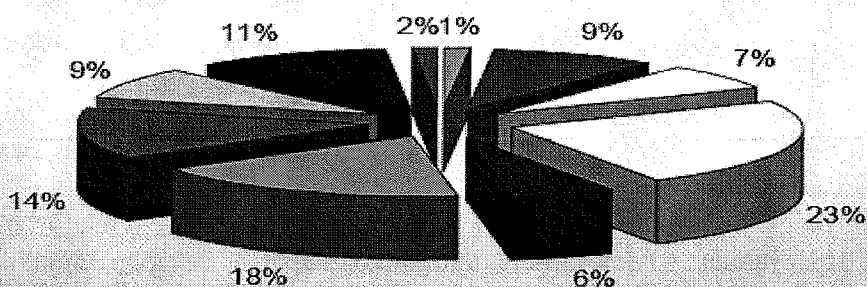
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Iskolázottság

Kisvárdai lakosságára iskolázottsági szempontból ambivalencia jellemző. Egyrészt magas az alacsonyan kvalifikált társadalmi rétegek aránya, másrészt magas koncentrációjú a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma.

Kisvárdai lakosságának iskolai végzettség szerinti megoszlása

LAKOSSÁG MEGOSZLÁSA LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉG AKAPJÁN (2001)

- 0 osztályt végzettek száma
- Általános iskola 1-5. osztályát végzettek száma
- Általános iskola 6-7. osztályát végzettek száma
- Általános iskola 8. osztályát végzettek száma
- Középiskolai végzettségű középiskolai érettségi és szakmai oklevél nélkül
- Középiskolai végzettségű középiskolai érettségi nélkül, szakmai oklevéllel
- Középiskolai végzettségű középiskolai érettségivel, általános oklevéllel
- Középiskolai végzettségű középiskolai érettségivel, szakmai oklevéllel
- Egyetemi, főiskolai végzettségű oklevéllel
- Egyetemi, főiskolai végzettségű oklevél nélkül

Forrás: Kisvárdai Város Önkormányzata Integrált Városfejlesztési stratégia

c) közfoglalkoztatás

Napjaink egyik legnagyobb társadalmi problémája a tartós munkanélküliség, amely jelentős részben a gazdasági szektorok átalakulásának, a gyorsan változó munkaerő-piaci viszonyoknak a következménye. A szakképzetlen munkavállalók valamint a gazdaság által már nem keresett szakképzettséggel rendelkezők kiszorultak a munkaerőpiacról, és egyre nagyobb arányban válnak a segélyezési rendszer alanyaivá. Az utóbbi években egyre több azon fiatalok száma is, akik egyáltalán nem találnak állást, így munkatapasztalatot sem tudnak megszerezni. A tartós munkanélküliség elszegényedést, a lakhatási körülmények romlását, a szegénység átörökítését idézheti elő, kitörni belőle egyre nehezebb.

Ezen társadalmi probléma kezelésére dolgozta ki 2008. évben a Szociális és Munkaügyi Minisztérium az **„Út a munkához” programot** azzal a kiemelt céllal, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbiaknál fokozottabb mértékben vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában, annak érdekében, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak, és közelebb kerüljenek a munka világához. A program kidolgozásával és gyakorlati megvalósításával a Minisztérium mérsékelni kívánja a segélyezés körüli társadalmi feszültséget a társadalmi igazságérzet szem előtt tartásával. A program alapelve, hogy a munkára képesek munkát végezzenek és járuljanak hozzá a közteherviseléshez, a ténylegesen rászorulókat pedig megfelelő ellátásban részesüljenek.

Míndezek megvalósításához a szociális ellátórendszert is át kellett alakítani az alábbi szempontok szem előtt tartásával: az átalakított támogatási rendszer

ösztönözzön a munkavállalásra

ellenőszön a „segélyezett”

életvitelre

  szigorúbban szankcionálja a segéllyel való visszaélést

  szociális szolgáltatásokkal támogassa a munkaerőpiacra való visszatérést.

Kisvárdra város vezetése kiemelt feladatának tekinti a munkahelyteremtést. Az utóbbi két évben komoly eredményeket értek el e téren pályázatok benyújtásával a rövid foglalkoztatás vonatkozásában.

2011-ben megszűnt az „Út a munkához program”, helyette négyféle közfoglalkoztatási típus indult 2011. január 01-jétől. A közfoglalkoztatásban dolgozó munkavállalók segítséget nyújtottak kézbesítési, adminisztratív, takarítási feladatok ellátásában, továbbá a közterületeken köztisztasági, parkfenntartási munkálatokban. Intézményeknél portai, takarítási, szociális segítő, udvari munka, gyermekfelügyelet, informatikai és adminisztratív feladatokat végeztek. 4 hónapos időtartamú foglalkoztatásra nyílt lehetőség napi 4 órában 50 fő szakmunkás részére, intézmény-felújítási feladatok végzésére, ISZC Nonprofit Kft. feladatellátásban való közreműködésre. Hosszú távon 42 fő végezte az intézményi karbantartási, illetve intézményi és hivatali adminisztratív feladatokat. Meghívásos pályázat keretében lehetőség nyílt 2011. április 1-től december 31-ig 53 fő szak- és segédmunkás foglalkoztatására, értékteremtő feladatok végzésére (csapadékvíz elvezető csatorna tisztítása, kiépítése, virágtartó ládák készítése, kerítés elemek gyártása, kihelyezése). 2011. december 9-től 7 fő segédmunkást foglalkoztatott az önkormányzat, akik munkaviszonya 2012. február 08-ig tartott.

2012. január 09. és 2012. március 08. között 8 fő segédmunkás végezte a hó eltakarítást és a síkosság mentesítését téli átmeneti közfoglalkoztatás keretében.

Az eddigi évek közfoglalkoztatásának ismertetése:

Foglalkoztatás ideje:	Foglalkoztatás jellege:	Közfoglalkoztatottak száma:
2000 év.	közhasznú foglalkoztatás	27 fő
	közcélú foglalkoztatás	24 fő
2001 év.	közhasznú foglalkoztatás	26 fő
	közcélú foglalkoztatás	77 fő
2002. év	közhasznú foglalkoztatás	32 fő
	közcélú foglalkoztatás	82 fő
2003.év	közhasznú foglalkoztatás	38 fő
	közcélú foglalkoztatás	71 fő
2004. év	közhasznú foglalkoztatás	40 fő
	közcélú foglalkoztatás	90 fő
2005. év	közhasznú foglalkoztatás	47 fő
	közcélú foglalkoztatás	90 fő
2006. év	közhasznú foglalkoztatás	26 fő

	közcélú foglalkoztatás	73 fő
2007. év	közhasznú foglalkoztatás	49 fő
	közcélú foglalkoztatás	107 fő

Közfeladat megnevezése	Munkafeladat:
takarítás	intézmények, hivatal helyiségeinek tisztántartása
kézbesítés	a hivatal leveleinek érintettek részére történő kézbesítése
adminisztrátor	postázás előkészítése, számítógépen adatrögzítés, iktatásra iratok előkészítése, adatgyűjtés, adatfeldolgozás,
informatikus	programalkalmazás, felmerült program hibák javítása, oktatási gépek beüzemelése, kezelése
portás	portaszolgálat ellátása, telefonközpont kezelése, érkezők részére információ nyújtása
szociális ügyintéző	szociális igazgatással kapcsolatos feladatok ellátása
gazdasági ügyintéző	intézményben gazdasági feladat ellátása
szabadidő szervező	iskolában szabadidős programok szervezése
pedagógus	fejlesztő pedagógiai munka
koordinátor	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinálása
családgondozó	családsegítésben, gyermekjóléti szolgáltatásban preventációs programok szervezése, hátrányos helyzetű gyermekek korrepetálása
szociális gondozó	gondozottak részére étel kiszállítás, gyógyszer kiváltása, bevásárlás, ház körüli teendők ellátása, takarítás
szociális- asszisztensi feladatok	felmérések, szociális térkép elkészítése, segítségnyújtás tartós nehézségekkel küzdő egyéneknek és családoknak
pedagógus -asszisztensi feladatok	pedagógus munkájának segítése, gyerekek felügyelete, oktatási eszközök előkészítése, közreműködés a könyvtári foglalkozások lebonyolításában
gyógypedagógiai asszisztens	a gyógypedagógus munkájának segítése fogyatékos gyermekek nevelésében, oktatásában
gyermekfelügyelő	gyermekek gondozása, felügyelete, fejlődésük figyelemmel kísérése
könyvtáros	a könyvek raktári nyilvántartásának vezetése, dokumentumok nyilvántartása,

	állományellenőrzés,
dajka	ovónők munkáját segítő egyszerűbb tevékenységek ellátása, gyerekek felügyelete
közterületi segédmunka	közterületek takarítása, parkfenntartás, fűnyírás, sövénynyírás, gallyazás, gépi és kézi kaszálás, nádvágás, padkázás, veszélyes fák kivágása, parlagfűirtás, csapadékvíz-elvezető csatornák tisztítása és karbantartása, hó és síkosság mentesítés,
karbantartói szakipari munkák	festés, villanszerelés, burkoló, asztalos, kőműves, víz-gáz-központi fűtészerező szakmunkák végzése
élelmezési feladat ellátása	szakács szakmunka, konyhai kisegítés
udvari munka, parkfenntartás	intézmények környezetének (parkok, udvarok) rendbentartása
betanított munka	rendezvények technikai előkészületeiben való közreműködés
vagyonvédelmi, őrzési feladatok	intézményeknél, ISZC-nél őrzési feladatok ellátása (ruhatáros, medenceőr, kabinos, parkoló őr, éjjeliőr)
ápolási feladatok	a Felső - Szabolcsi Kórházban segédápolói, betegszállítói feladatok ellátása

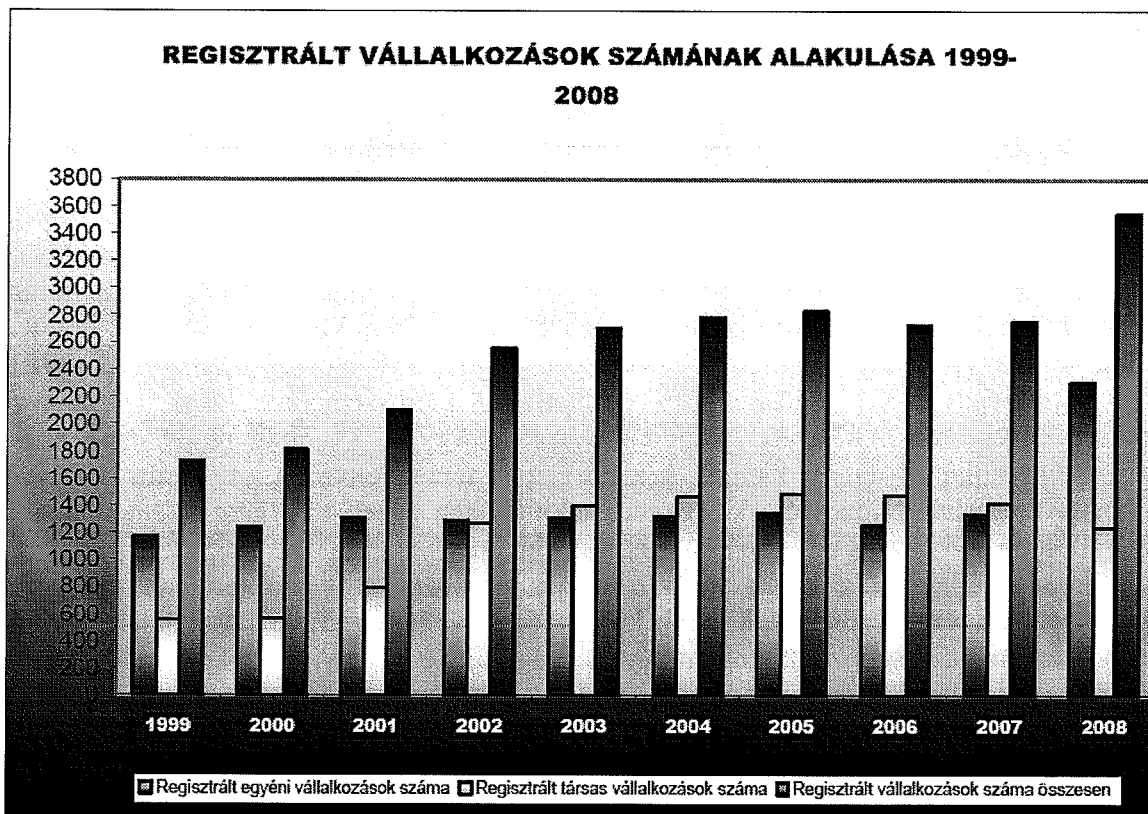
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A rendszerváltást megelőzően a térségi funkcióhoz idomulva elsősorban mezőgazdasági profilú volt a település. A Szeszipari Vállalat a térség mezőgazdaságában nagy jelentőséggel bíró gyümölcsstermesztésre épült. Ezeket további – már teljes egészében ipari - beruházások követték.

A rendszerváltást követően a megváltozott gazdasági környezet és mechanizmusok olyan kihívások elé állították a városban tevékenykedő vállalkozásokat, melyekre korábban nem voltak felkészülve: piaci viszonyoknak nem megfelelő termelési struktúra, túlfoglalkoztatás, alacsony technológiai színvonal, veszteséges termelés nehezítette a nagyobb vállalatok helyzetét. Ez, hasonlóan az ország más területeihez nagyarányú létszámleépítésekbe torkollott, mely a döntően ipari foglalkoztatottság mellett katasztrofális, feszültségekkel teli helyzetet teremtett a térségen belül.

A vállalkozási kedvet jól mutatja az ezerfőnyi lakosságra eső működő vállalkozások száma. Ezek alapján Kisvárdra országos átlag körüli értéket produkál, csupán kis mértékben maradva le attól. Kisvárdai vállalkozói aktivitás szempontjából kifejezetten aktívnek mondható. A Kisvárdára jellemző vállalkozási kedv megfelel az országos tendenciáknak, mely során 2001-től határozott növekedés volt tapasztalható a vállalkozói szférában, majd a 2003-as tetőzés után 2005-re a vállalkozói aktivitás a 2001-es szintre esett vissza, ami azonban így is kiemelkedő érték a térségben.

Regisztrált vállalkozások számának alakulása Kisvárdán 1999-2008 között

Forrás: Kisvárdai Város Önkormányzata Integrált Városfejlesztési stratégia

Az utóbbi évek tendenciája alapján erőteljes csökkenés tapasztalható a kereskedelem és javítás nemzetgazdasági ágban jelenlévő gazdasági szervezetek számában. Ez a csökkenés a városban megjelenő, főleg kereskedelmi profilú multinacionális vállalatok térnyerése és a helyi gazdasági szervezetek alacsony tőkeereje együttesen eredményezte.

Kisvárdai Városban a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása az önkormányzat által fenntartott intézményekben és a debreceni központú PIREHAB Kft. Kisvárdai üzemében történik.

A *Kistérségi Szociális Szolgálat* által működtetett Hajléktalanok Átmeneti Szállása (4600 Kisvárdai, Vásár tér 10/C) szakfeladaton 4 fő megváltozott munkaképességű munkavállaló került foglalkoztatásra portás munkakörben, továbbá a székhelyen (4600 Kisvárdai, Szent L. u. 54.) egy fő takarító.

A közel harminc éve működő PIREHAB Nonprofit Kft. az ország egyik legnagyobb, rehabilitációs célokat megvalósító munkáltatója. Közel 2500 főt foglalkoztat, amely létszámból 2060 fő megváltozott munkaképességű munkavállaló. A cég az ország 21 kiemelten védett szervezete közé tartozik. Jelenleg 21 telephellyel és debreceni központtal működik Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megyében.

A kisvárdai üzem a papíralapú csomagolóeszköz-gyártás bölcsője. 1991-ben kezdte el működését az üzem, 80 fővel. Jelenleg az üzem 363 főt foglalkoztat, amely létszámból 342 fő megváltozott munkaképességű. (Forrás: PIREHAB Kft.)

A közlekedési infrastruktúra kiépítettségét reprezentáló adatok közül az alábbiakat érdemes kiemelni:

Belterület kiépített út 2007 [km]	50,31
Kiépített járda 2007 [km]	44
Belterület kiépítetlen út 2007 [km]	2,77
Belterületi kiépítettség 2007 [százalék]	95
Külterület kiépített 2007 [km]	0
Külterület kiépítetlen 2007 [km]	30
Külterület összesen 2007 [km]	30
Bel- és külterület összesen 2007 [km]	83,08
Kerékpárút 2007 [km]	0

Közlekedési infrastruktúra kiépítettsége Kisvárdán

(Forrás: Kisvárdai Város Önkormányzata Integrált Városfejlesztési stratégia)

A táblázatból kitűnik, hogy a belterületi utak szempontjából jó helyzetben van a település, azonban a külterületi utak kiépítetlenek, továbbá kerékpárút hálózat szempontjából azonosíthatóak komoly hiányosságok. A településen az állami közutak hossza 12 km, területe 95m. Az önkormányzati kiépített út és köztér területe 251 m². A járdahálózat kiépítettsége rendkívül magas fokú, mindössze 1 km kiépítetlen. Közúti szempontból a város minden része jól megközelíthető, nincsenek feltáratlan városi területek. Kisvárdán rendelkezik közvetlen vasúti kapcsolattal, amely kiemelt jelentőségű a térség életében. A vasúti szerelvények állapota megfelelő. Közösségi közlekedés tekintetében a helyközi járatok emelhetőek ki, a településen helyi járatos buszközlekedést nem működik.

Kisvárdán elérhetőek a közösségi közlekedés eszközei, a város területét behálózzák a buszmegállók, vagyis a városon belüli közlekedés, bár helyi járatos buszközlekedés nem áll rendelkezésre, a helyközi járatokkal így is megoldható a helyi közlekedés. A helyközi és távolsági közlekedésre busszal és vonattal egyaránt van lehetőség. A település egyik nagy előnye a közlekedési pozícióját tekintve, hogy rendkívül jó a város vasúti kapcsolata, a 100-as vasútvonal érinti a települést, amely biztosítja a gyakori vasútjáratokat. Összességében a közösségi közlekedés feltételrendszere ebben a formában adott, amely lehetőséget nyújt, hogy a lakosságot a közsféra és a civil szervezetek magatartásformáló kampányokkal ösztönözzék a közösségi közlekedés nagyobb arányú használatára. Ez a prioritás az egész várost érinti, nem városrész szintű cél.

Kisvárdán településszerkezetének legfőbb problémája, hogy a település központi területén halad keresztül a 4145. számú országos mellékút, melybe a település belterületén torkollik be a 4111. (Jéke), 4109. (Pap), 4108. (Anarcs), 3832. (Döge), 3814. (Kékcse, 4. sz. főút csomópont) számú utak. Jelenleg a kelet-nyugat irányú forgalom a térségen belül, kizárólag a város központján keresztül tud lebonyolódni.

Ezért egy, a települést keletről teljes egészében elkerülő út került a tervbe. Ezen az elkerülő úton megközelíthető lenne a regionális hulladéklerakó területe is, anélkül hogy a város történelmi emlékekkel teletűzdelt belvárosán keresztül kellene haladni.

Az elmúlt években a magánautók használatának aránya dinamikusan emelkedett. A jó közúti adottságokból eredően magas az áru és teherszállító gépjárművek száma, amelyek számának további emelkedése várható a térség logisztikai fejlesztéseiből adódóan.

A gépjármű használatot reprezentáló adatokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Áruszállító tehergépkocsik száma 2008 (db)	560
Lassú járművek száma 2008 (db)	202
Motorkerékpárok száma 2008 (db)	188
Személyszállító gépjárművek száma összesen 2008 (db)	5258
Teherszállító gépjárművek száma összesen (különleges célú gépkocsival együtt) 2008 (db)	644
Természetes személy által üzemeltetett személygépkocsik száma 2008 (db)	4823
Vontatók száma 2008 (db)	45

Gépjárműhasználat megoszlása Kisvárdán

A városi közlekedés egyik sarkalatos problémája, hogy nagy a településen keresztül haladó forgalom, amely abból adódik, térségi és megyei jelentőségű utak futnak össze a településen. Az ebből fakadó környezeti-, zaj- és egyéb szennyezés a város egészét és több városrészt különösen sújtanak. A probléma mérséklése céljából elkerülő utak építése képezne megoldást. Komoly probléma, a hogy a környezetkímélő közlekedés igénybevételének ösztönzési gyakorlata hiányzik a városból, amelynek az egyik oka, hogy nem található település belterületén kerékpárút, amely köré jelentős magatartásformáló kampányokat lehetne szervezni (pl. critical mass). A környezettudatosság terjesztése érdekében a magatartásformáló kampányok jelentenének alternatívát, amely az elkövetkező években hangsúlyos szerepet kell, hogy játsszon a város életében.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Kisvárdai város Önkormányzatának Ifjúsági koncepciója és ifjúsági cselekvési terve 2012-2016 elkészítésével a közvetlen cél az volt, hogy közelebbről megismerjék a helyi fiatalok, elképzeléseit városunkról az őket foglalkoztató problémákról, hogy mi az, amit hiányolnak, mi az, amivel gazdagabbá és színesebbé, tehetné a város a helyi fiatalság életét. Ugyanakkor arra is keresték a megoldási lehetőségeket, hogy hogyan segítsék és támogassák a fiatalság bevonását a helyi társadalmi életbe, felkészítve őket e fontos társadalmi feladatok megismerésére és alkalmazására. Erősítve a fiatalok egymással szembeni szolidaritását, felelősségteljes közösségi feladatvállalását. Cél az volt, hogy mind a koncepció, mind a cselekvési terv kidolgozásának alapja tényleg a valós - a fiatalok által megfogalmazott - elképzeléseken és szükségleteken alapuljon.

Az ifjúsági feladatok ellátásában az önkormányzatok szinte teljes feladat- és intézményrendszere érintett. Integrálja a fiatalok részvételével, a fiatalok információhoz jutásával, a szakemberek, köztisztviselők, közalkalmazottak és munkavállalók feladataival, a közösségi terekkel, és a forrásokkal kapcsolatos kérdésköröket.

2012 év február havi adatok:

Regisztrált munkanélküli	Pályakezdő:
1827	232

Forrás: Kisvárdai Város és Jéke Község Önkormányzati és Feladat ellátási Intézményi Háttér Működtetési Fejlesztési és Esélyegyenlőségi Terve 2008-2014.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Kisvárdai városban számos intézmény – önkormányzati fenntartású, civil szervezet – foglalkozik a munkát keresők segítségével, hatékony támogatásával meglévő eszközeik, forrásuk, tudásuk alkalmazásával.

- **Családsegítő Szolgálat:** önkormányzati fenntartású integrált intézmény önálló szervezeti egységeként működik, feladatellátási körébe tartozik az állást keresőkkel való szociális munka. Együttműködési megállapodás keretében a tartós munkanélküliek részére rendszeres csoportfoglalkozásokat szerveznek, melynek keretében önismeretet, álláskeresési technikákat ismertetnek a résztvevőkkel.

Igyekeznek egyfajta közvetítő szerepet is betölteni a potenciális munkaerő és munkáltatók között.

- Munkaügyi Központ: ellátási területe a Kisvárdai járásához tartozó települések. Átfogó szolgáltatást nyújt a munkát keresők részére, valamint számos bértámogatási programmal segíti a járás területén működő munkaadókat.
- Regionális Érdekvédelem Alapítvány (RÉV): Kisvárdai városban a RÉV területi irodával rendelkezik és jelenleg több program fut munkát keresők részére.

A Regionális Érdekvédelem (RÉV) Alapítvány 1992-ben alakult, nagy hagyományokkal rendelkező, elismert közhasznú civil szervezet Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében.

Fő céljai:

- a munkanélküliek és a munkanélküliség által veszélyeztetettek részére olyan képzési feltételek biztosítása, amelyek által javíthatók az érintettek munkaerő-piaci esélyei,
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése,
- nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,
- kulturális tevékenység, kulturális örökség megóvása,
- kiadványok szerkesztése

Fő tevékenység: a hátrányos helyzetű és tartósan munkanélküliek számára, munkaerő-piaci re-integrációt elősegítő, képzési-foglalkoztatási programok megvalósítása.

Célcsoportok:

- álláskeresők: kiemelten nők, 40 év feletti, romák, pályakezdők, iskolarendszerből lemorzsolódtak,
- gazdasági társaságok,
- intézmények,
- civil szervezetek,

Szolgáltatások egyéni ügyfeleknek:

- Képzések: - szakmai képzések, általános célú képzések
- Előzetes tudásszint felmérése
- Képzési szükségletek felmérése, képzési tanácsadás
- Egyéni és csoportos munkaerő-piaci tanácsadások, tréningek szervezése, lebonyolítása
- Munkaközvetítés, Utógondozás

Szakképzések:

- Szociális gondozó és ápoló
- Élelmiszer-, vegyi áru és gyógynövény eladó
- Tisztítás-technológiai szakmunkás
- Egyéni OKJ szakképzési igények pénzügyi támogatása

Felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatásaink:

Előzetes tudásfelmérés:

- az ügyfél adott képzéshez tartozó tárgyköri tudásának felmérése és beszámítása.

Képzési szükségletek felmérése és képzési tanácsadás:

- a cél és a munkaerő piaci igények összevetése.

Tréningek:

- Tanulástechnikai tréning
- Álláskeresési tréning
- Vállalkozás indítás és fejlesztési tréning, egyéni vállalkozóvá válás támogatása

Alapismeretek pótlása, kulcskompetenciák fejlesztése:

- írás, olvasás, számolás fejlesztése
- alapismeretek pótlása
- önállóság, problémamegoldó képesség, kreativitás fejlesztése
- hátrányok leküzdése amelyek akadályozták a munkavállalást
- önértékelés, érdeklődés fokozása

- Kisvárdai városban több felnőttképző intézményből választhat a továbbtanulni szándékozó lakosság, melyek a következők:
- Tölgdi Kata Szakiskola és Szakközépiskola,
 - Bessenyei György Gimnázium és Kollégium.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Önkormányzati saját fenntartású intézményekben főállású státusz keretében a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása nem jellemző, azonban közfoglalkoztatás keretében elsősorban ez a célcsoport kerül foglalkoztatásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk erre vonatkozóan adattal.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Pénzbeli és természetbeni juttatások

Év/fő	2009	2010	2011
Időskorúak járadéka	1	1	1
Rendszeres szoc. Segély (munkanélküli)	RÁT-1128 RSZS- 17	RÁT- 692; RSZS-33	FHT-987; RSZS- 37
Lakásfenntartási támogatás	431	419	846
Átmeneti segély	573	898	972
Temetési segély	105	91	73
Ápolási díj	22	5	38
Rendszeres gy. Védelmi támogatás/kedvezmény	1479	1412	1623
Rendkívüli gy. védelmi támogatás	49	80	96
Köztemetés	6	4	4

Közgyógyellátás	399	435	410
Adósságsökkentési támogatás	74	57	79

Forrás: Kisvárdai Önkormányzata

Adósságkezelés statisztika 2006-2011 között

Kategóriák		2006. május 08.	2007.	2008.	2009.	2010.					
Forgalom		669 fő	936 fő	592 fő	1663 fő	1824 fő					
Esetszám		110	113	113	192	195					
Szolg. részesült, befejezett adósságkezelés		14	35	28	27	51					
Elutasított kérelem		14	10	6	9	5					
Együtműködés hiánya miatt megszüntetve		0	10	5	5	18					
Nem kezelhető		36	11	16	60	45					
Folyamatban lévő ügyintézés	Előkészítés alatt	4	66	4	66	14	3	35	8	5	
	Határozatra vár	46	6	36	7	5	7		2	73	4
	Együtműködés alatt		36		55	47	26		27		64
Ügyintézés ad. kez. kívüli ügyfeleknek		0	11	23	18	10					

Forrás: Kistérségi Szociális Szolgálat

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Kisvárdán a kistérségi lakásállomány 25,7 %-a koncentrálódik. A városban az újonnan épített lakások száma tendencia szinten is meghaladta a megszűnt lakások számát, ezért a település lakásállománya folyamatosan növekszik, bár az országos átlagot jóval alulmúló mértékben. Kisvárdai lakásállománya dinamikusan növekedett az elmúlt évtizedek során. A 1945 óta az 1970-1979-es időszakban épült a legtöbb lakás, de kimagasló eredményeket hozott a 80-as évek lakásépítési hulláma is.

Lakásépítési hullám 1945-2001 között:

- Az 1945-1969 között épített lakások száma 1108 db
- Az 1970-1979 között épített lakások száma 2089 db
- Az 1980-1989 között épített lakások száma 1644 db
- Az 1990-2001 között épített lakások száma 760 db

Forrás: KSH népszámlálási adatok (2001)

A lakásállomány 1990-2008 között közel ezer darabbal növekedett. Az épített lakások elenyésző része volt 1 szobás, a legnagyobb hányaddal - kb. 15 %-kal - a három szobás újonnan épült lakások rendelkeznek. A térségben 2005 folyamán nem épült lakás önkormányzati befektetés eredményeként, azonban 2004-ben 41 újonnan épült önkormányzati lakás állt a kisvárdai lakosok rendelkezésére.

A 2001-es népszámlálás területi adataiból megállapítható, hogy az említett időszakban az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 8,23 % volt, ugyanakkor a város fejlődésének ékes bizonyítéka az ivóvízhálózatba bekötött lakások arányának folyamatos és egyenletes emelkedése. A KSH 2001-es adatai szerint az említett mutató a lakások 91,35 %-át nevezte meg ivóvízhálózatba bekötöttként, majd ugyanez az indikátor 2005-ben már 96,95 %-os lefedettséget mutat.

Kisvárdai Város Lakásállományának jellemzése

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Lakás-állomány	6069	6118	6217	6291	6344	6393
100 lakásra jutó lakos	297	293	289	284	281	278
Épített lakás	40	77	132	106	78	58
Az épített lakásokból 4 és több szobás	10	14	15		12	12
Az épített lakások átlagos alapterülete	109 m ²	94 m ²	77 m ²	74,7 m ²	78,2 m ²	79,1 m ²
Megszűnt lakás	30	28	33	32	25	9
Önkormányzat által épített lakás	-	-	2	-	-	-
Természetes személy által épített lakás	40	77	122	101	78	41
Többszintes, többlakásos épített lakás	3	12	59	42	28	20
Épített családi ház	35	65	69	64	48	38

1996-1997. évben intenzív lakásépítések színtere volt a város, mintegy 238 új lakást építettek. Ez a folyamat megtorpant az ezt követő években, amelynek elsősorban a fizetőképes kereslet és a telekhiány az oka. Elsősorban a többszintes, s nem a családi házak építése volt a jellemző, s míg 1994 -ben az épített lakások 40 % -a, addig 1997 -ben egy darab sem volt 4 és több szobás. Ez egyben azt jelzi, hogy az építkezők kisebb része, vagy közel „luxus” lakást épít, míg nagy része éppen „csak” kielégíti lakásigénye mértékét.

a) bérlakás-állomány

A város bérlakás állományához tartozik a szegregátumokban (Tordai u.20., valamint a Rigó János u. alatti lakások) lévő lakások is. A Tordai u.20.sz. alatt a *beépítés jellegét tekintve* 17 házból álló, sorházi jellegű tömb található ezen a területen. A beépítettség mértéke teljes, ebből adódóan a szegregátum területi növekedése nem lehetséges. A házak mindegyike önkormányzati tulajdonú szükséglakás.

Az önkormányzati lakásállomány nagysága 2000 évben 246 db volt. A bérlakásokból 93 a Szent László utcán (főutca) található. A Szent László utcai bérleményekben lévő lakók egy része a lakásokat és a hozzá tartozó lépcsőházakat, mellékhelyiségeket nem rendeltetésszerűen használják, a lakások állapota leromlott. Látható, hogy csak lakják a bérleményeket, az állagmegóvásról nem gondoskodnak. Nem érzik, hogy érdekükben tartjuk fenn a lakásokat. A Szent László utcai bérlemények már életkoruk miatt sem (60 - 90 éve épültek) alkalmasak hosszú távon bérlakás funkció betöltésére. Ennek oka az, hogy belmagasságuk miatt (3,6 - 4 m) fenntartásuk gazdaságtalan, másrészt felújításukhoz a bérlők nem rendelkeznek anyagi fedezettel, részben a városrendezési és műemlékvédelmi előírások, részben pedig szociális helyzetük miatt.

A jelenleg nyilvántartott - de folyamatosan csökkenő - 246 önkormányzati bérlakás komfort szerinti megoszlása a következő:

Összkomfortos:	66
Komfortos:	91
Félkomfortos:	15
Komfort nélküli:	74; ebből szükséglakás: 19

Az Önkormányzat tulajdonában lévő lakóépület- és lakásállomány

	1996 év	1997 év	1998 év	1999 év
ÉPÜLETEK SZÁMA	75	75	75	77
ebből önkormányzati tulajdonú	55	42	42	42
ebből vegyes tulajdonú	20	33	33	35
LAKÓÉPÜLETEK SZÁMA	60	60	59	58
ebből önkormányzati tulajdonú	48	40	40	39
ebből vegyes tulajdonú	12	20	19	19
ÖSSZES BÉRLEMÉNY	291	273	269	260
ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ ÉPÜLETEKBEN LÉVŐ LAKÁSBÉRLEMÉNY	230	209	209	200
VEGYES TULAJDONÚ ÉPÜLETEKBEN LÉVŐ LAKÁSBÉRLEMÉNY	61	64	60	60

Az Önkormányzati tulajdonú lakásállomány adatai

Szobaszám szerint

SZOBA-SZÁM	1996 év	1997 év	1998 év	1999 év
1 szobás	115	109	107	107
1,5 szobás	40	32	32	32
2 szobás	120	118	116	107
2,5 szobás	10	8	8	8
3 szobás	6	6	6	6

Komfortfokozat szerint

KOMFORT-FOKOZAT	1996 év	1997 év	1998 év	1999 év
összkomfortos	99	88	85	78
komfortos	115	111	110	108
félkomfortos	7	5	5	5
komfort nélküli	70	69	69	69

A lakásállomány szociális lakbérszint mellett működik, amely első látásra, más városokkal összehasonlítva rendkívül alacsony.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat hosszabb távon célként tűzte ki, hogy a szociális bérű lakásokban minél több szociálisan rászoruló helyezzen el, vállalva a szociális problémák kezelésének felelősségét és költségét.

Ennek keretében helyi rendeletet alkotott, melyben szabályozta a szociális bérlakás bérbeadásának szabályait.

Szociális célúként meghirdetett bérlakás kizárólag rászoruló személynek, és pályázati eljárás alapján adható bérbe. Szociális körülményei alapján az a személy tekinthető rászorulónak, akinek a vele együtt költözőre tekintettel az egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg, a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200%-át, egyedülálló esetén annak 250%-át.

Nem jogosult szociális célúként meghirdetett önkormányzati bérlakás bérleti jogára:

- akinek, vagy a vele együtt költöző családtagjának a tulajdonában, vagy hasznélvezetében az ország területén bárhol lakástulajdona van, illetve lakóingatlan tulajdonjogát, hasznélvezeti jogát 10 éven belül ingyenesen, vagy visszterhesen másnak átengedte,
- akinek, vagy a vele együtt költöző családtagjának a tulajdonában jelentős értékű (1.000.000 Ft-ot meghaladó) ingó-, vagy ingatlanvagyon van,
- akinek a bérleti jogviszonya megszűnését a bíróság 5 éven belül jogerősen megállapította,
- akinek az önkormányzattal szemben adótartozása áll fenn.

Kivételt képez az a banki hitel károsult (törlesztő részlet felemelése miatt fizetéseképtelenné vált lakástulajdonos), akinek ingatlana árverezés útján értékesítésre került, és a bíróság (jogerős ítélettel) a lakásból való kiköltözésre kötelezte.

Évente a megüresedő lakások legalább 50%-át szociális célú bérbeadásra kell meghirdetni.

A rászoruló személlyel kötött lakásbérleti szerződés határozott időre, legfeljebb 5 évre szólhat. A rászorultság fennállása esetén a lakásbérleti szerződést legfeljebb 5 évre meg kell hosszabbítani, ha a bérlőnek nincs lakbér-, vagy közüzemi díj hátraléka. Ha bérlő rendelkezik lakbér-, vagy közüzemi díj hátralékkal, de – a lakbérhátraléokra és közüzemi díj hátraléokra is kiterjedő – adósságkezelő eljárásba vesz részt, a lakásbérleti szerződés 1 évre meghosszabbítható. Amennyiben az 1 év elteltével a bérlő a lakbér-, és közüzemi díj hátralékát rendezte, úgy a lakásbérleti szerződés 1 évre meghosszabbítható.

Ha a bérlő a jövedelmi, vagyoni helyzete alapján nem minősül rászoruló személynek, akkor a bérbeadó, a bérlő által lakott lakásra, a nem szociális bérlakásra irányadó feltételekkel határozott idejű, legfeljebb 1 évre szóló bérleti szerződést köt. Az 1 év lejártát követően a bérlő jövedelmi, vagyoni helyzetét ismét felül kell vizsgálni. Amennyiben a bérlő jövedelmi, vagyoni helyzete alapján ismét nem minősül rászoruló személynek, úgy a bérbeadó 1 évre szóló lakásbérleti szerződést köthet azzal a kikötéssel, hogy az 1 év lejártát követően elhelyezéséről a bérlő maga köteles gondoskodni. Amennyiben a felülvizsgálat alapján a bérlő rászoruló személynek minősül, abban az esetben lakásbérleti szerződése legfeljebb 5 évre meghosszabbítható.

Az a személy, aki szociálisan meghirdetett bérlakás bérleti jogát megszerezte, és rászorulónak minősül, lakbértámogatásra jogosult.

Szociális célú bérlakás lakásbérleti díjának mértéke a bérlakás komfortfokozata alapján alkalmazandó négyzetméterár és a bérlakás területe szorzatának a lakbértámogatás mértékével csökkentett része.

A bérlőnek nem kell megfizetnie a lakásbérleti díjat, amíg a bérbeadó:

- a) felújítási, pótlási, csere kötelezettségét a bérlő felszólítása ellenére sem teljesíti, és a bérlő emiatt a lakást, vagy annak egy jelentős részét 30 napot meghaladó ideig rendeltetésszerűen nem használhatja.
- b) a bérlőt a lakás rendeltetésszerű használatában más módon akadályozza, vagy korlátozza.

Kisvárdra városban az utóbbi években nem jellemző az újabb szociális bérlakások építése, forráshiány következtében.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Pontos adatokkal nem rendelkezünk a lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok használatára vonatkozóan, azonban tudomásunk szerint a városhoz tartozó külterületi részen – „szőlő”, zártkerti ingatlanok – „borházakban” életvitelszerűen élnek családok. A külterületi hátrányokat csökkenteni igyekszik a városban működő Tanyagondnoki Szolgálat.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Az elmúlt évek során számtalan olyan lakóház volt a településen, amely – állapota miatt – veszélyt jelentett az ott lakók számára. Ezek ügyében az Önkormányzat minden esetben segítséget nyújtott – anyagi, munkaerő formában, így biztosították az ott élők lakhatását. Városunkban működik a Hajléktalanok Átmeneti Szállása, 24 férőhellyel, mely az év minden szakában közel 100 %-os a kihasználtsága.

Az elégtelen lakhatási körülmények felszámolása céljából az Önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a hazai és az Uniós pályázati forrásokat.

e) lakhatást segítő támogatások

Önkormányzati rendeletben szabályozták a lakás vásárlására és lakás építésére vonatkozó feltételeket. A rendelet szerint méltányolható lakásigénye kielégítése céljából helyben történő lakás építéséhez, vagy vásárlásához pénzügyi támogatásban részesülnek azok az első lakáshoz jutó nagykorú magyar állampolgárok, akik:

a.) házastársak, illetve

b.) 25 életévüket betöltötték és egyedülállóak, illetve

c.) önkormányzati bérlakásuk újrahasznosítására az önkormányzatnak visszaadják, feltéve mindhárom esetben, hogy a kérelem benyújtásakor Kisvárdai város közigazgatási területén legalább 3 éve állandó lakóhellyel, vagy 3 éves kisvárdai munkaviszonnyal rendelkeznek, házastársak esetén legalább az egyikük.

A támogatás formája: kamatmentes kölcsön. Mértéke: a.) magántulajdonú lakóház építéséhez, valamint értékesítés céljára épülő társasházi lakóingatlan vásárlásához legfeljebb 500.000.- Ft, amelyet 1 évi halasztás után 10 év alatt kell visszafizetni;

b.) magántulajdonban álló új, vagy használt lakás vásárlására legfeljebb 300.000.- Ft, amelyet 1 évi halasztás után 10 év alatt kell visszafizetni.

e) eladósodottság

Kisvárdai városban 2006. áprilistól működik Adósságkezelési Szolgáltatás. Az Adósságkezelési Szolgáltatást a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 55. §-a (továbbiakban: Szt.), valamint a hatályos helyi rendeletek szabályozzák. A természetben nyújtott szociális ellátások körébe tartozó ellátási forma, mely keretében az adósságcsökkentés címén nyújtott támogatás vissza nem térítendő szociális támogatásnak minősül.

A Szolgáltatás célja

Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. Célunk, hogy szociálisan hátrányos helyzetben lévő, lakhatással kapcsolatos költségeinek hátraléka miatt eladósodott és ennek következtében a lakhatás biztonságának elvesztésével fenyegetett hátralékos ügyfelek meglévő adósságait megszüntessük és/vagy csökkentjük, fizetőképességét javítsuk, helyreállítsuk.

A Szolgáltatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek:

Adósságkezelési szolgáltatásban részesülhet:

- akinek a lakhatási költségek tekintetében fennálló legalább 6 havi adóssága meghaladja az 50.000 Ft-ot vagy
- akinek a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták,
- akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át (jelenleg is: 42.750 Ft.-), egyedülálló esetén annak 200 %-át (jelenleg is: 57.000 Ft.-),
- vagyonnal nem rendelkezik,
- aki a helyi rendeletben szabályozott minimális lakásnagyságot meg nem haladó lakásban lakik,
- aki vállalja az adósság és az önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését,
- vállalja az adósságkezelési tanácsadason való részvételt.

A lakhatási költségek tekintetében adósságnak minősül:

- közüzemi díjtartozás (vezetékes gáz-, áram-, távhő szolgáltatási, víz- és csatornahasználati, szemétszállítási, több lakást tartalmazó lakóépületeknél, háztömböknél központi fűtési díjtartozás),
- közösköltség-hátralék,
- lakbérhátralék.

Kisvárdai városban a szolgáltatás keretében az alábbi adósság típusok kezelhetők:

- vezetékes gázdíjtartozás,
- áramdíjtartozás,
- távhő szolgáltatási díjtartozás,
- víz- és csatornahasználati díjtartozás,
- közösköltség – hátralék,
- önkormányzati lakbérhátralék.

Ennek megfelelően a következő szolgáltatókkal rendelkezik Önkormányzatunk együttműködési keret megállapodással az adósságkezelési szolgáltatásra vonatkozóan:

- Tigáz Rt.,
- Várda-Víz Kft.,
- E.ON Zrt.,
- Várda Távhő,
- Kisvárdai Lakásszövetkezet.

Az adósságcsökkentési támogatás mértéke legfeljebb az adósságkezelés körébe bevont adósság 75 %-a, összege pedig legfeljebb 300.000 Ft. A támogatás egy összegben vagy havi részletekben nyújtható, az ügyfél vállalásától függően.

Az adósságkezelési szolgáltatás időtartama legfeljebb 18 hónap, mely indokolt esetben egy alkalommal, 6 hónappal meghosszabbítható.

A szolgáltatók a következők szerint biztosítják a részletfizetés lehetőségét:

	Kisvárdai
Tigáz Rt.	3 hónapra
E.ON Zrt.	12 hónapra
Várda-Víz Kft.	18 hónapra
Önkormányzati lakbértartozás	18 hónapra
Kisvárdai Lakásszövetkezet	12 hónapra
Várda-Távhő	12 hónapra.

Adósságkezelési szolgáltatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

Az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy részére az adósságkezelés időtartamára az önkormányzat lakásfenntartási támogatást nyújt a helyi rendeletben meghatározottak szerint.

A szolgáltatás formái:

A Szolgáltatás során az ügyfél:

- adósságkezelési tanácsadásban és
- adósságcsökkentési támogatásban részesül.

2012. évi szakmai feladatok

	Kisvárdá
Támogatást kérők száma	226
Elutasított kérelmek száma	4
Adósságkezelési Szolgáltatásba bevontak száma	161
Nem kezelhető hátralék	50
Havonta adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma (átlag)	161
Együttműködési kötelezettséget megszegte	26
Befejezett együttműködések száma	69

A hátralék típusai és összegei:

Közüzemi szolgáltató	Hátralék összege ezer ft-ban Kisvárdán	Fő Kisvárdán
E.ON	9.779	77
TIGÁZ	3.702	29
VÁRDA-VÍZ	1.525	14
TÁVHŐ	4.807	25
Önkorm.lakbér	1.342	19
Lakásszövetkezet	1.044	9
Összesen	22.199	

A szolgáltatást igénybe vevők nem/életkor szerinti megoszlása – Kisvárdá településen

Nem	18-34	35-49	50-61	62 -	Összesen
Nő	29	37	59	14	139
Férfi	14	38	30	5	87
Összesen	43	75	89	19	226

A szolgáltatást igénybe vevők iskolai végzettség szerinti megoszlása

	Kisvárdá
8. általánosnál kevesebb	38
8. általános	106
Szakmunkásképző	37
Befejezett szakközépiskola	22

Gimnázium	21
Főiskola	2
Összesen:	226

A szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitása

	Kisvárdá
Aktív kereső	37
Álláskereső	53
Inaktív:	136
Ebből: nyugdíjas	45
Összesen:	226

A szolgáltatást igénybe vevők családi összetétele szerint

	Kisvárdá
Házastársi/élettársi kapcsolatban élők 18 éven aluli gyermekekkel	38
Házastársi/élettársi kapcsolatban élők 18 éven aluli gyermekek nélkül	20
Egy szülő 18 éven aluli gyermekekkel	41
Egyedül élő	37
Egyéb *	90
Összesen	226

Forgalmi adatok

	Kisvárdá
Éves forgalom (a forgalmi napló alapján)	1706
Ebből: régi ügyfél	1205
új ügyfél	501

A hozott probléma minden esetben anyagi nehézségekkel, eladósodással, felhalmozódott tartozásokkal és ebből adódóan kikapcsolt szolgáltatásokkal volt kapcsolatos.

A feltáró beszélgetések alkalmával az ügyfelek egyéb problémáikról is beszámoltak. Ezekből a beszélgetésekből kiderül, hogy sokszor egy viszonylag kisebb, váratlan kiadás, pl.: a gyerekek megbetegedtek stb., is elég volt ahhoz, hogy az egyébként is szűkös anyagi helyzetben élő családoknál elindítsa azt az adósságspirált, amelyből 2-3 hónap múlva már képtelenek kilábalni.

Az esetek többségében először a szolgáltatók felé marad el a csekkek befizetése, a tartozások felhalmozódnak, kamatokkal, költségekkel terheltlen egy összegben képtelenek befizetni, a túllépett határidő miatt legtöbbször nem kapnak részletfizetési lehetőséget, és kikapcsolják a szolgáltatást.

Ügyfeleink döntő hányadának nincs munkája, különféle támogatásokból, segélyekből, alkalmi munkából élnek.

Az adósságkezelési tanácsadó feladatai ellátása során szükség szerint kapcsolatot tart és együttműködik:

- a Családsegítő Szolgálat családgondozóival,
- a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóival,
- Az Önkormányzat illetékes osztályaival,
- civil szervezetekkel.

A *kapcsolattartás módja* személyes, írásban, telefonon történő; eseti – szükség szerint: esetmegbeszélés, esetátadás.

Összességében elmondható, hogy az adósságkezelési szolgáltatásra egyre nagyobb szükség van, a növekvő lakhatással összefüggő költségek növekedése miatt a jövőben várhatóan még több családnak lesz szüksége lakhatásának megőrzéséhez segítségre.

A reklámok ösztönzésére egyre többen vásárolnak hitelre, lízingre, melyek aránytalanul nagy terhet jelentenek a családoknak. A bankok felelőtlenül megadott kölcsönökkel csábítják az ügyfeleket, és a szabad-felhasználású és jelzáloghiteltek miatt egyre több család eladósodása várható.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Pontos adatokkal nem rendelkezünk.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep/szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzá

A KSH 2001-es népszámlálási adataira, valamint 2008-ban készült kérdőíves felmérésre támaszkodó adatgyűjtés alapján szegregátumként azon egybefüggő, körülhatárolható területek kerültek meghatározásra, ahol legalább 50 fő lakónépességet alapul véve az aktív korúakon belül az alacsony státuszú lakosok aránya legalább 50 %.

Ez alapján, Kisvárdán az alábbi szegregált területek körvonalazódnak:

Szegregátumok	Településrész/akcióterület
Tordai u. 20.	Déli Szolgáltatói városrész
Sorompó u., Rigó Jancsi u., Erzsébet u., Mária u.	Északi kertváros városrész

A szegregátumok és a szociálisan veszélyeztetett terület általános bemutatása

Demográfiai adatok, foglalkoztatás helyzete

Lakónépesség száma	60 fő
Lakónépességben belül a 0-14 évesek aránya	46,7

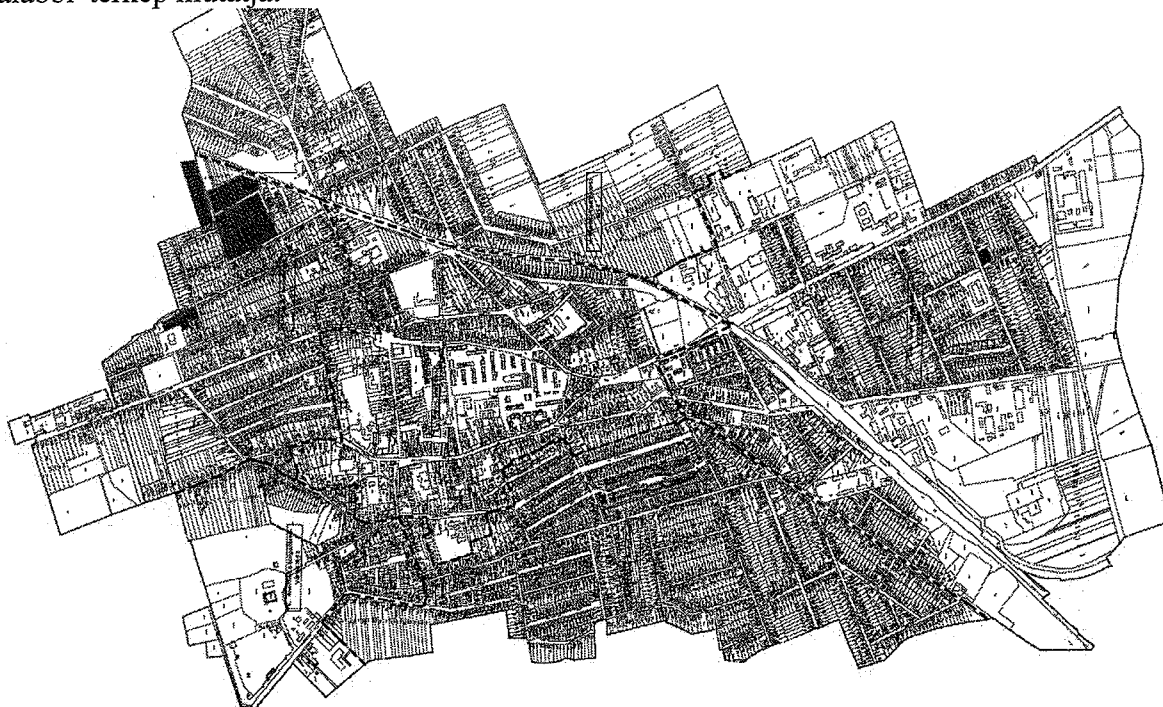
Lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya	53,3
Lakónépességen belül a 60-x évesek aránya	0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	93,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	96,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	93,8
Segélyezetttek aránya a lakónépességen belül	50,0*

*(Rendszeres szociális segély, LFT, Rendszeres gyermekvédelmi támogatás) ez az arány valószínűsíthetően magasabb, mivel a lakók gyakran nem tudják pontosan, hogy milyen támogatásban és hányan részesülnek.

Forrás: 2008-as kérdőíves felmérés adatai

A KSH 2001-es népszámlálási adatai szerint a Nagymeződüllő szegregátumként lett megjelölve. A 2008-ban készült kérdőíves felmérés eredményei azonban azt mutatják, hogy a szegregációs mutató kritériumai szerint a terület már nem tekinthető annak. A lakónépesség száma nem éri el az 50 főt. Mivel azonban az itt élők többsége alacsony státuszú lakos, ezért a terület szociálisan veszélyeztetettnek minősül.

A településen található szegregátumokat és a szociálisan veszélyeztetett területet az alábbi térkép mutatja:

Az adatok alapján a Tordai u. 20. lakosságát jellemzően a fiatal korcsoport adja, 60 éves, vagy a fölötti életkorú egyáltalán nem él ebben a tömbben. Az itt élők majdnem fele kiskorú gyermek, aki a 15 életévét még nem töltötte be. Az aktív korú népesség (15-59 évesek) a lakónépesség 53,3 %-át teszi ki. A lakók mindegyike roma származású, ebből adódóan ez egy etnikailag szegregált terület.

Iskolai végzettség tekintetében a lakók 93,8 %-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, középiskolai/gimnáziumi érettségije, felsőfokú végzettsége egyetlen lakónak sincs. Rendszeres munkajövedelemmel mindössze az aktív korúak 3,1%-a rendelkezik. Az itt élők szociális segélyekből, családi pótlékából, rokkant nyugdíjból, közmunkából származó jövedelemből, alkalmi munkákból tartják fenn magukat.

Meglehetősen rossz anyagi körülmények között, kiszolgáltatott helyzetben élnek, foglalkoztathatóságuk nehézkes. A jövedelemhiány több problémát is okozhat, mint például a depresszió, önpusztító magatartásformák, bűnözés. A teleszerű lakókörnyezet és a rossz szociokulturális háttér komoly lemaradást és szocializációs problémákat okozhat az óvodában, iskolában.

Lakáskörülmények

A beépítés jellegét tekintve 17 házból álló, sorházi jellegű tömb található ezen a területen. A beépítettség mértéke teljes, ebből adódóan a szegregátum területi növekedése nem lehetséges. A házak mindegyike önkormányzati tulajdonú szükséglakás. Méretüket tekintve meglehetősen kicsik, mindegyik 3 helyiségből áll, egy sem rendelkezik fürdőszobával, mindegyikben udvari WC-t használnak. Közművekhez való csatlakozás tekintetében jelentős lemaradás tapasztalható ezekben a lakásokban. Mindössze egy olyan lakás van, amelybe semmilyen közmű nincs bevezetve, de a lakások 88,2 %-a nem rendelkezik vezetékes vízzel, és 64,7 %-a nem rendelkezik vezetékes gázzal. A szennyvíz- hálózatra egyetlen lakás sincs rácsatlakozva.

A lakások állapotát tekintve meglehetősen leromlott állapotban vannak. A nyílászárók elavultak, a tetőszerkezet jó néhány helyen felújításra szorul. Mindegyik lakásban jelentkezik a penészedés és a vizesedés, mint egészségre káros legfőbb problémák. Egy lakás kivételével mindegyikben jelezték a lakók a rágcsálók (egér és sajnos patkány), valamint bogarak (csótány, hangya) jelenlétét az épületben. Tekintve azt, hogy ezek szükséglakások, erősen szegregálódó területen találhatóak, és önkormányzati tulajdonban vannak, az önkormányzat törekszik arra, hogy ezeket, a felújítás helyett inkább fokozatosan, megfelelő időbeli, és pénzbeli ütemezéssel megszüntesse. Az itt élőket integrált környezetben önkormányzati bérlakások nyújtásával jobb, komfortosabb, élhetőbb környezetbe segítik.

Infrastrukturális helyzet

A közművekhez való hozzáférés biztosított, azonban ezek igénybevétele a szegregátumban nem jellemző, a lakások többsége az áram kivételével nincsen rácsatlakozva. Szennyvíz-hálózat 2006-ban lett kialakítva az infrastrukturális ellátások teljes körű biztosítása érdekében, a csatlakozás azonban hiányzik. Ennek valószínűsíthetően az itt élők jövedelmi viszonya a legfőbb oka. Sokan még az igen alacsony bérleti díjat sem képesek, vagy akarják fizetni. Az utcák szilárd burkolatú műúttal, valamint járdával ellátottak, ezek minősége, állapota megfelelő.

Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés, közlekedési lehetőségek

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település egészére nézve biztosított. Közigazgatási ügyek intézésére a városközpontban van lehetőség, amely gyalogos, és kerékpáros formában, a Vásárosnamény felől érkező helyközi buszjárat igénybevételével, valamint személygépkocsi segítségével érhető el. Közoktatási szolgáltatások

tekintetében a település nagyon jól ellátott. A felsőoktatás kivételével valamennyi szolgáltatástípus elérhető a településen.

A helyben elérhető közszolgáltatásokat az oktatás tekintetében a Tordai úton található általános iskola és óvoda biztosítja, egészségügyi vonatkozásban pedig a kistérségi jelentőségű kórház.

A Kistérségi Szociális Szolgálat keretei között működik a Bölcsőde a városközpontban.

Önkormányzat által fenntartott középfokú oktatási intézmények a Bessenyei György Gimnázium és Kollégium, valamint a II. Rákóczi Ferenc Szakközép- és Szakiskola. Ezek a városközpontban találhatóak. A gimnázium részt vesz az Arany János Tehetséggondozó programban, amely kifejezetten a hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulását hivatott elősegíteni.

Az egészségügyi alapszolgáltatások nyújtását hat felnőtt, négy gyermek házi orvos és hét fogorvos látja el a településen.

A gyermekek védelmének rendszerében a Kistérségi Szociális Szolgálat intézményi keretei között biztosítottak a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai)

Kisvárdai településen a jelenlegi szegregátumon kívül szegregációval veszélyeztetett területekről nem állnak rendelkezésünkre kutatáson alapuló, megbízható adatok. A lakosság településen belüli átrendeződési folyamata lassú.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az Önkormányzati Törvény, illetve az Egészségügyi Törvény rendelkezései alapján az önkormányzatok jelentős szerepet töltenek be az egészségügy szervezésében. Az Egészségügyi Törvény értelmében az önkormányzatok - ezáltal Kisvárdai Város Önkormányzata - az alábbi szolgáltatások ellátását végzi: házi orvos, házi-gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás. A betegjogok érvényesítését a betegjogi képviselő biztosítja, mely régióként 1 főt takar. Kisvárdán a képviselő székhelye a város kórháza. Az ő személye a garancia a betegek jogainak érvényesítésére.

A **Városi Egészségügyi Alapellátás**, mint egészségügyi szolgáltató, területi ellátási kötelezettséggel, Kisvárdai, valamint 21 község közigazgatási területén teljesíti a házi orvos központi ügyelet feladatait, biztosítja a területi védőnői ellátást. Illetve járóbeteg-szakellátás keretében praxislaborot működtet. A szakmai struktúrához szükséges informatikai feltételek adottak és megfelelő minőségűek. Internettel, telefonnal saját költség alapján rendelkeznek a vállalkozó orvosok, egyéni megrendeléssel. Az intézményben nincs kiépített internet-központ, az internethasználat biztosított a védőnők, labor, ügyelet, irodák területén.

A rendelő pillanatnyilag nincs megfelelően kialakítva ahhoz, hogy a fogyatékkal élők is egyenlő eséllyel igénybe tudják venni. A szükséges akadálymentesítés racionalitását, és indokoltságát alátámasztja a magas létszámú látogatottsága, az Intézmény Kistérségi kiemelt szerepe, további 21 településsel létrejött együttműködése, az akadálymentesítés létrejöttével a társadalmi esélykülönbségek csökkentése. Mindezzel a lakosság lakóhelyhez közeli alapellátási szolgáltatói szerep megerősítése és a szolgáltatások minőségének javítása válhat valóra.

A közigazgatási területen 5 felnőtt és 1 vegyes (gyermekfelnőtt) *házi orvosi praxis* működik. Jelentős a házi orvosok leterheltsége, illetve rendkívül magas a lakosság gyógyszerhasználatára.

A *házi orvosi ügyeleti ellátás* keretében a város felnőtt házi orvosai munkanapokon, munkaidőn túl 18 óráig készenléteket biztosítanak. A házi orvosi ügyeleti tevékenység az ÁNTSZ engedélyében foglaltaknak megfelelően szervezett. Kisvárdán, illetve a környező 21 településen ún. vegyes típusú ügyelet biztosítja a szolgáltatást.

A *védőnői szolgálat* megszervezése összhangban áll a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet vonatkozó paragrafusaiával. A szolgáltatási körzetek a lakosság összetételének, egészségügyi és szociális állapotának, illetve az ellátandó gondozottak számának figyelembe vételével lettek kialakítva.

A *házi gyermekorvosi* szolgáltatást 2001-től négy területi ellátási kötelezettséggel működő, 2005-től egy újabb, területi ellátási kötelezettség nélkül funkcionáló praxis biztosítja. Jelentősen javítja az ellátás színvonalát, hogy a házi gyermekorvosok 22 település részére, hétvégi pihenőnapokon valamint munkaszüneti és ünnepnapokon gyermek-szakellátást biztosítanak.

A *fogorvosi szolgáltatást* három felnőtt, illetve három korábban iskolafogászati, jelenleg vegyes típusú praxis biztosítja. A gyakorlatban működő felnőtt fogászati ellátás nincs összhangban az önkormányzat ellátási területre vonatkozó rendeletével, ezért korrekcióra van szükség. Az iskolafogászati ellátás valamennyi a város közigazgatási területén működő nevelési-oktatási intézményre kiterjed (a feladat-ellátási szerződések alapján.).

Az iskola-egészségügyi ellátás, összhangban a jogi szabályozással, valamennyi, a város közigazgatási területén működő nevelési-oktatási intézményre kiterjed. A személyi feltételek biztosítása megfelel az iskola-egészségügyi szolgáltatásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 6. §-ában foglaltaknak. A szűrővizsgálatra, prevencióra fordított idő nem haladja meg a tanítási órákból elvonható kereteket (tanulócsoportonként x 12 óra/tanév). Az iskola szolgálatok feladatkörének bővítésével viszont csökkent egy-egy praxis iskola-fogászatra fordítható fajlagos ideje. (Forrás: EAOP-2009-4.1.2/A Megvalósíthatósági Tanulmány)

Az idő előtti egészségromlás megelőzésében alapvető szerepe volna a megelőzés-egészségfejlesztés mai igényének megfelelő hálózatának, ami Magyarországon szinte teljesen hiányzik. Ezt a hiánypótlást kívánja megoldani a városban rendszeresen, vagy kampányszerűen szervezett szűrőprogram, amelyen a lakosság kb. 20%-a vesz részt.

Nagyon fontos, hogy egyre több helyi kezdeményezés és megvalósítás történjen a prevenció területén, mely hozzájárul az élhetőbb életér, az egészségesebb környezet, a lakosság életmódjának kialakításához.

Az egészségkárosító magatartások visszaszorítása érdekében végzett programok:

- A dohányzás elleni programok különböző szinterei felvilágosító előadások, vetélkedők, rendezvények, plakátok, szórólapok eljuttatása a város intézményeibe, iskolába.

- Az aktív dohányzásról szóló leszoktatást támogató programokat évente több alkalommal szervezünk a tüdőgondozóval közösen a pulmonológusok bevonásával.

A dohányzásmentes intézmények, munkahelyek szórakozóhelyek mintaként történő bemutatása a város honlapján és újságokban. Az iskolák egészségfejlesztési programjaiban rendszeresen szerepel a dohányzás elleni előadások megtartása.

A dohányzásra vonatkozó országos és helyi rendelkezések betartása és betartatásának ellenőrzése a Képviselőtestülettel közösen. „Ne gyújts rá nap” a 6 – 18 éves korosztály között, öngyújtó és cigarettás doboz gyűjtése, melyet előadások követnek. A cigarettás dobozokból és öngyújtókból közösen megépült a „Jövő egészséges Kisvárdai városa” című makett.

- Az alkohorról való leszoktatási programok szervezése folyamatos, rehabilitációt segítő Városi Alkoholelles Klub működését három éve megszerveztük a Családsegítő Szolgálattal. A heti foglalkozások önsegítő csoportként működnek.

A betegségek megelőzése érdekében a következő programok szerveződnek:

Évek óta két alkalommal a város lakosai részére a betegséget okozó magas vérnyomás időbeni kiszűrése a kezelés érdekében a háziorvosokhoz való utalás, a kezelés érdekében a szövődmények elkerülése miatt.

Az „Egészségnap” keretében belgyógyász által biztosított a személyes tanácsadás, a betegség tüneteinek megismertetése, a kezelés szükségességének tudatosítása.

Ebben a programban vércukorszint, koleszterin, húgysav mérése is történik.

A vércukorszint mérés kapcsán szólunk a táplálkozással összefüggő betegségekről és ismertetjük az egészséges táplálkozás ismérveit.

A közétkeztetésben az egészségügyi szakemberek bevonásával /iskolaorvos, védőnő, diatetikus, táplálkozási tanácsadó/ rendszeres megbeszélést végzünk annak érdekében, hogy érvényesüljenek a gyermek és felnőtt étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei.

A bölcsődés és óvodás korosztály szülőértekezletein szintén szólunk az egészséges táplálkozásról, hogy a családi szokások kialakításában ez a szemlélet prioritást élvezzen.

Az iskolai büfék működésének segítése, /az egészséges választékok bővítése és az ízlésformálás/ kóstolók megszervezése.

A mentális betegségek megelőzése

Az iskolai egészségfejlesztési programok szerves része a lelki egészség megőrzése. Az előadásokat az erre szakosodott mentálhigiénés szakember végzi. Havi rendszerességgel a pedagógusok, segítő foglalkozásúak /védőnők, orvosok, szociális munkások, lelkészek/ esetmegbeszéléseken vesznek részt szupervízió alkalmazásával. Neves szakember Dr Csernus Imre pszichiáter előadása a Bessenyei György Gimnáziumban.

A mozgásszervi betegségek megelőzése

A mozgásszervi betegségek megelőzése kiemelten a 0-18 éves korosztály körében prioritást élvez. A korcsoportos szűrés rendszeres, a kiszűrtek az állapotuknak megfelelően városi szinten gyógy-testnevelésben és gyógy-úszásban részesül. A rendszeres mozgás szükségességének széleskörű terjesztése különböző helyszíneken (városi sportcsarnok, művelődési központ, iskolák, óvodák). A mozgásukban korlátozottak segítése, támogató szolgálat nyújtásával.

„Víz- nap uszoda” nyílt nap. A víz jelentőségéről, az egészséges ivóvízről a természetes vizek állapotának megőrzéséről szóló előadások a TIT-el közös szervezésben.

Vízi torna, úszás és különböző vízi sportok népszerűsítése, a gyógyvizek nyújtotta lehetőségek bemutatása, a baba-mama úszás népszerűsítése a városi uszodában.

„Mozdulj meg” Schobert Norbert és Rubint Réka meghívottakkal a mozgás népszerűsítése, közös sportfoglalkozások a helyi sportoktatók segítségével.

„Mozdulj meg kerékpártúra” Kisvárdától a tuzséri Tisza-part célállomásig. Közös pólók viselésével, erősítve a közösségi összefogást és a kerékpározás népszerűsítését.

„Férfi és Női nap” az életkornak megfelelő mozgás és táplálkozás valamint intimitorna bemutatása.

Esélyegyenlőség az egészségért

Feladat a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek, közérzetének, egészségi állapotának javítása, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük segítése, folyamatos aktualizálása.

A hátrányos helyzetű rétegek (fogyatékkal élők, munkanélküliek, hajléktalanok, romák) folyamatos mozgatása (tüdőszűrés, emlőszűrés, nőgyógyászati szűrés) és az egészségesebb környezeti feltételek kialakítása az érintettek bevonásával (hulladékgyűjtés, parkosítás).

A szegénységi faktorok (aluliskolázottság, munkanélküliség) lakáskörülményeinek javításával az egészségi mutatók pozitív változása érhető el. A fogyatékkal élők segítése az ellátás hozzáférésehez (akadálymentesítés, szállítás, kommunikáció) elősegíti a társadalmi integrációs folyamatokat. Fontos a fogyatékkal élők ellátását végző intézmények dolgozóinak folyamatos mentálhigiénés képzése, igény szerint a családtagoknak is.

Szezonálisan kiemelt figyelmet kíván a hajléktalanok egészségügyi ellátásának segítése a Családsegítő Központtal közösen, a hozzáférés esélyének növekedése. Gondozásba vételük, (tüdő, pszichiátria, bőr és nemi beteg) majd ezt követően a rehabilitáció segítése az ő esetükben is a társadalmi integráció első lépése lehet.

Kisvárdai város és környékén az öregedő korfa jellemző, amivel szintén kiemelten kell foglalkozni, a nyugdíjas kluboknak külön szakmai támogatást kell nyújtani (előadások, szűrések, egyéni tanácsadás).

Az ifjúság- egészségügy kimutatása az elhízott gyermekek számáról

A szolgálat által 2012-ben kimutatott létszám: 596 fő, mely az általános és középiskolákban tanulók számát tartalmazza.

Az elhízottság elemzésében a következő okok játszanak döntő szerepet:

- Genetikai hajlam,
- Rossz szociális körülmény
- A családi táplálkozási szokásai
- A mozgásszegény életmód
- A rendszertelen táplálkozás
- Sok szénhidrát fogyasztása
- A cukrozott üdítőitalok és chips féleségek mértéktelen fogyasztása a média negatív hatásai

A város és térsége, a hátrányos helyzetű települések közé tartozik, ahol a munkanélküliségi ráta igen magasán meghaladja az országos átlagot.

A családok megélhetése egyre nehezebb, ezért a nyersanyagok beszerzésénél az olcsó, és rossz minőségű anyagokat, kész ételeket vásárolják. Rendszeres a nagy mennyiségű, olcsó kenyér és téztaféleségek, zsíros húsételek fogyasztása.

A technikai fejlődés háttérbe szorította a mindennapi rendszeres testmozgást is. A fiatalok a számítógépet mértéktelenül használják, ezzel testi és lelki egészségkárosodást idéznek elő.

A családokban a hagyományos háztáji kiskerti munkák sem népszerűek a fiatalok körében, ami szintén a mozgásszegény életmódot erősíti.

Az iskolai büfékben továbbra is megtalálhatóak a cola és chipsféleségek, amit a diákok szívesebben vásárolnak, mint a friss gyümölcsöt, vagy tejterméket. Az otthonról elhozott tízórákban szintén a nagymennyiségű szénhidrát és zsírféleség van a zöldségfélék helyett.

Az iskolavédőnői hálózaton keresztül rendszeresen a kiszűrtek vérnyomás és testsúly mérése.

Az egyéni tanácsadás keretében szó esik az evési zavarokról és azok megszüntetéséről.

A kiszűrt tanulóknál félévente laborvizsgálat is történik, különös tekintettel a vérszír, vércukor eredményekre, pozitív eredmények esetén diatetikus szaktanácsadást biztosított. A kiszűrt tanulók egy részénél a családdal együtt kell a problémát kezelni, természetesen csak abban az

esetben, akik részéről az együttműködés szándéka pozitív. Sajnos a többség esetében az egészség, mint érték az egyéni értékrendben nem jelenik meg.

Az egészségügy területén megjelenő problémák

A Városi Egészségügyi Alapellátás intézményének személyi, tárgyi- és szakmai feltételei kimondottan jók, viszont az intézmény infrastruktúrája felújításra szorul. Az épület nem akadálymentesített, amely komoly nehézséget jelent a betegellátásban. Jelentős a házi orvosok leterheltsége, illetve rendkívül magas a lakosság gyógyszerhasználata. Kevés az egészségfejlesztésre irányuló közösségi program, a lakosság elérésének több kommunikációs lehetősége nincs kihasználva.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Kisvárdai város lehetőséget biztosít a tankötelezett fogyatékkal élők részére a fejlesztő felkészítés igénybevételére. 2012. december 31 napig a Kistérségi Szociális Szolgálat keretei között került megszervezésre és ellátásra, azonban a közoktatási törvény változása következtében 2013. január 01. naptól a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ keretei között működik, fejlesztő nevelés, oktatás elnevezéssel.

A 2011/2012 tanévben 16 fő vett részt fejlesztő foglalkozásokon, a 2012/2013 tanévet 18 fő tankötelezett korú sajátos nevelési igényű gyermek és 2 fejlesztő nevelésben résztvevő gyermek kezdte meg. Az egyéni fejlesztő felkészítés a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint kerül megszervezésre.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön.

A különleges gondozás szükségességét a gyermek életkorától és állapotától függően a TKVSZRB a szakértői véleményben foglaltak szerint állapítja meg – és ezt, a korai fejlesztés és gondozás, óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, fejlesztő felkészítés keretében kell biztosítani.

Az egyéni fejlesztő felkészítés feladata: hogy azoknak a gyermekeknek, akik tankötelezettségüket sajátos nevelési igényük miatt nem tudják teljesíteni, biztosítsa a fejlődésükhöz szükséges felkészítést, a szülő bevonásával, a szülő részére tanácsadás nyújtásával.

A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermek, attól az évtől kezdve, ahogy az ötödik életévét betölti, fejlesztő nevelésben vesz részt, annak a tanítási évnél az első napjától, amelyben a hatodik életévét betölti, fejlesztő nevelés-oktatásban vesz részt. Ha a tanuló - a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - iskolába járással nem tud részt venni a fejlesztő nevelés-oktatásban, a tankötelezettségét a fejlesztő nevelés-oktatást nyújtó iskola által szervezett egyéni fejlesztés keretében teljesíti.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A városban a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődében, óvodában, iskolai napköziben biztosított.

Az önkormányzat fenntartásában működő városi bölcsődében, óvodákban, általános iskolákban 1160 fő számára biztosítanak étkeztetést (a normatív állami támogatás 78 880.eFt volt).

A gyermekétkeztetés területén problémát jelentett, hogy az élelmiszer allergiában szenvedő gyermekek az intézményi étkeztetést nem tudták teljes körűen igénybe venni. A szülő vagy

elvitte az intézménybe a gyermekének megfelelő ételt, vagy ebéd előtt hazavitte gyermekét az intézményből.

Minderre tekintettel a konyhák figyelemmel kísérik a speciális igényeket. A liszt-, tej-érzékeny gyermekek számára lehetőség szerint olyan alapanyagokkal dolgoznak (pl. növényi eredetű vaj, tészta), amit a gyermekek fogyaszthatnak.

Egyes vallások nem engednek meg bármilyen táplálék fogyasztását - ezen igényeket is figyelembe veszik az ételek elkészítése során.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A közoktatási intézményekben az oktatás-nevelés része a testnevelés, így a közoktatásban részesülők mindegyike részére biztosított a sportolás lehetősége. A városban egész évben számos rendezvény kerül megrendezésre, melynek szerves részét képezik a sportprogramok, pl.: Egészséges életmódra nevelő hétvége – keretében: „Fut a Várda”, Táncgála, stb.

Lehetőség van a rendezvények keretében a városban működő egyéni sport oktatók, sportklubok bemutatkozására, népszerűsítésére, melynek célja a sport sokoldalúságának bemutatása, a sport megszerettetése és fontossága az egészség életmód vonatkozásában.

Hagyományörző jelleggel megszervezésre kerül a „Foci nyár” elnevezésű egy hetes sport tábor.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások való hozzáférés Kisvárda városban a Kistérségi Szociális Szolgálat, mint integrált intézmény működése által valósul meg. Az intézmény által biztosított szolgáltatások:

Alapszolgáltatások:

- Falu és tanyagondnoki szolgáltatás,
- Étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás, Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- Családsegítés,
- Idősek nappali ellátása, Demens betegek nappali ellátása,
- Fogyatékos személyek nappali ellátása.

Természetben nyújtott szociális ellátás:

- Adósságkezelési Szolgáltatás.

Szakosított ellátások:

- Idősek Otthona,
- Hajléktalanok Átmeneti Szállása.

Gyermekjóléti alapellátások:

- Gyerekjóléti Szolgálat,
- Bölcsődei ellátás,
- Családi napközi,
- Helyettes szülőknél elhelyezettek ellátása,
- Kapcsolattartási ügyelet.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Önkormányzatunk részére nem érkezett még jelzés - a szolgáltatások nyújtásakor megvalósuló - hátrányos megkülönböztetéssel vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatosan.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív diszkrimináció több esetben is megvalósul évente, mivel Önkormányzatunk hátránykompenzáló juttatásokkal (ruha-, játék-, tanszer-, lakástextil-, bútor adományokkal, átmeneti segély és szociális kölcsön igénybevételeként lehetőségével, telefonálási és faxolási lehetőséggel, stb.) is segíti a rászorult családokat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A lakossági kapcsolatok szervezett formái:

- közmeghallgatás, (évente egy alkalommal november hónapban),
- lakossági fórum,
- polgármesteri fogadónap,
- képviselői fogadónap,
- képviselő-testületi bizottságok ülései,
- helyi újság,
- jegyzői fogadónap.

A képviselő-testület évente egyszer közmeghallgatást tart. A közmeghallgatás során a város polgárai és a településen működő társadalmi szervezetek, egyesületek, civil szerveződések képviselői közérdekű ügyben, helyi önkormányzati ügyben a képviselő-testülethez, az egyes képviselőkhöz, a polgármesterhez vagy jegyzőhöz kérdéseket intézhetnek, illetőleg közérdekű javaslatot tehetnek.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. § (2) bekezdése értelmében helyi szociálpolitikai kerekasztalt szükséges létrehozni, különösen a szolgáltatás-tervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére.

A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

Kisvárdán folyamatosan működik a Szociálpolitikai Kerekasztal.

Az Esélyegyenlőségi terv készítésekor széles egyeztetést folytatott az Önkormányzat a városban működő civil szervezetekkel, a szakágazatok képviselőivel és a gazdasági szektor szereplőivel.

A nemek közötti egyenlőség irányelveinek alkalmazása megköveteli, hogy a férfiak és nők egyenlő számban képviseltessék magukat a gazdasági, szociális, kulturális élet területén valamint a szak-politikákban és a döntéshozásban.

Csak ilyen módon érhető el, hogy a nemek egyformán érvényesülhessenek a társadalomban. Ez magában foglalja a források nemek közötti egyenlő elosztását, a felelőségek és a hatalom újraelosztását, és a nemi alapon történeti hátrányos megkülönböztetéstől való mentességet.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezeléseik)

Nem rendelkezünk jelenleg adattal.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Kisvárdán városban számos közösségi program került bevezetésre az elmúlt években. A jelenlegi vezetés nagy hangsúlyt kíván fektetni a helyi közösségben rejlő erőkre. Számos program került megszervezésre hagyományörző jelleggel, melyek megvalósítása, kivitelezése nagy mértékben épül az önkéntesek aktív, felelősségteljes részvételére.

Az alábbiakban felsorolt közösségi rendezvények hagyományörző jelleggel kerülnek megvalósításra:

- Karácsonyi Kavalkád
- Karácsonyi ünnepi gyertyagyújtás
- Mikulás-gyár
- Ételosztási akció
- Határon túli színházak fesztiválja
- 72 óra kompromisszum nélkül
- „Te Szedd!” országos szemétygyűjtési akció

Az új közoktatási törvény előírja a közösségi szolgálat teljesítését a tankötelezettek részére, mely a közösségi programok kivitelezése során nagy segítséget jelent a szervezők részére.

„6.§ Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A felnőttoktatás keretében szervezett érettségi vizsga esetében közösségi szolgálat végzésének igazolása nélkül is meg lehet kezdeni az érettségi vizsgát.

97.§ Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.

4.§

Értelmező rendelkezések

14. közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.”

A rendezvények megvalósításában az önkormányzat munkatársai, az önkormányzati intézmények munkatársai, civil szervezetek, közösségi szolgálatot teljesítők és önkéntesek vesznek részt.

A városban működő szociális szolgáltatást nyújtó civil szervezetek – Máltai Szeretetszolgálat, Vöröskereszt, Rotary Klub, Soma Alapítvány – rendszeresen szerveznek ruha- és ételosztási akciókat.

A településen működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat Karácsony alkalmából 450 rászoruló család részére élelmiszersomag osztását szervezi.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiségi önkormányzat helyi vezetőjével az Önkormányzat és intézményeinek kapcsolata megfelelő. Egymásnak segítséget nyújtanak és jelzőrendszerként működnek a hátrányos helyzetű emberekkel, romákkal, fogyatékkal élőkkel kapcsolatosan is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

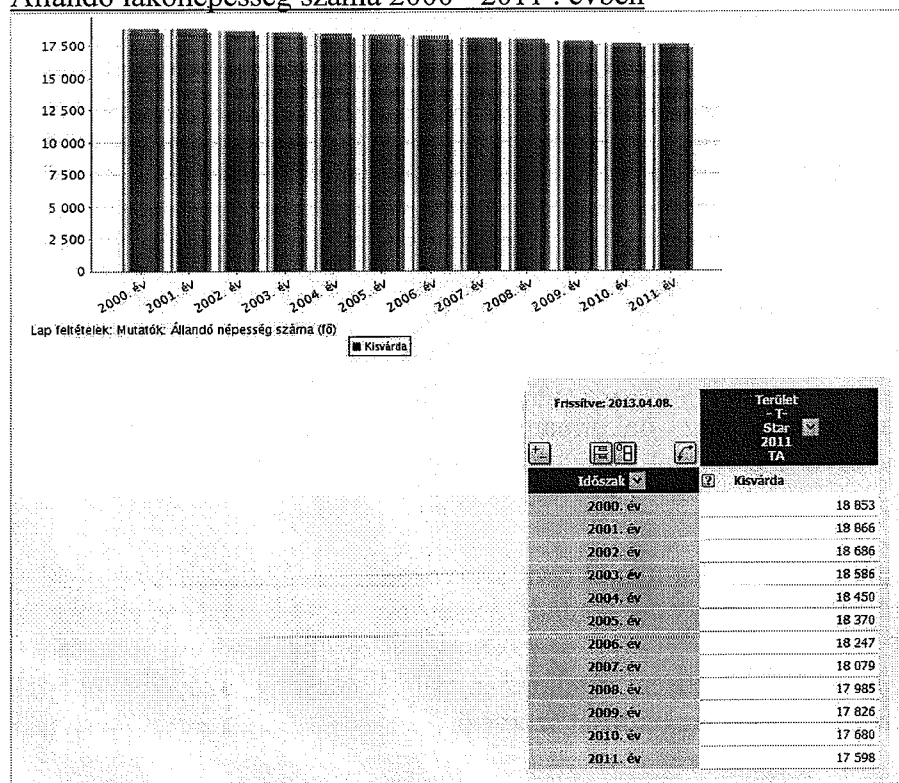
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	Munkahely teremtés, közfoglalkoztatás
Alacsony iskolai végzettség	Képzés
Nem megfelelő szakképzettség	Átképzés, piacképesítés
Közüzemi szolgáltatás hiánya	közművesítés
Közüzemi hátralékok	Adósságkezelés, háztartás-gazdálkodás
Lakás, lakhatási problémák	Önkormányzati bérlakások építése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

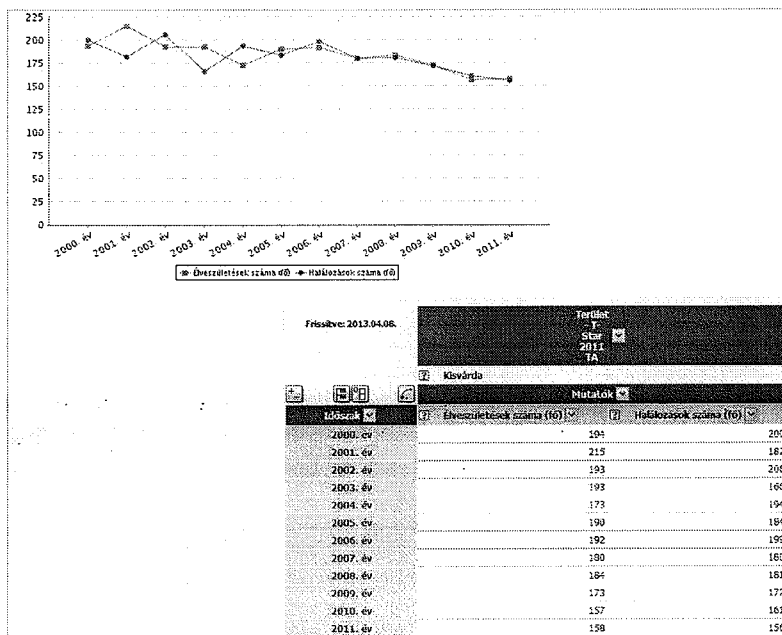
Az állandó lakónépesség számát illetően a KSH 2012 éves adatai még nincsenek véglegesítve. A lenti táblából látható, hogy a lakónépesség folyamatosan csökken.

Állandó lakónépesség száma 2000 - 2011 . évben

Forrás: www.ksh.hu

Élve-születések és halálozások száma 2000 - 2012. évben

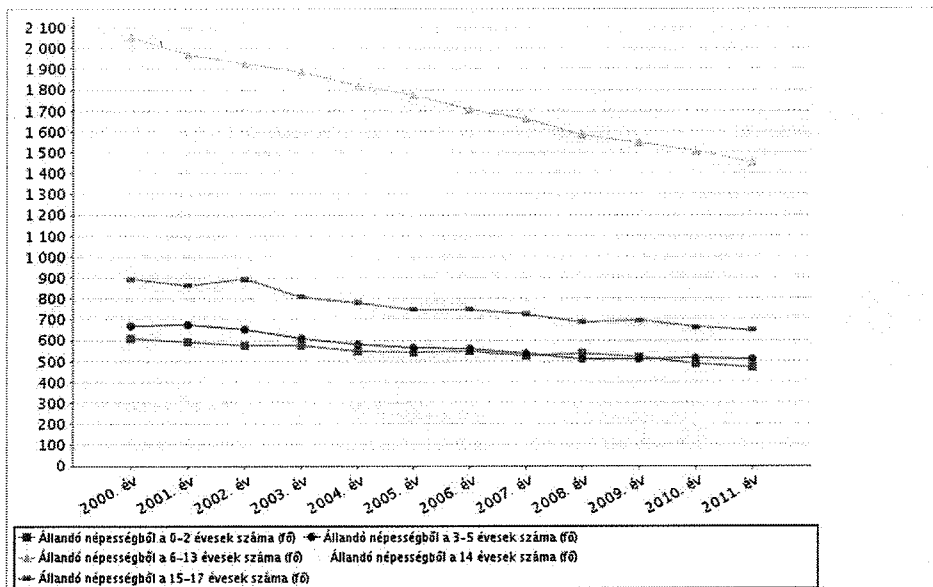

Forrás:

www.ksh.hu

A lakónépesség csökkenésének oka a születések számának csökkenése, és az elvándorlás növekedése. A város népességmegtartó ereje kedvezőtlenül alakul. A demográfiai adatokat elemezve megállapítható, hogy a település egyszerűen mondható fogyatkozó és előregedő településnek.

A 0-17. évesek korcsoportonkénti megoszlása 2000 - 2011. évben

Kisvárdai					
Mutatók					
Időszak	Allandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)	Allandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)	Allandó népességből a 6-13 évesek száma (fő)	Allandó népességből a 14 évesek száma (fő)	Allandó népességből a 15-17 évesek száma (fő)
2000. év	609	667	2050	274	894
2001. év	594	674	1967	300	862
2002. év	574	654	1923	249	892
2003. év	575	609	1884	256	808
2004. év	549	580	1821	256	780
2005. év	541	566	1773	238	746
2006. év	549	561	1702	240	748
2007. év	526	536	1661	217	726
2008. év	537	510	1582	250	687
2009. év	519	507	1545	206	695
2010. év	486	515	1504	199	661
2011. év	469	508	1453	212	648

Forrás:

www.ksh.hu

A 0-17. évesek tekintetében - kivételt képez a 14 éves korcsoport - megállapítható a csökkenés csaknem valamennyi korcsoportnál.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

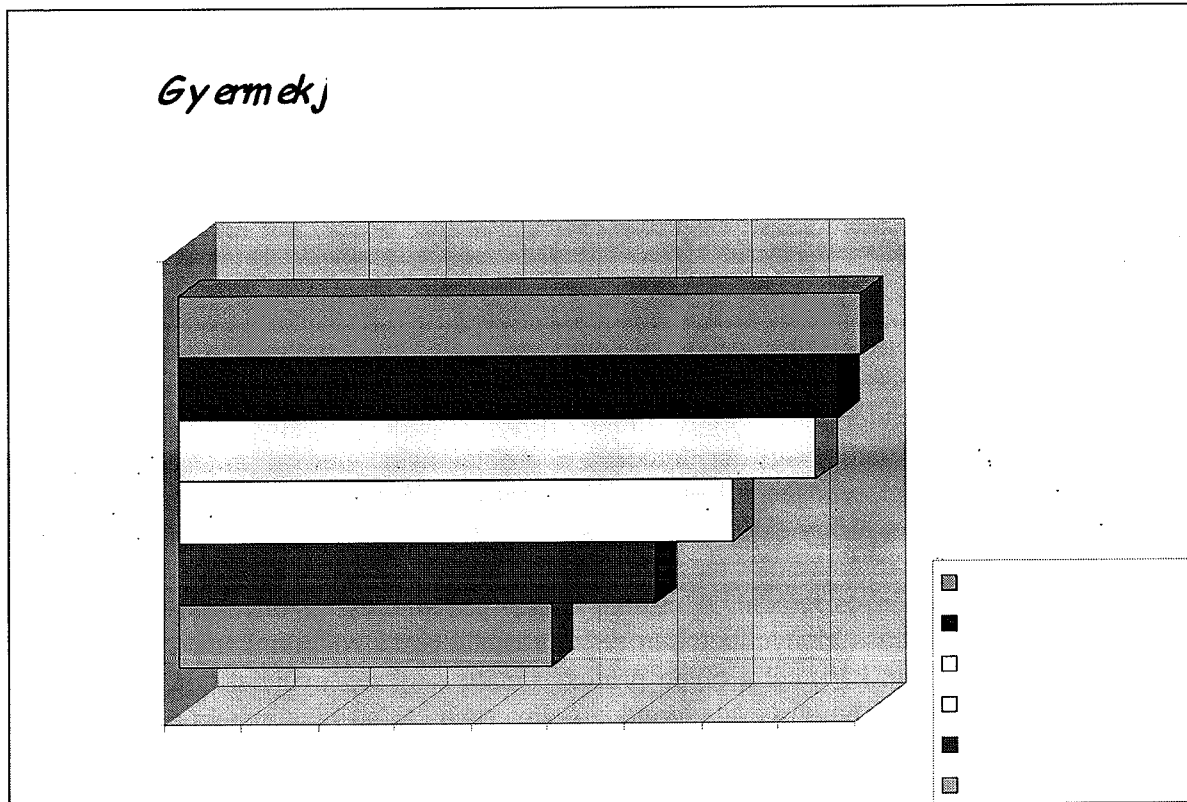
A veszélyeztetettség az 1997. évi XXXI. törvény értelmében olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

2012. év során 195 jelzés (2011 évben 179) érkezett a Kistérségi Szociális Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálatához, melyben az állampolgár vagy a jelzőrendszeri tag a gyermek veszélyeztetettségéről számolt be.

A jelzés beérkezését követően 54 új esetben került meghatározásra valamely gyermekvédelmi gondoskodási forma.

A következő táblázat és diagram az alapellátás keretén belüli együttműködés esetén mutatja be az esetszámok alakulását 2007-2012. évek esetében Kisvárdai településen.

Gondozási forma megnevezése	2007 (fő/gyerme k)	2008 (fő/gyerme k)	2009 (fő/gyerme k)	2010 (fő/gyerme k)	2011 (fő/gyerme k)	2012 (fő/gyerme k)
Gyermekjóléti alapellátás	97	124	144	166	172	178

Forrás: Kistérségi Szociális Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat Beszámoló 2012.

A fenti adatokból jól látható, hogy az alapellátás keretén belüli együttműködések száma 2007 óta folyamatos növekedést mutat, gyakorlatilag megduplázódva az eltelt 6 év alatt.

A növekedés egyik oka, hogy a településen a Gyermekjóléti Szolgálat működését megismerték és elismerik a jelző rendszeri tagok és a lakosság, és gyakrabban kérik az intézmény segítségét. Egy más megközelítés szerint elmondható, hogy a lakosság körében növekszik a munkanélküliség, ami a családok elszegényedéséhez, a családon belüli konfliktusok kialakulásához vezet, melynek következményeként a gyermek veszélyeztetettsége alakul ki.

Tapasztalatunk, hogy a gyermekeknél jelentkező magatartási problémák kezelése érdekében az oktatási intézmények egyre több esetben kérik a Gyermekjóléti Szolgálat segítségét.

Gyermekjóléti alapellátás keretén belül a családgondozók számtalan ok, veszélyeztető tényező miatt működnek együtt a családokkal. A leggyakoribb okok, melyek a segítő folyamatot indokolják a következők:

- Válási konfliktus.
- Családon belüli erőszak.
- Gyermeknevelési problémák.
- Következetlen gazdálkodás miatt felhalmozott tartozások.
- Elhanyagoló nevelés.
- A gyermek viselkedési problémái.
- Következetlen vagy túlzottan engedékeny, illetve túlvívó nevelési attitűd.
- A család életvitele, helytelen szocializációs minták jelenléte és átörökítése a családon belül.
- Az igazolatlan iskolai mulasztás.

- Bűnelkövetői magatartás.
- Kapcsolattartási problémák.
- A mély szegénység által okozott problémák megoldatlansága.
- Kezeletlen szennedélybetegség jelenléte a családban.
- Pszichiátriai probléma, mely a gyermek nevelését, ellátást akadályozza.
- A gyermek szorongása, mely akadályozza a mindennapokban az oktatásban való aktív részvételét.

Tapasztalatunk, hogy a problémák halmozottan jelennek meg a családok életében.

Annak érdekében, hogy a segítő folyamat során eredményt tudjon elérni, a családgondozónak a problémák háttérében fennálló ok-okozati összefüggéseket kell feltérképezni és rendszerszerűen kell felépíteni az együttműködési folyamatot. A gondozási folyamat során azt is szem előtt kell tartani, hogy az emberek a problémákkal nem minden esetben akarnak szembesülni, a család rendszere beáll egyfajta működési módra, mely bár patológiás, de számukra ez szükséges, hogy elviseljék a mindennapokat.

A családon belüli interakciók megismerése, a megfelelő beavatkozási mód és irány meghatározása időigényes feladat. A családi háttér megismerése és a veszélyeztető tényezők pontos objektív feltárása elengedhetetlen része a családgondozói munkának, hiszen a segítő folyamat nem okozhat kárt, célja olyan professzionális segítség nyújtása, mely jobbá teszi a gyermek életét. Fontos, hogy a családgondozó elnyerje a család bizalmát és a segítő folyamat során bizalmas légkört alakítson ki, ennek keretén belül motiválttá tegye a családot a közös munka során kitűzött feladatok elvégzésére. Ez fontos lépése az együttműködésnek, hiszen, ha egy család csak a külső kontroll hatására cselekszik a büntetéstől (pl.: védelembe vétel, a gyermek családból való kiemelés) való félelem miatt, akkor valós, tényleges változás tartósan nem következhet be, így mikor a családgondozó kilép a család életéből a korábbi rendszer, - mely a problémákat generálta - áll ismételten helyre. A változás elérése egy család esetében fontos, hiszen egy-egy negatív minta generációról-generációra öröklődhet a helytelen szocializáció által.

Védelembe vétel

Azokban az esetekben, *ha a szülő az ellátások önkéntes igénybe vételével nem képes a gyermek veszélyeztetett helyzetét megszüntetni*, az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 68. §-a lehetővé teszi, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat **védelembe vételt** kezdeményezzen.

Ebben az együttműködési formában a kitűzött célok, feladatok megvalósítására a szülőt és a gyermeket már a hatóság kötelezi.

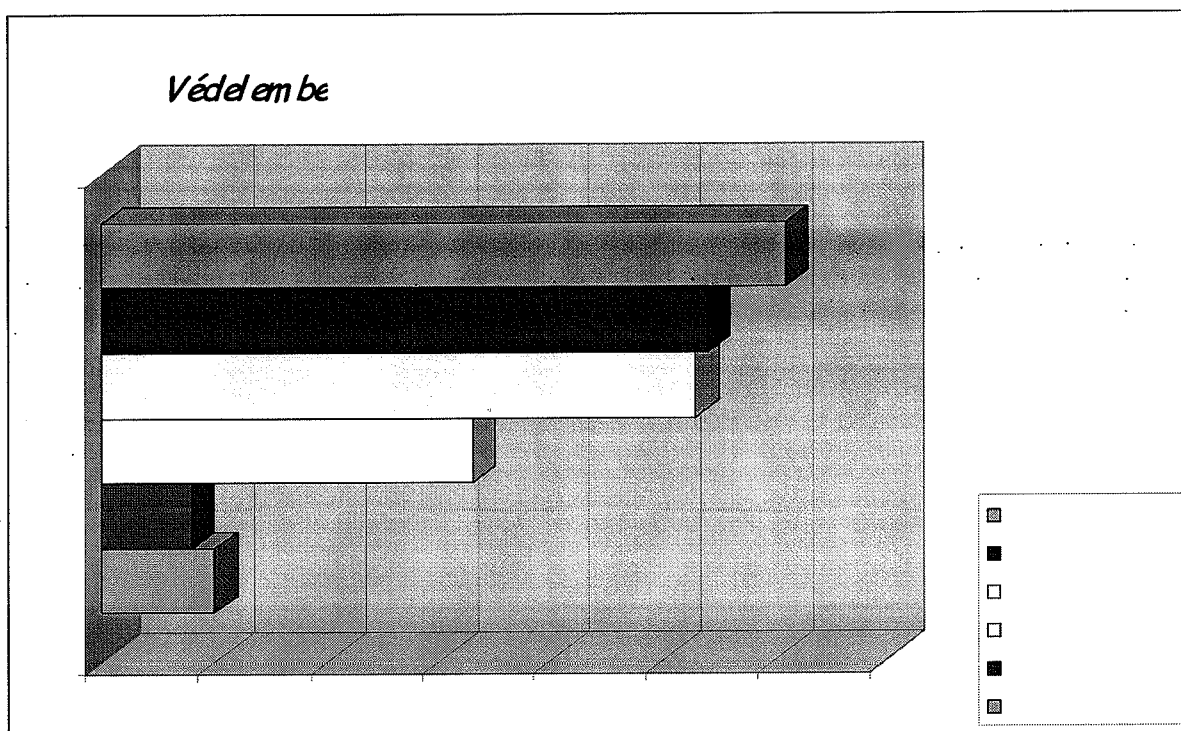
A változás elérése érdekében szükséges feladatok meghatározása ebben az esetben is a szülővel, gyermekkel együttműködve, közösen történik.

Fő cél a védelembe vétel során a gyermek, család motiválása, és szakszerű segítése a veszélyeztetettséget okozó problémák megszüntetése és a családban történő nevelkedés elősegítése érdekében.

A védelembe vétel egy olyan fontos lépcsőfok a gyermekvédelemben, mely még lehetőséget ad a változtatásra, és célja a család segítése, annak érdekében, hogy a gyermek a családon belül nevelkedjen.

A következő táblázat és diagram a védelembe vétel keretén belüli együttműködés esetén mutatja be az *esetszámok* alakulását 2007-2012. évek esetében Kisvárdai településen.

Gondozási forma megnevezése	2007 (fő/gyermek)	2008 (fő/gyermek)	2009 (fő/gyermek)	2010 (fő/gyermek)	2011 (fő/gyermek)	2012 (fő/gyermek)
Védelembé vétel	10	8	33	53	54	61

Forrás: Kistérségi Szociális Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálat, Beszámoló 2012.

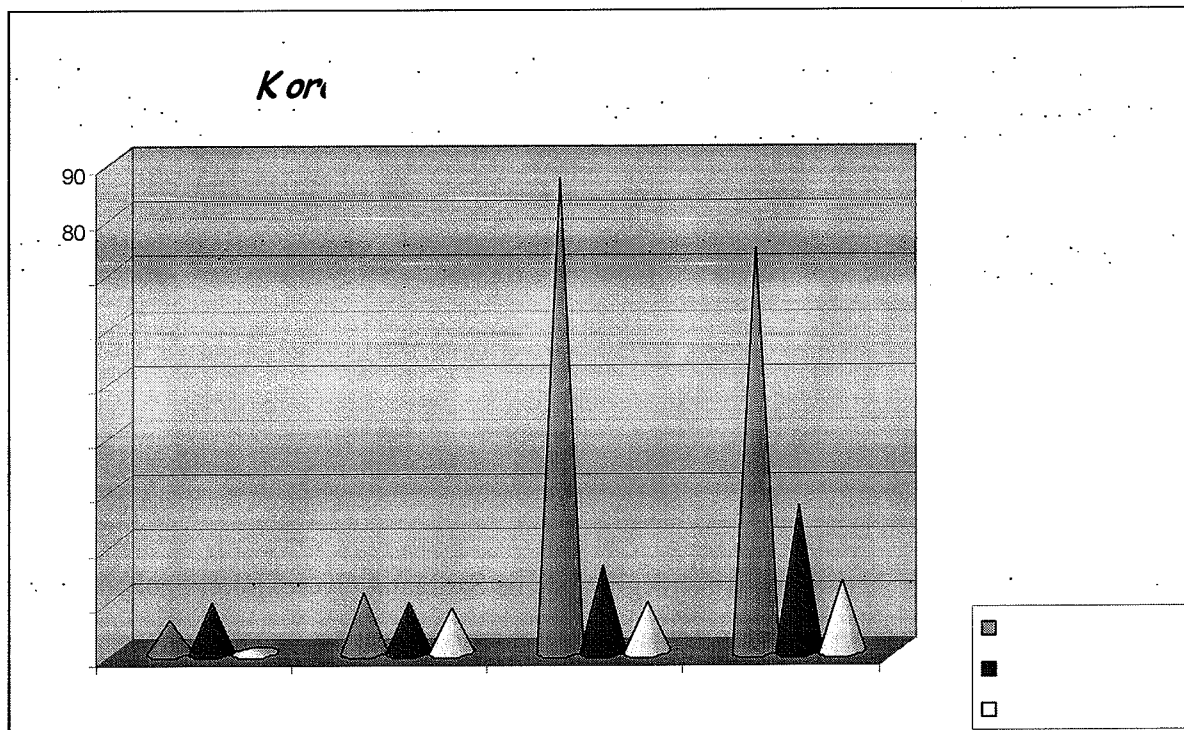
A védelembé vétel keretén belüli együttműködéseket tekintve elmondható, hogy a 2007. évhez viszonyítva a védelembé vétel keretén belül együttműködő gyermekek száma hatszorosára növekedett.

Ennek okai az alábbiak:

- a szülők és a gyermek/ek nem megfelelő együttműködési készsége a Gyermekjóléti Szolgálattal, mely miatt szükségessé vált a hatósági intézkedés kezdeményezése,
- a családban nevelkedő gyermek veszélyeztetettsége oly mértékű, hogy a védelembé vételt indokolja,
- az alapellátás keretén belüli együttműködés nem vezetett eredményre, de a védelembé vétel keretén belüli együttműködéstől még várható a pozitív változás,
- a családban jelentkező veszélyeztető tényezők súlyos, halmozott jelenléte,
- az 1997. évi XXXI., a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény változása miatt a Gyermekjóléti Szolgálat korábban a pártfogó felügyelet alatt álló gyermekekkel a pártfogó felügyelet elrendelését követően már nem működhetett együtt. A 2009. szeptember 1-jei törvényi változás következtében azonban lehetőség nyílt a pártfogó felügyelet alatt álló gyermekekkel történő együttműködésre, párhuzamosan a pártfogó felügyelővel.
- azon jogszabályi változás, mely az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztások esetében elrendeli az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint a gyermek védelembé vételét.

Szakmai tevékenység bemutatása a gondozási-nevelési terv alapján történő együttműködések tekintetében:

<i>Korosztály</i>	<i>Alapellátás</i>	<i>Védelembe vétel</i>	<i>Átmeneti nevelt</i>
<i>0-2 éves</i>	6	9	1
<i>3-5 éves</i>	11	9	8
<i>6-13 éves</i>	87	16	9
<i>14-17 éves</i>	74	27	13
<i>Összesen</i>	178	61	31
<i>Ebből lány</i>	65	20	20

Forrás: Kistérségi Szociális Szolgálat Gyerekjóléti Szolgálat, Beszámoló 2012.

A táblázatban szereplő adatok halmozott adatok, melyek azt tükrözik, hogy egy családon belül egy gyermek esetében, mely problémák összessége indokolja a Gyerekjóléti Szolgálattal való együttműködést.

Veszélyeztető tényezők	2007 (fő esetében)	2008 (fő esetében)	2009 (fő esetében)	2010 (fő esetében)	2011 (fő esetében)	2012 (fő esetében)
Anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő	98	112	139	189	198	196
Gyermeknevelési	55	86	139	129	132	159
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	20	43	66	73	75	73
Magatartászavar, teljesítményzavar	20	37	62	69	79	109
Családi konfliktus	63	52	90	97	126	85

Szülő vagy család életvitele	65	69	114	65	92	142
Szülői elhanyagolás	40	20	50	79	83	97
Bántalmazás	13	2	3	3	4	4
Fogyatékoság	16	15	13	19	19	1
Szenvedélybetegség	51	47	65	77	81	34
Összesen	441	483	741	800	889	900

Forrás: Kistérségi Szociális Szolgálat Gyerekjóléti Szolgálat, Beszámoló 2012.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 18.- 21.§ - ai rendelkeznek az önkormányzat által kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Az ellátások nyújtásának helyi szabályait Kisvárdai Város Önkormányzati Képviselő-testületének a 6/2008./III.14/ sz. rendelete tartalmazza.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének az igénybevételére:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés-, óvodás-, az 1-8 évfolyamon nappali oktatásban részt vevő-, és a nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett fogyatékos gyermek számára az intézményi térítési díj 100 %-át normatív kedvezményként kell biztosítani,
 - az előző bekezdés alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át.
- természetbeni támogatásra az igénybevételére:
 - annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, akinek tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet utalvány formájában. A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával dönt.
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére:
 - pl. ingyenes tankönyvellátás, térítésmentes alapfokú művészetoktatás, útravaló ösztöndíjprogramban való részvétel a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének javítására, előnyben részesítés a felvételi eljárásban.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a jegyző állapítja meg egy év időtartamra. A kedvezmény akkor állapítható meg, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj 140 % - át (39.900,- Ft-ot) és ha a gyermeket egyedül álló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy ha a nagykorú gyermek nappali rendszerű oktatásban vesz részt, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanul. Egyéb esetekben a nyugdíjminimum 130 % - ával (37.050,- Ft- tal) kell számolni.

Minden esetben a család vagyoni helyzetét is vizsgálni kell (az egy főre jutó vagyón értéke nem haladhatja meg külön-külön - az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a hússzorosát - vagy együttesen - az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a hetvenszeresét).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása tehát nem jelent konkrét pénzbeli támogatást. A kedvezményben részesülők a kézhez kapott határozattal többfajta támogatást vehetnek igénybe, pl. gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, valamint a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, a szociális törvény hatálya alá tartozó intézményekbe elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100 %-át, nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át kedvezményként kell biztosítani. Ezen kívül az iskolákban ingyen biztosítják számukra a tankönyveket.

2012. december 31.- én 835 családban 1381 kiskorú és 195 fiatal felnőtt, összesen 1576 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak köre évente növekvő (2012. évben 192 fővel több, mint 2011 évben) számot mutat. A kevés jövedelemből gazdálkodó családoknak jelentős segítség, hogy gyermekeik az étkezést ingyenesen, vagy kedvezményrel vehetik igénybe, a tankönyvek - igény szerint - ingyenesen állnak gyermekeik rendelkezésére. Kérelem elutasítására döntően azért kerülhet sor, mert a családban az egy főre jutó nettó jövedelem meghaladta a törvényben meghatározott mértéket.

Elutasítás esetén az ügyfeleket minden esetben körültekintően tájékoztattuk az igénybe vehető más ellátásokról.

A kedvezményhez fűződő pénzbeli ellátás az elmúlt évben 5 800,- Ft volt gyermekenként, melyet augusztus hónapban készpénzben vehettek át a gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, összesen 8.079.400,- Ft került kifizetésre. 2012-ben fontos jogszabályi változás volt (gyermekenként szintén 5 800,- Ft) hogy a novemberi ellátást a jogosultak Erzsébet utalvány formájában kapták meg, összesen 7.963.400,- Ft értékben. Mindkét esetben a támogatás fedezetét teljes egészében az állami költségvetésből biztosították.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapításának és mértékének szabályait - a gyermekvédelmi törvénnyel összhangban - az egyes gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló 6/2008. (III.14) rendelet részletezi.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban kell részesíteni azokat a gyermekeket, akiknek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Elsősorban azokat a gyerekeket, családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás - miatt anyagi segítségre szorulnak.

E feltételek fennállása esetén a támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha a családban az egy főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 % - át (39.900,- forintot).

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás egyszeri összegének alsó határa az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 % - a, (5.700,- Ft) a felső határa az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 80 % - a (22.800,- Ft) gyermekenként.

2012 évben 136 (előző évhez képest 40-el több) esetben érkezett kérelem rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása iránt.

Jellemzően időszakos létfenntartási gondok miatt fordultak hozzánk segítségért, nem tervezett kiadása jelentkezett a családnak, illetve átmeneti nevelésben lévő gyermekeikkel való kapcsolattartás elősegítése érdekében kértek anyagi támogatást.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás elsősorban készpénzben került megállapításra.

A támogatás rendeltetésszerű felhasználása érdekében elszámolási kötelezettséget írtunk elő, vagy megkerestük a gyermekjóléti szolgálatot, hogy családgondozó segítségével biztosítsa a támogatás célszerű felhasználását.

2012. évben 834.000,- forintot fizettünk ki a rendkívüli gyermekvédelmi szakfeladat terhére.

A támogatás gyermekenkénti átlagos összege: 6 200,- Ft.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem egy esetben sem került elutasításra.

A korábbi évekhez hasonlóan 2012-ben is valamennyi jogos kérelem esetén megállapítottuk a támogatást a kérelmező családoknak. Az esetenként elvégzett környezettanulmányok megalapozták a döntések jogosságát.

☞ kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A városban a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődében, óvodában, iskolai napköziben biztosított. Az önkormányzat fenntartásában működő városi bölcsődében, óvodákban, általános iskolákban 1160 fő számára biztosítanak étkeztetést (a normatív állami támogatás 78.880 e. Ft volt).

A gyermekétkeztetés területén problémát jelentett, hogy az élelmiszer allergiában szenvedő gyermekek az intézményi étkeztetést nem tudták teljes körűen igénybe venni. A szülő vagy elvitte az intézménybe a gyermekének megfelelő ételt, vagy ebéd előtt hazavitte gyermekét az intézményből.

Örömmel értesültünk, hogy a konyhák figyelemmel kísérik a speciális igényeket. A liszt-, tej-érzékeny gyermekek számára lehetőség szerint olyan alapanyagokkal dolgoznak, (pl. növényi eredetű vaj, tészta) amit a gyermekek fogyaszthatnak.

Egyes vallások nem engednek meg bármilyen táplálék fogyasztását - ezen igényeket is figyelembe veszik az ételek elkészítése során.

A városban 3 óvoda működik, ebből 1 önkormányzati. Az óvodákban valamennyi óvodás részesül étkezésben.

A városban 6 általános iskola működik, 3 önkormányzati, 3 egyházi fenntartásban.

Az önkormányzati általános iskolák részére a Vári Emil Társulási Általános Iskola, valamint az önkormányzati konyha biztosítja a gyermekek étkeztetését. Minden gyermek a saját iskolájában étkezik.

A Vári Emil Társulási Általános Iskolában 815 fő részére főznek (ebből: 40 fő bölcsődés gyermek, 490 fő Vári Emil Társulási Általános Iskola diákjai, 240 fő Somogyi Rezső Általános Iskolába járó diák, 25 fő Szakmunkásképzős, 20 fő pedig fogyatékkal élő). Mindösszesen iskoláskorú 755 fő. Az önkormányzati konyhán 830 fő részére főznek, ebből az óvodáskorúak száma 500 fő, az általános iskolások száma 165 fő. A HH és a HHH-ás tanulók

valamennyien részesülnek étkezésben. A 3 egyházi fenntartású általános iskolában mindenhol főzőkonyha működik. A HH és a HHH tanulók közül valamennyien részesülnek étkeztetésben, helyben az iskolában.

Az önkormányzati középfokú oktatási intézmények közül a Bessenyei György Gimnázium rendelkezik főző konyhával, ahol 420 fő részére főznek, ebből 210 fő kollégiumi diák és 200 fő menzás diák. Minden hátrányos helyzetű tanuló részesül étkezésben. A II. Rákóczi Ferenc szakközép-és Szakiskolás diákok közül 20 fő igényel étkeztetést. Részükre a Vári E. Társulási Általános Iskola konyhája főz, akik átszállítják az iskola melegítőkonyhájára a szükséges ebéd mennyiséget. A HH és HHH kisvárdai tanulók közül 3-4 fő igényel és kap ebédet.

A Szent László Szakközépiskolában főzőkonyha működik, itt főznek az intézmény óvodája, általános iskolája és a középiskolája részére is. A HH és a HHH tanulók részesülnek étkeztetésben.

A Telegdi Kata Szakiskola és Szakközépiskola, az Apáczai Oktatási Centrum és a Tessedik Sámuel Szakképző Iskola és Gimnázium tanulói részére nem biztosított a gyermekélelmezés.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Kisvárdai városban magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 697 Kisvárdán lakó óvodás korú gyermek 31,2 %-a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya 13,3 %. Az óvodai népesség 6 %-a más településről jár be, közlekedésüket döntően a szülők oldják meg.

Számottevő az eltérés az egyes tagintézmények között a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányát tekintve. A jelenség hátterében elsősorban az adott intézményhez tartozó felvételi körzet szociokulturális viszonyai állnak. Kiemelkedően magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a városrészben található Tordai úti részlegben, valamint a Tompos úti, és a Magyar úti tagintézményekben.

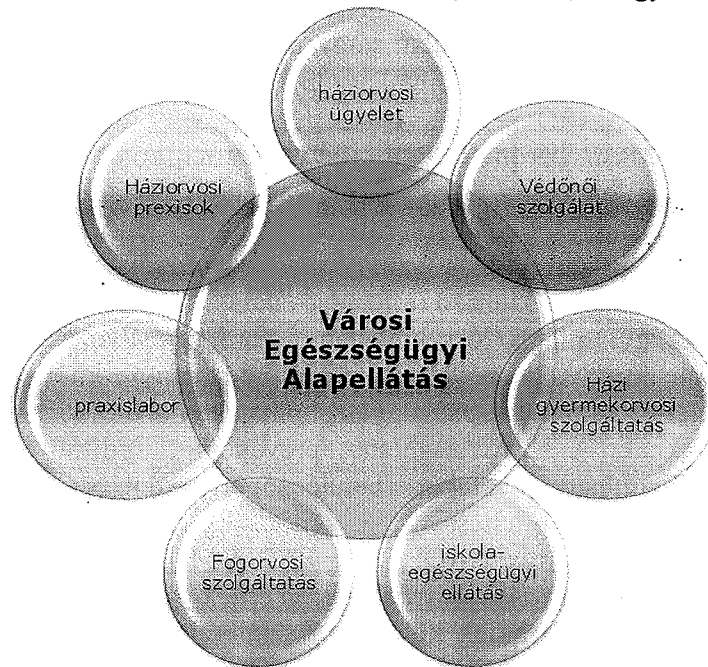
Az óvodába be nem íratott óvodás korú gyermekek száma a településen 65 fő. Az óvoda igen nagy jelentőséggel bír a korai szocializáció, valamint az iskolai nevelésre való felkészítés tekintetében, ezért a be nem íratott gyermekek szüleinek elérése, tájékoztatása az óvodai nevelés fontosságáról, nagyon nagyjelentőségű. (Forrás: Kisvárdai IVS)

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Az Önkormányzati Törvény, illetve az Egészségügyi Törvény rendelkezései alapján az önkormányzatok jelentős szerepet töltenek be az egészségügy szervezésében. Az Egészségügyi Törvény értelmében az önkormányzatok - ezáltal Kisvárdai Város Önkormányzata - az alábbi szolgáltatások ellátását végzi: háziiorvosi, házi-gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás. A betegjogok érvényesítését a betegjogi képviselő biztosítja, mely régióként 1 főt takar. Kisvárdán a képviselő székhelye a város kórháza. Az ő személye a garancia a betegek jogainak érvényesítésére.

A **Városi Egészségügyi Alapellátás**, mint egészségügyi szolgáltató, területi ellátási kötelezettséggel, Kisvárdra, valamint 21 község közigazgatási területén teljesíti a háziorvosi központi ügyelet feladatait, biztosítja a területi védőnői ellátást. Illetve járóbeteg-szakellátás keretében praxislabort működtet. A szakmai struktúrához szükséges informatikai feltételek adottak és megfelelő minőségűek. Internettel, telefonnal saját költség alapján rendelkeznek a vállalkozó orvosok, egyéni megrendeléssel. Az intézményben nincs kiépített internet-központ, az internethasználat biztosított a védőnők, labor, ügyelet, irodák területén.

A *védőnői szolgálat* megszervezése összhangban áll a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet vonatkozó paragrafusával. A szolgáltatási körzetek a lakosság összetételének, egészségügyi és szociális állapotának, illetve az ellátandó gondozottak számának figyelembe vételével lettek kialakítva

A *fogorvosi szolgáltatás* három felnőtt, illetve három korábban iskolafogászati, jelenleg vegyes típusú praxis biztosítja. A gyakorlatban működő felnőtt fogászati ellátás nincs összhangban az önkormányzat ellátási területre vonatkozó rendeletével, ezért korrekcióra van szükség. Az iskolafogászati ellátás valamennyi a város közigazgatási területén működő nevelési-oktatási intézményre kiterjed (a feladat-ellátási szerződések alapján.).

Jelenleg betöltetlen védőnői státusz nincs.

Egészségfejlesztés

Az idő előtti egészségromlás megelőzésében alapvető szerepe volna a megelőzés-egészségfejlesztés mai igényének megfelelő hálózatának, ami Magyarországon szinte teljesen hiányzik. Ezt a hiánypótlást kívánja megoldani a városban rendszeresen, vagy kampányszerűen szervezett szűrőprogram, amelyen a lakosság kb. 20%-a vesz részt.

Nagyon fontos, hogy egyre több helyi kezdeményezés és megvalósítás történjen a prevenció területén, mely hozzájárul az élhetőbb életér, az egészségesebb környezet, a lakosság életmódjának kialakításához.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A közigazgatási területen 5 felnőtt és 1 vegyes (gyermekfelnőtt) *háziiorvosi praxis* működik. Jelentős a házi orvosok leterheltsége, illetve rendkívül magas a lakosság gyógyszerhasználatára. A *háziiorvosi ügyeleti ellátás* keretében a város felnőtt házi orvosai munkanapokon, munkaidőn túl 18 óráig készenléteket biztosítanak. A háziiorvosi ügyeleti tevékenység az ÁNTSZ engedélyében foglaltaknak megfelelően szervezett. Kisvárdán, illetve a környező 21 településen ún. vegyes típusú ügyelet biztosítja a szolgáltatást.

A *házi gyermekorvosi szolgáltatást* 2001-től négy területi ellátási kötelezettséggel működő, 2005-től egy újabb, területi ellátási kötelezettség nélkül funkcionáló praxis biztosítja. Jelentősen javítja az ellátás színvonalát, hogy a házi gyermekorvosok 22 település részére, hétfői pihenőnapokon valamint munkaszüneti és ünnepnapokon gyermek-szakellátást biztosítanak.

A *fogorvosi szolgáltatást* három felnőtt, illetve három korábban iskolafogászati, jelenleg vegyes típusú praxis biztosítja. A gyakorlatban működő felnőtt fogászati ellátás nincs összhangban az önkormányzat ellátási területre vonatkozó rendeletével, ezért korrekcióra van szükség. Az iskolafogászati ellátás valamennyi a város közigazgatási területén működő nevelési-oktatási intézményre kiterjed (a feladat-ellátási szerződések alapján.).

Az iskola-egészségügyi ellátás, összhangban a jogi szabályozással, valamennyi, a város közigazgatási területén működő nevelési-oktatási intézményre kiterjed. A személyi feltételek biztosítása megfelel az iskola-egészségügyiszolgáltatásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 6. §-ában foglaltaknak. A szűrővizsgálatra, prevencióra fordított idő nem haladja meg a tanítási órákból elvonható kereteket (tanulócsoportonként x 12 óra/tanév). Az iskola szolgálatok feladatkörének bővítésével viszont csökkent egy-egy praxis iskola-fogászatra fordítható fajlagos ideje. (Forrás: EAOP-2009-4.1.2/A Megvalósíthatósági Tanulmány)

Az egészségkárosító magatartások visszaszorítása érdekében végzett programok:

- ▶ A dohányzás elleni programok különböző szinterei felvilágosító előadások, vetélkedők, rendezvények, plakátok, szórólapok eljuttatása a város intézményeibe, iskolába.
- ▶ Az aktív dohányzásról szóló leszoktatást támogató programokat évente több alkalommal szervezünk a tüdőgondozóval közösen a pulmonológusok bevonásával.

A dohányzásmentes intézmények, munkahelyek szórakozóhelyek mintaként történő bemutatása a város honlapján és újságokban. Az iskolák egészségfejlesztési programjaiban rendszeresen szerepel a dohányzás elleni előadások megtartása.

A dohányzásra vonatkozó országos és helyi rendelkezések betartása és betartatásának ellenőrzése a Képviselőtestülettel közösen. „Ne gyújts rá nap” a 6 – 18 éves korosztály között, öngyújtó és cigarettás doboz gyűjtése, melyet előadások követnek. A cigarettás dobozokból és öngyújtókból közösen megépült a „Jövő egészséges Kisvárdai városa” című makett.

- ▶ Az alkohollal való leszoktatási programok szervezése folyamatos, rehabilitációt segítő Városi Alkohollelenezes Klub működését három éve megszerveztük a Családsegítő Szolgálattal. A heti foglalkozások önszervező csoportként működnek.

Jelenleg betöltetlen házi gyermekorvosi státusz nincs.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön.

A különleges gondozás szükségességét a gyermek életkorától és állapotától függően a TKVSZRB a szakértői véleményben foglaltak szerint állapítja meg – és ezt, a korai fejlesztés és gondozás, óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, fejlesztő felkészítés keretében kell biztosítani.

A fejlesztő felkészítés 2012. december 31. napig a városban a Kistérségi Szociális Szolgálat keretei között valósult meg, 2013. január 01. naptól a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ látja el a feladatot (a közoktatási törvény módosulása alapján) fejlesztő nevelés oktatás néven.

Az egyéni fejlesztő felkészítés feladata: hogy azoknak a gyermekeknek, akik tankötelezettségüket sajátos nevelési igényük miatt nem tudják teljesíteni, biztosítsa a fejlődésükhöz szükséges felkészítést, a szülő bevonásával, a szülő részére tanácsadás nyújtásával.

A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermek, attól az évtől kezdve, ahogy az ötödik életévét betölti, fejlesztő nevelésben vesz részt, annak a tanítási évnél az első napjától, amelyben a hatodik életévét betölti, fejlesztő nevelés-oktatásban vesz részt. Ha a tanuló - a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - iskolába járással nem tud részt venni a fejlesztő nevelés-oktatásban, a tankötelezettségét a fejlesztő nevelés-oktatást nyújtó iskola által szervezett egyéni fejlesztés keretében teljesíti.

A fejlesztő foglalkozásokat tartó szakemberek egyéni fejlesztési terv alapján szervezték a foglalkozásokat.

Az ellátásban részesülő gyermekek nagy része a kommunikációs és szociális készségei fejlettsége mellett súlyos viselkedésproblémával küzd. A viselkedésük veszélyes saját magukra és másokra is. Ez mások életminőségét érinti, szociálisan elfogadhatatlan.

Kiemelt feladatunk a szociális készségek tanítása mely akkor hatékony, ha olyan környezeti feltételek között zajlik, melyek lehetővé teszik és elősegítik a szociális készségek folyamatos gyakorlását. Fontos azokat az alapvető készségeket tanítanunk, melyek felnőtt korban hasznosak lesznek. Nem tudhatjuk, hogy melyik gyerek milyen fejlettségi szintre fog eljutni, de ki kell jelölnünk az utat, és folyamatos segítséget kell biztosítani számukra

Egyéni gyógypedagógiai fejlesztés során a gyógypedagógus a gyermek erősségeire alapozva segíti a megkésett területeken a fejlődést. A fejlesztés célja az, hogy a gyermek mindennapi, otthoni fejlesztéséhez mintát nyújtsunk, s azt a szülővel való konzultáció során a mindennapi élet helyzeteire vonatkoztassuk.

Csoportos gyógypedagógiai fejlesztés során a hasonló típusú sérültséggel élő gyermekek számára csoportokat hozunk létre, hogy az itt zajló foglalkozások során a gyógypedagógiai segítségnyújtás mellett a gyermek számára közösséghez való hozzászoktatás kialakulását is segítsük. a csoportok létszáma 2-4 fő között volt. Munkánkat nehezíti az, hogy nagyon nehezen tolerálják egymást, a problémás viselkedés okát folyamatosan fel kell tárni.

Célunk mind az egyéni, mind a kiscsoportos és csoportos foglalkozások során, a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.

A tervezésnél figyelembe kellett vennünk a lassúbb munkatempót, a figyelem ingadozását, az alacsonyabb fokú terhelhetőséget.

A tanév elején a következő felméréseket alkalmaztuk:

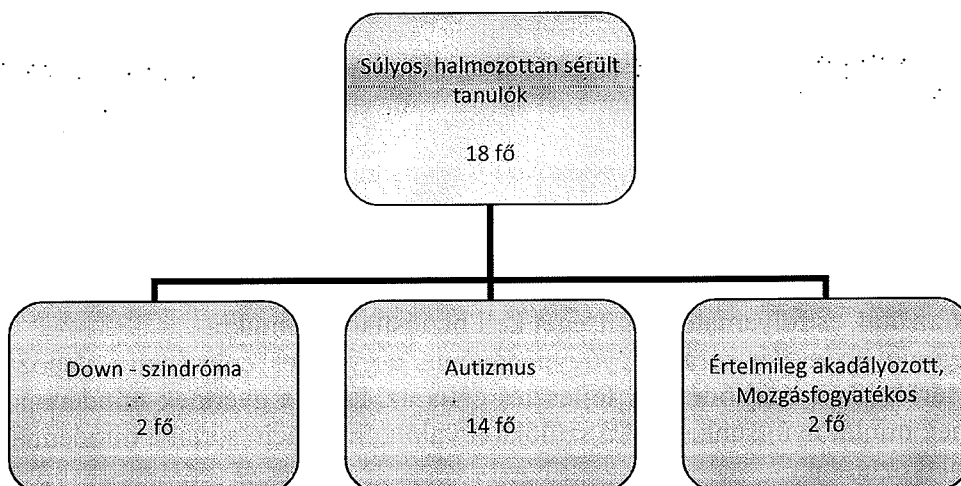
- Pedagógiai Analízis és Curriculum a szociális személyiségfejlődés mérésére értelmi fogyatékosoknál,
- Szociális és kommunikációs készségek felmérése,
- TARC felmérő lapok,
- pedagógiai megfigyelések, viselkedési problémák elemzése, tapasztalatcsere szülővel és csoportvezetőkkel.

2012 évben Fejlesztő felkészítésben résztvevő gyermekek száma:

Hónap	Ellátott gyermekek száma
Január	15.68

Február	16.
Március	15.75
Április	15.2
Május	15.25
Június	10.7
Július	-
Augusztus	-
Szeptember	18
Október	17.8
November	18
December	13.5
Összesen:	155.88

Fogyatékosági típus szerinti megoszlás:

Az érintett gyerekek egy része nem beszél (8 fő), jellemző még az azonnali és késleltetett echolália (8 fő), ami nagyban nehezíti a valódi beszédprodukción.

Önálló gondolatok kifejezésére jelenleg négy, 8-15 év közötti gyermek, fiatal képes.

☞ gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátás a városban a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek átmeneti gondozását foglalja magában, mely feladatokat a Kistérségi Szociális Szolgálaton belül a Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe: Kisvárdai város, Pap, Jéke, Döge, Fényeslitke, Pátróha, Mezőladány, Újkenéz községek közigazgatási területe.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

Az 1997-ben hatályba lépő Gyermekvédelmi törvény vitathatatlan érdeme, hogy megteremtette, és település szinten kötelezővé tette a gyermekjóléti szolgáltatást, továbbá kötelező gyermekjóléti alapellátásként működőképes rendszerbe helyezte azt. A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a településeken élő összes gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a

gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Azáltal, hogy egyszerre teszi feladatává a települési észlelő- és jelzőrendszer működtetését, a prevenciót és a korrekciót, alapkövévé állítja a gyermekjóléti szolgáltatást az egész gyermekvédelmi rendszer működésének.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény az alábbiak szerint határozza meg, ennek érdekében az alábbi feladatokat látja el:

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, ennek érdekében:

- Tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, valamint ezen ellátásokhoz való hozzájutás és a felhasználás segítése.
- Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás, illetve ezekhez való hozzájutás segítése.
- Válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás segítése, tájékoztatás nyújtása az örökbefogadás lehetőségéről és módjáról.
- Szabadidős programok szervezése.
- Hivatalos ügyek intézésének segítése.

A veszélyeztetettség megelőzése, ennek érdekében:

- Veszélyeztetettséget észlelő, - és jelzőrendszer működtetése. A jelzőrendszer tagjaival az együttműködés megszervezése és koordinálása.
- A veszélyeztető okok feltárása, valamint ezt követően az indokolt és szükséges megoldási javaslat készítése.
- Tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, ennek érdekében:

- A gyermekkel és családjával végzett szociális munka (családgondozás), mely elősegíti a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása érdekében.
- Családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében.
- Az egyéb gyermekjóléti alapellátások, a szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálat szolgáltatásainak igénybevételének kezdeményezése.
- Javaslat készítése az indokolt gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében a gyermek veszélyeztetett helyzetének megfelelően (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, átmeneti nevelésbe vétel).
- Amennyiben a gyermek érdeke azt kívánja védelembe vétel keretén belül a családi pótlék természetben történő felhasználásának segítése.
- Ha a gyermek veszélyeztetettsége oly mértékű, hogy a családban történő nevelkedése már segítség mellett sem biztosítható a gyermek családból való kiemelésére a javaslat elkészítése.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése, ennek érdekében:

- A családgondozás biztosítása, a szülő-gyermek kapcsolat helyreállítása, javaslatkészítés a gondozási hely megváltoztatása érdekében.
- Utógondozó szociális munka a gyermek családjába történő visszailleszkedéshez az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve.

A Gyermekjóléti Szolgálat mindennapi munkája során a törvényi előírásnak megfelelően végzi munkáját, mely alapján két nagy területre lehet a munkavégzést elkülöníteni.

A felsorolt tevékenységek célja a gyermek családjában történő nevelkedésének elősegítése a feltárt veszélyeztető tényezők megszüntetése.

I.) A tervszerű, gondozási-nevelési terv szerint végzett tevékenységek, melyek az alábbi együttműködési formákat foglalják magukban:

- 1) Gyermekjóléti alapellátás.
- 2) Védelembe vétel.
- 3) Ideiglenes hatályú elhelyezés.
- 4) Átmeneti nevelésben lévő gyermekek családjával való együttműködés.
- 5) 5.)Válsághelyzetben lévő várandós anyával történő együttműködés.
- 6) 6).Szakmai tevékenység bemutatása a gondozási-nevelési terv alapján történő együttműködés tekintetében.

II.) A gondozási-nevelési terv elkészítését nem igénylő feladatok ellátása, mely az alábbi tevékenységeket foglalja magában:

- 1) Átmeneti gondoskodás igénybevételének segítése és a helyettes szülői szolgáltatás biztosítása.
- 2) Kapcsolattartási ügyelet.
- 3) Tájékoztatás és segítségnyújtás ügyintézésben.
- 4) Nyilvántartás vezetése és az együttműködő családok gyermekeinek tájékoztatása a szabadidős programokról.
- 5) Környezettanulmány készítése.
- 6) Együttműködés a pártfogó felügyelővel és a Területi Gyermekvédelmi Központtal.
- 7) Tájékoztatás inkubátorban történő elhelyezés lehetőségéről.
- 8) Szabadidős programok szervezése.
- 9) Jelzőrendszer működtetése.

A felsorolt tevékenységek célja a gyermek családjában történő nevelkedésének elősegítése a feltárt veszélyeztető tényezők megszüntetése.

Gondozási forma megnevezése	2009. (fő/gyermek)	2010. (fő/gyermek)	2011. (fő/gyermek)	2012. I. félév (fő/gyermek)
Védelembe vétel	33	53	55	58
Gyermekjóléti alapellátás	144	166	172	104
Összesen	177	219	227	162

Forrás: Kiszvárdai Önkormányzata 2012

Helyettes szülő feladat ellátás

A gyermekjóléti alapellátás keretében, szintén a Kistérségi Szociális Szolgálat keretei között kerül ellátásra a gyermekek átmeneti gondozását magába foglaló helyettes szülő szakfeladat.

A vér szerinti szülő kérésére vagy beleegyezésével átmeneti időre a gyermeket otthonában fogadja és ott teljes körű ellátásról, neveléséről gondoskodik.

Ellátási területe: Kisvárdai város közigazgatási területe

Ellátandó célcsoport: Kisvárdai és a társult települések közigazgatási területén élő 0-18 éves korú gyermek, aki bármilyen oknál fogva veszélyeztetett helyzetű, vagy azzá válhat, azon szülők és gyermekeik, akik átmeneti gondoskodást szeretnének igénybe venni fennálló problémáik megoldása és a gyermekek megfelelő elhelyezése, nevelése érdekében.

(Veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza)

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az ellátásokra, szolgáltatásokra vonatkozó általános célkitűzések:

- Folyamatos cél a támogatások szinten tartása, reálértékének megőrzése. Ez nehéz feladatnak tűnik, azonban a kiskorúak esetében – mint az ellátások szempontjából egyik leginkább kiemelt csoport – törekedni kell rá.
- A város sajátosságaira, az előforduló igényekre való reagálás, válasznújtás a tipikus problémákra.
- A támogatások hatékony, célzott megállapítása, ellátások eljuttatása a legrászorultabbakhoz.
- Továbbra szoros szakmai együttműködés fenntartása az érintett intézményekkel.
- A Gyermekvédelmi törvény, illetve a kapcsolódó jogszabályok folyamatosan módosulnak, ezért igyekezzünk ott lenni minden fórumon ahol tapasztalataink, észrevételeink közlésével segíthetünk abban, hogy a törvényalkotó elképzelését mindinkább megvalósíthassa
- A költségvetési megszorítások ellenére szervezzünk minél több prevenciós programot

A gyermekek napközbeni ellátása vonatkozásában:

- Mindenkor szakmai cél, hogy a gyerekek az otthon melegéhez, nyugalomához hasonló légkörben tölthessék a napjaikat.
- A továbbképzés folyamatosságára a szakmai munka emelése érdekében szükség van.
- Nagy hangsúlyt kell fordítani az adminisztrációra, a munkarendek - napirendek összehangolására.
- A bölcsődei, az óvodai, általános iskolai férőhelyek számának az igényekhez való igazítása. Ehhez a várható igények folyamatos felmérése, figyelemmel kísérése, valamint olyan bővítési lehetőségek megtalálása, melyek rugalmasan alkalmazkodnak az egyes korosztályok változó létszámához. Ezen a területen fontos szerep juthat az Európai uniós pályázati lehetőségeknek. A bölcsődei férőhelyek következő bővítése is ilyen úton valósulhat meg.

Az iskola tanulói részére osztályfőnöki óra keretében, a védőnői szolgálat és külsős előadók által több témakörben került megszervezésre előadás-sorozat: szexuális felvilágosítás, drog prevenció, alkohol és dohányzás káros hatásai.

A fiatalok által elkövetett bűnelkövetés településünkön elenyésző. 2004. évtől a Gyermekjóléti Szolgálat - megállapodás alapján - a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetők figyelemmel kísérése érdekében együttműködik a rendőrséggel.

2012. évben a jegyzői gyámhatóság 5 esetben értesült bűncselekményt elkövető kiskorúról. A jegyzői gyámhatóság a bűnelkövetésről a rendőrség által megküldött nyomozást megszüntető vagy feljelentést elutasító határozattal értesült. Ezekben az esetekben a rendőrség

büntetethezőséget kizáró ok - gyermekkor - miatt kereste meg a gyámhatóságot a szükséges intézkedés (védelembé vételi eljárás) megtételére. Mind az 5 esetben a védelembé vételt tartottunk indokoltnak.

A bűnelkövetés vélhető okai: rossz szociális körülmény; megengedő, elnéző szülői magatartás; deviáns magtartású baráti társaság.

e) gyermekvédelem

A Gyermekvédelmi törvény tükrében Kisvárdá Város által nyújtott alapellátási formákat az alábbi táblázat mutatja be.

Gyermekvédelmi törvényben szabályozott alapellátások		Település által nyújtott alapellátások
Gyermekjóléti szolgáltatás	Gyermekjóléti Szolgálat	Biztosított
Gyermekek napközbeni ellátása	Bölcsőde	Biztosított
	Családi napközi	Biztosított
	Óvoda	Biztosított
	Iskolai napközi	Biztosított
Gyermekek átmeneti gondozása	Helyettes szülő	Biztosított

Megállapítható, hogy a településen a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése megtörtént.

A gyermekjóléti szolgálat, a bölcsődei ellátás, családi napközi és a helyettes szülői hálózat működtetését az önkormányzat Kistérségi Szociális Szolgálat útján biztosítja.

Az óvodai nevelés a városban a Csillag-közi Központi Társulási Óvoda útján biztosított, amely Kisvárdá Város és Jéke Község önkormányzata által fenntartott gyermekintézmény. Az óvodai egység 7 tagóvodában, 23 csoporttal működik és jelenleg 570 gyermek nevelését biztosítja.

Az iskolai napközi három önkormányzati fenntartási intézményben, a Somogyi Rezső Általános Iskolában, a Teichmann Vilmos Általános Iskolában és a Vári Emil Társulási Általános Iskolában biztosított.

Városunkban három egyházi fenntartású intézmény is működik, ahol a gyermekek napközbeni ellátása igénybe vehető: Református Általános Iskola és Gimnázium, Szent György Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola, Szent László Katolikus Szakközépiskola, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben az érintett célcsoport a településen az adott szolgáltatókhoz fordulhatnak:

- Kistérségi Szociális Szolgálat (ezen belül Családsegítő Szolgálat, Gyerekjóléti Szolgálat)
- Védőnői Szolgálat,
- Háziiorvosi Szolgálat,
- ÁNTSZ,
- Nevelési Tanácsadó,
- Polgármesteri Hivatal illetékes osztályai
- a településen működő civil szervezetek, nevezetesen: Máltai Szeretetszolgálat, Vöröskereszt, Rotary Klub,

- történelmi egyházak.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az oktatási intézményekben az oktatás-nevelés része a testnevelés, így a közoktatásban részesülők mindegyike részére biztosított a sportolás lehetősége. A városban egész évben számos rendezvény kerül megrendezésre, melynek szerves részét képezik a sportprogramok, pl.: Egészséges életmódra nevelő hétvége – keretében: „Fut a Várda”, Táncgála, stb.

Lehetőség van a rendezvények keretében a városban működő egyéni sport oktatók, sportklubok bemutatkozására, népszerűsítésére, melynek célja a sport sokoldalúságának bemutatása, a sport megszerettetése és fontossága az egészség életmód vonatkozásában.

Hagyományörző jelleggel megszervezésre kerül a „Foci nyár” elnevezésű egy hetes sport tábor.

A Kistérségi Szociális Szolgálat Családsegítő Szolgálatja rendszeresen szervez „Egészségmegőrző nyári tábort” hátrányos helyzetű gyermekek részére. Célcsoport: 3-18 éves, hátrányos helyzetű korosztály. A tábor célja: egy hetes nyaralási lehetőség biztosítása azoknak a gyermekeknek, akiknek más lehetőségük nincs az üdülésre szociális helyzetükből adódóan, összekapcsolva az egészségmegőréssel, önismerettel, szórakozással.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A városban a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődében, óvodában, iskolai napköziben biztosított. Az önkormányzat fenntartásában működő városi bölcsődében, óvodákban, általános iskolákban 1160 fő számára biztosítanak étkeztetést (a normatív állami támogatás 78.880 e. Ft volt).

A gyermekétkeztetés területén problémát jelentett, hogy az ételallergiában szenvedő gyermekek az intézményi étkeztetést nem tudták teljes körűen igénybe venni. A szülő vagy elvitte az intézménybe a gyermekének megfelelő ételt, vagy ebéd előtt hazavitte gyermekét az intézményből.

A konyhák figyelemmel kísérik a speciális igényeket. A liszt-, tej-érzékeny gyermekek számára lehetőség szerint olyan alapanyagokkal dolgoznak, (pl. növényi eredetű vaj, tészta) amit a gyermekek fogyaszthatnak.

Egyes vallások nem engednek meg bármilyen táplálék fogyasztását - ezen igényeket is figyelembe veszik az ételek elkészítése során.

A városban 3 óvoda működik, ebből 1 önkormányzati. Az óvodákban valamennyi óvodás részesül étkezésben.

A városban 6 általános iskola működik, 3 önkormányzati, 3 egyházi fenntartásban.

Az önkormányzati általános iskolák részére a Vári Emil Társulási Általános Iskola, valamint az önkormányzati konyha biztosítja a gyermekek étkeztetését. Minden gyermek a saját iskolájában étkezik.

A Vári Emil Társulási Általános Iskolában 815 fő részére főznek (ebből: 40 fő bölcsődés gyermek, 490 fő Vári Emil Társulási Általános Iskola diákjai, 240 fő Somogyi Rezső Általános Iskolába járó diák, 25 fő Szakmunkásképzős, 20 fő pedig fogyatékkal élő). Mindösszesen iskoláskorú 755 fő. Az önkormányzati konyhán 830 fő részére főznek, ebből az óvodáskorúak száma 500 fő, az általános iskolások száma 165 fő. A HH és a HHH-ás tanulók valamennyien részesülnek étkezésben. A 3 egyházi fenntartású általános iskolában mindenhol főzőkonyha működik. A HH és a HHH tanulók közül valamennyien részesülnek étkeztetésben, helyben az iskolában.

Az önkormányzati középfokú oktatási intézmények közül a Bessenyei György Gimnázium rendelkezik főző konyhával, ahol 420 fő részére főznek, ebből 210 fő kollégiumi diák és 200 fő menzás diák. Minden hátrányos helyzetű tanuló részesül étkezésben. A II. Rákóczi Ferenc szakközép-és Szakiskolás diákok közül 20 fő igényel étkeztetést. Részükre a Vári E. Társulási Általános Iskola konyhája főz, akik átszállítják az iskola melegítőkonyhájára a szükséges ebéd mennyiséget. A HH és HHH kisvárdai tanulók közül 3-4 fő igényel és kap ebédet.

A Szent László Szakközépiskolában főzőkonyha működik, itt főznek az intézmény óvodája, általános iskolája és a középiskolája részére is. A HH és a HHH tanulók részesülnek étkeztetésben.

A Telegdi Kata Szakiskola és Szakközépiskola, az Apáczai Oktatási Centrum és a Tessedik Sámuel Szakképző Iskola és Gimnázium tanulói részére nem biztosított a gyermekélelmezés.

A jogszabály által biztosított nyári gyermekétkeztetés (rászoruló gyermekek részére) az önkormányzat költségvetésének függvényében kerül megvalósításra; legutóbb 2010 évben.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Önkormányzatunkhoz eddig nem érkezett semmilyen jelzés azzal kapcsolatban, hogy hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése valósult volna meg községünkben.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A pozitív diszkrimináció elve ezen a területen is tetten érhető városunkban, mivel a Önkormányzatunk és intézményei is törekszenek a problémák megoldására, a hátrányos helyzetű és roma családok segítésére, kiemelt figyelmet fordítva a gyermekekre.

■ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Óvodai ellátás

Az önkormányzat az óvodáztatási kötelezettségét 2007.07. 14-ig négy önálló óvoda, összesen 27 csoport fenntartásával és működtetésével valósította meg. A legrégebbi óvodát 1900-ban alapították. Az óvodák önálló közoktatási intézmények voltak, a munkáltatói jogkört az óvodák vezetői gyakorolták. Az önálló óvodákhoz egy- egy tagóvoda tartozott.

2007. július 15-vel létrehozott Csillag-közi Központi Óvoda 8 telephellyel új szervezeti formában biztosította a városban az óvodai nevelést. 2007. szeptember01-től, társulási megállapodás keretében Jéke község egy csoportos óvodája is az összevont intézményhez tartozik. 2008-ban egy telephellyel csökken az óvodák száma, a Napsugár tagóvodát a fenntartó bezárja, továbbá a Zrínyi téri Tagóvodában nem indul kiscsoport, így a csoportok száma 25 lesz.

Az átszervezés okai:

- Az óvodások létszámának tendenciaszerű (az elmúlt öt évben 101 fővel, tízéves viszonylatban 172 fővel) csökkenése
- A költségvetési törvényben előírt kapacitás-kihasználtsági követelményeknek való megfelelés (kedvező normatíva lehívás lehetősége).

Az átszervezés eredménye, hatása

- Hatékony, korszerű intézményszerkezet, egységcs nevelési elvek és formák.
- Az új struktúra képes a változó igényekhez történő folyamatos és viszonylag gyors alkalmazkodásra.

Szakmai változások

- Az összevonásig mind a négy óvoda saját maga készített Helyi Nevelési Programmal dolgozott. Az intézményi átalakítás után egységes nevelési programot dolgoztak ki, melyben a SNI gyermekek fejlesztésére, a gyermekvédelemre (HH; HHH) vonatkozó részek is megtalálhatóak.
- Új fejezetként szerepel a Kömpetencia alapú óvodai programcsomag bevezetése a Nyitnikék tagóvoda nevelési gyakorlatában.

Intézmény neve, címe:	Csillag-közi Központi Társulási Óvoda 4600 Kisvárdai Csillag-köz 2.
Szervezeti forma	Önálló közoktatási intézmény
A fenntartó neve és címe:	Kisvárdai Város Önkormányzati Képviselőtestülete 4600 Kisvárdai Szent L. u. 7-11. Jéke Község Önkormányzati Képviselőtestülete 4611 Jéke Dózsa György út 15.
Alapítás éve:	2007. aug. 31. Jogutódlással
Alaptevékenység, az Alapító okirat szerint	Óvodai nevelés, sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelése
Etnikai, kisebbségi és más feladat	—
Tagintézmények, telephelyek neve, címe:	4600 Kisvárdai, Tompos úti ltp 2. Tagintézmény 4600 Kisvárdai, Móricz Zs. u.2.sz. Tagintézmény 4600 Kisvárdai, Magyar u. 1.sz. Nyitnikék Tagintézmény 4600 Kisvárdai, Zrínyi tér 4.sz. Tagintézmény 4600 Kisvárdai, Császy L. u. 9. sz. Tagintézmény 4600 Kisvárdai, Tordai u. 17. sz. Tagintézmény 4611 Jéke, Dózsa Gy. u. 15. Tagintézmény
Felvehető gyermeklétszám	650 fő
Óvodában csoportok száma	26
Gazdálkodás	Részben önállóan gazdálkodó, előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv. Pénzügyi gazdálkodási feladatait - külön megállapodás alapján a Kisvárdai Szolgáltató Szervezet látja el.

Forrás: Kisvárdai és Jéke közoktatás feladat ellátási intézményhálózat működési, fejlesztési és esélyegyenlőségi terve 2008-2014

Csoportlétszámok

Tanév	csoportok száma
2006 / 2007	27
2007 / 2008	27
2008 / 2009	25
2009/2010	23
2010/2011	23

fejlesztési és esélyegyenlőségi terve 2008-2014

	HH Rendszeres támogatásban részesül fő	HHH Nyilatkozat szerint fő	Étkezési támogatásban részesül fő
2006/2007	212		90
2007/2008	198	94	89

2008/2009	190	80
2009/2010	190	80
2010/2011	190	80

Forrás: Kisvárdai és Jéke közoktatás feladat ellátási intézményhálózat működési, fejlesztési és esélyegyenlőségi terve 2008-2014

Az óvodában nincs etnikumhoz tartozó gyerek, illetve nem tartják nyilván az etnikai hovatartozást. A város bemutatásában szereplő adat szerint a lakosság 15 %- a etnikum, és jelenleg 140 gyerek jár az óvodákba. Etnikai programmal nem rendelkeznek.

Étkezési támogatásban - az óvodát igénybe vevő családok (567 fő) közül - jelenleg 198 család részesül, azaz a gyerekek 34,9 % - a HH. Az óvodáknak az élelmet a Kisvárdai Szolgáltató Szervezet által működtetett 1. és 2. sz. Konyha biztosítja.

Épület és a felszereltség

Minden óvodában van felújítandó, javítandó épület. Az eszköznormának való megfelelés jónak mondható. A tanuláshoz használt eszközökkel való felszereltség, a játékok, bútorok, egyéb felszerelés, a tornaterem és felszereltsége, az udvar és felszereltsége eltérő. Elismerésre méltó, hogy az óvodák költségvetésen kívüli forrásokat tárnak fel és mozgósítanak a hiányok enyhítésére.

Általános iskolák

Kisvárdai Város 2007-ig négy általános iskolát, egy sajátos nevelési igényű tanulókat ellátó iskolát és egy Alapfokú Zene- és Művészeti Iskolát tartott fenn. Az első általános iskolát 1875-ban alapították Kisvárdán.

A fenntartói 2007. augusztus 31-ei hatállyal összevonta a Vári Emil Általános Iskolát (székhelyintézmény) a Várdai István Általános Iskolával (Várdai István tagintézmény), a 6. számú Általános Iskolával (Mátyás király úti tagintézmény) és a Jékei Általános Iskolával (Jéke tagintézmény). Az így módon átszervezett intézmény neve: Vári Emil Társulási Általános Iskola. A Jékei Önkormányzattal társulási megállapodást kötöttek. Jékén felső tagozat 1978-tól nincs, csak az alsó tagozatos tanulókat oktatják helyben a társulás után is.

Az átszervezés oka:

- Jéke község társulási szándéka
- Az egységesebb és gazdaságosabb oktatási működési forma kialakulása.
- Külön normatívák elnyerésére van lehetőség azáltal, hogy létrejött a társulás az két település között.
- A csökkenő gyerek és csoportlétszámok miatt a pedagógusok alkalmazása egy ilyen struktúrában rugalmasabb lehet. A sajátos nevelési igényű gyerekek általános iskolai nevelését, oktatását továbbra is a volt 6. sz. Általános Iskola látja el, Mátyás király úti tagiskola néven.
- A Somogyi Rezső Általános Iskola, és a Teichmann Vilmos Általános Iskola átszervezés nélkül, de csökkentett létszámmal, míg a Weiner Leó Alapfokú Zene-és Művészeti Iskola a vidéki telephelyek megszüntetésével látja el a feladatát.

Kisvárdai város általános iskoláiban a hátrányos helyzetű, étkeztetésben és tankönyvtámogatásban részesült tanulók száma:

Év	A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők, egyben HH tanulók száma	Az étkezési támogatásban részesülők száma	A tankönyvtámogatásban részesülők száma
2009	1010	1095	1170

2010	906	1004	1105
2011	789	968	1016
2012	670	850	905

Forrás: Kisvárdai Önkormányzat

Kisvárdai város általános iskoláinak statisztikai mutatói a 2011/12. tanévre vonatkozóan

Intézmény megnevezése	Tanulói létszám	SNI	HH	HHH	Integrált nevelés	Tanuló-csoport szám	Napközisek száma	Iskola-otthonosok száma	Tanuló-szobák száma
Vári E. Társulási Ált.Iskola Székhely	626	7	229	62	8	24	245	143	-
Vári E. Társulási Ált. Isk. Mátyás király úti Tagint.	76	76	63	45	-	8	16	-	-
Somogyi R. Ált.Iskola	402	6	116	48	15	17	-	187	30
Teichmann V. Általános Iskola	135	5	89	48	8	8	35	69	-
Szent György Görögkat.Ált.Isk.	196	7	138	77	7	11	85	59	-
Szent László Katolikus Szakk., Ált.Isk. Kollégium és Óvoda	75	-	5	2	-	3	-	75	-
Református Ált. Iskola és Gimnázium	403	0	149	5	-	18	110	196	28

Forrás: Kisvárdai Önkormányzat

Az integrációs oktatást egyik iskolában sem építették be szakmai munkájukba. Az etnikumhoz tartozó gyerekek számát egyik iskola sem adta meg, nincs etnikai program. A településen 22 %-a iskolás gyermek. Képesség kibontakoztató oktatás a Várdai és a Teichmann iskolákban van a résztvevők aránya az iskolások létszámához viszonyítottnak (21 %), amely igen alacsony. A napközis tanulók száma 386 fő, ez a teljes tanulói létszám 23,40 %. 2006 - ban még a tanulók 32,38 %-a részesült ellátásban. Tanuló szobai oktatásban 115, iskolaotthonos oktatásban 520 fő vesz részt. A kötelező tanórán túl 1021 gyerek részesül ellátásban, ez a teljes tanulói létszám 61,91 %-a.

Az általános iskolákban a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű kisvárdai tanulókról 2009-2010-2011-2012 évekre vonatkozóan:

Intézmény megnevezése	Év	Tanulói létszám	HH	%	HHH	%
Vári Emil Társulási Ált.Isk. Székhely	2009	629	341	54	51	8,1
	2010	619	213	34,4	49	7,9
	2011	626	229	36,6	62	9,9
	2012	605	195	32,2	55	9
Vári Emil Társulási Általános Iskola Mátyás kir. úti Tagintézmény	2009	105	95	90,4	68	64,7
	2010	97	91	93,8	67	69
	2011	76	63	82,8	45	59,2
	2012	70	25	35,7	17	24,3
Somogyi Rezső Általános Iskola	2009	416	187	44,9	61	14,6
	2010	407	188	46,2	68	16,7
	2011	402	116	28,8	48	11,9
	2012	405	192	47,4	52	12,8
Teichmann Vilmos Általános Iskola	2009	152	107	70,4	52	34,2
	2010	145	104	71,7	54	37,2
	2011	135	89	65,9	48	35,5
	2012	132	89	67,4	45	34
Szent György Görögkatolikus Általános Iskola	2009	290	170	58,6	63	21,7
	2010	255	181	70,9	73	28,6
	2011	196	138	70,4	77	39,3
	2012	198	72	36,4	36	18,2
Szent L. Katolikus Szakközépiskola, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda	2009	23	2	8,6	0	0
	2010	48	4	8,3	0	0
	2011	75	5	6,6	2	2,7
	2012	102	15	14,7	2	1,9
Református Általános Iskola és Gimnázium	2009	353	108	30,6	5	1,4

2010	378	125	33,1	7	1,8
2011	403	149	36,9	5	1,2
2012	415	82	19,7	2	0,4

Forrás: Kisvárdai Önkormányzat

A középiskolákban a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű kisvárdai tanulók száma 2011/2012. tanév

Intézmény megnevezése	Tanulói létszám (fő)	HH tanuló	HHH tanuló
Bessenyei György Gimnázium és Kollégium	1000	52	11
II. Rákóczi F. Szakközép-és Szakiskola	1240	72	63
Református Általános Iskola és Gimnázium	209	45	3
Szent L. Katolikus Szakközépiskola, Ált. Isk. és Ó.	658	37	8
Telegdi Kata Szakiskola és Szakközépiskola	220	6	1
Apáczai Oktatási Centrum	596	13	4
Tessedik Sámuel Szakképző Iskola és Gimnázium	141	2	0

Megjegyzés: A középfokú oktatási intézményekben a tanulók 70-80 %-a vidéki

Forrás: Kisvárdai Önkormányzat

Alapfokú művészeti oktatás

Az alapfokú művészetoktatást az önkormányzat biztosítja a Kisvárdai város tanulói számára, önálló művészeti iskola működtetésével. Az iskolát munkáltatói joggal rendelkező igazgató irányítja.

Az iskolának a helyi önkormányzati intézményekben van telephelye, 2006. szeptemberétől, a fenntartó vidéki településeken lévő telephelyeket megszüntette, így csökkent a tanulói és tanári létszám is.

53,5 csoportban 514 gyerek vesz részt az oktatásban, a férőhelyek száma 820 fő. A következő év becsült adata szerint 54 csoportban 530 gyerek fog tanulni.

Térítési díj: A jogszabályi előírások alapján folyamatosan emelkedett a térítési díj, ennek következtében valamelyest csökkent a beiratkozott tanulók száma, és nagyon magas a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, térítési díj fizetése alól mentesülő tanulói létszám. Pozitív, hogy a tanulók 30,73 % HH.

III; HHH; arány az alapfokú művészeti oktatásban

Tanulók száma	HH;	HHH;
514 fő	158 fő	86 fő
Mindebből roma	32 fő	

Forrás: Kisvárdai és Jéke közoktatás feladat ellátási intézményhálózat működési, fejlesztési és esélyegyenlőségi terve 2008-2014

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció
Nem rendelkezünk adattal.

A városban működő oktatási, képzési intézmények esetében nem történt hátrányos megkülönböztetés vagy jogellenes elkülönítés. Oktatási intézményeink egyik fő alapelve az integráció fejlesztése és kiemelt figyelmet fordítanak a szegregáció megelőzésére.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatózó eltérések
Nem rendelkezünk adattal.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Mint minden kiemelt területen, így itt is érzékelhető a pozitív diszkrimináció. Minden közművelődésben dolgozó törekszik a segítségnyújtásra, az Önkormányzat pedig kiemelt figyelmet fordít a gyermekekre, a fogyatékosokkal élőkre és minden hátrányos helyzetű családra. Hátránykompenzáló juttatásokkal, szolgáltatásokkal, tanácsadással segítik mindennapjaik megkönnyítését.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
4.3.i) és j) pontok esetében adathiány	adatok beszerzése
4.4.c) d) e) pontok esetében adathiány	adatok beszerzése
Családi konfliktusok	Családterápia, Csoportos szociális munka eszközeinek alkalmazásával csoportfoglalkozások, Életmód – klubok szervezése
Szenvedélybetegség	Önismereti csoportok, drogrevenüció, DADA program,
Szabadidő hasznos eltöltésének hiánya	fiatalokat érdeklő rendezvények szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	6310	6595			766	673
2009	6147	6505			767	663
2010	6251	6478			715	666
2011	6220	6351			726	766
2012	6215	6215				

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szakmunkás-képző	gimnázium érettségi	főiskola	egyetem
2008	673	39	498	437	376	37	18
2009	622	36	492	412	451	55	19
2010	639	35	390	351	491	58	27
2011	618	33	429	372	535	61	29
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A három év alatti gyermekek a Kistérségi Szociális Szolgálat által működtetett, kisvárdai székhelyű bölcsődében, családi napköziben is elhelyezhetőek, ezzel megkönnyítve az édesanyák visszatérését a munkaerő-piacra. A Bölcsőde nyitva tartási rendje figyelembe veszi a hivatali munkaidőt, így 7 – 17 óra között üzemel.

Az önkormányzat (és intézményei) kiemelt figyelmet fordít a kisgyermekes édesanyák – gyermek elhelyezésével összefüggő – problémái megoldására, minden intézmény igyekszik biztosítani a rugalmas munkaidőt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	12	703	59
2009	13	692	53
2010	13	665	51
2011	13	634	49
2012	13		0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Erre vonatkozóan adattal nem rendelkezünk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Önkormányzati fenntartású és működtetésű anyaoththon városunkban nem működik. Legközelebb a megyeszékhelyen, Nyíregyházán található több anyaoththon is, a helyi önkormányzat és egyház működtetésében egyaránt. Az elmúlt évek során több esetben is sor került anyaothtoni elhelyezésben történő segítségnyújtásra (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által). A fenti családok otthonokba történő eljutását az Önkormányzat saját személygépkocsijával vagy vonatjegy megvásárlásában történő azonnali pénzbeli segítségnyújtással bonyolította le.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Jelenleg erre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adathiány	Az adattal nem rendelkező pontokban adatgyűjtés

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen élő népesség korszerkezete az országos korcsoport struktúrájának megfelelően alakul: kb 30-34 éves korig a férfiak vannak túlsúlyban, míg a 40 éves korcsoportban tapasztalható létszám-kiegyenlítés, utána a lakosság túlnyomó részét nők alkotják. Kisvárdai korstruktúráját az alábbi ábra mutatja a 2008-as adatok figyelembe vételével:

0-2 évesek száma az állandó népességből: 3 %

3 évesek száma 1 %

3-5 évesek száma 3 %

6-13 évesek száma 9 %

14 évesek száma 1 %

15-17 évesek száma 4 %

18-59 évesek száma 63 %

60-x évesek száma 16 %

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal területi statisztikai adatok rendszere

Az öregedési index reprezentálja a 0-14 éves korosztályra jutó 60 év fölötti korosztály arányát, Kisvárdán esetében a 0-14 év korosztály 3045 fő, 60 feletti korosztály 2935 fő, vagyis a város öregedési indexe 0.96, amely jelezi, hogy a városra rövidesen az előregedés stádiumába lép. Összességében elmondható, hogy a város demográfiai tendenciáinak alakulása 2000 óta negatív irányba mozdultak, az állandó népesség csökkenése a vándorlási veszteségnek és a természetes fogyásnak köszönhető, de a település korstruktúrája is előre vetíti, hogy a város előregedése tendenciózussá válik.

A megyében a lakosság születéskor várható átlagos élettartama a nők esetében lassan emelkedik,

2001 évben meghaladta a 75 évet, míg a férfiak esetében csak a 65,8 évet érte el, jóval elmaradva az országos átlagtól.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Nem rendelkezünk adattal.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nem rendelkezünk adattal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk adattal.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az Önkormányzati Törvény, illetve az Egészségügyi Törvény rendelkezései alapján az önkormányzatok jelentős szerepet töltenek be az egészségügy szervezésében. Az Egészségügyi Törvény értelmében az önkormányzatok – ezáltal Kisvárdán Város Önkormányzata – az alábbi szolgáltatások ellátását végzi:

- háziorvosi, házi-gyermekorvosi ellátás
- fogorvosi alapellátás
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás
- védőnői ellátás
- iskola-egészségügyi ellátás.

A településen biztosított a lakosság egészségi állapotának optimalizálásához és a prevencióhoz szükséges egészségügyi infrastruktúra.

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan nehéz helyzetben lévő egyének részére, hogy otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelüket fenntarthatassák, valamint egészségi-, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáikat megoldhatassák. Az alapszolgáltatások körében a települési önkormányzatok elsősorban az időskorúak, a fogyatékos emberek, a pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, továbbá a hajléktalan emberek számára nyújtanak szolgáltatásokat. Az alapszolgáltatások tekintetében az önkormányzat az alább felsorolt szolgáltatásokat biztosítja:

- tanyagondnoki szolgáltatás,
- étkeztetés,

- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- idősek nappali ellátása,
- demens betegek nappali ellátása,
- fogyatékos személyek nappali ellátása.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelően szakosított ellátási formában kell gondozni. A szakosított ellátási formák típusai a Kisvárdai városban a következők:

- Ápolást, gondozást nyújtó intézmény keretében: Idősek Otthona,
- Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény keretében: Hajléktalanok Átmeneti Szállása.

Az ápolást, gondozást nyújtó intézmények az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek elhelyezésére és ellátására szolgál.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények ideiglenes jelleggel biztosítanak ellátást az igénybe vevő részére.

Kisvárdai Város – külön megállapodás alapján – létrehozott intézményfenntartó társulásban részes települési önkormányzatokkal közösen fenntartói a Kistérségi Szociális Szolgálatnak, amely mikrokörzetben látja el a szociális feladatokat. Az intézmény gondoskodik személyes gondoskodás keretében természetben nyújtott szociális ellátásról, szociális alapszolgáltatásokról és szakosított ellátásról, illetve gyermekjóléti szolgáltatásról.

A szociális alapszolgáltatások közül – az idősek vonatkozásában – a településen a következők működnek:

- Családsegítés (mikrokörzet: Kisvárdai, Döge, Fényeslitke, Jéke, Mezőladány, Pap, Pátróha, Újkenéz)
- Étkeztetés: Az önkormányzat 2008. évben 129 fő részére gondoskodott meleg étkeztetésről. Az ellátottak 68%-a 61 év feletti, 22,5%-a 51-60 év közötti, csupán 9,5% a 19-50 év közötti.
- Házi segítségnyújtás (mikrokörzet: Kisvárdai, Döge, Jéke, Mezőladány, Pap, Pátróha, Újkenéz) Célja a szolgáltatást igényvevő részére a saját lakókörnyezetében biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (mikrokörzet: Ajak, Anarcs, Dombrád, Döge, Fényeslitke, Gyulaháza, Jéke, Mezőladány, Pap, Pátróha, Tiszakanyár, Tornyospálca, Újdombrád, Újkenéz) Célja: A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása. A településen 65 készülék jelzőrendszer került kihelyezésre.
- Nappali ellátás (mikrokörzet: Kisvárdai, Döge, Jéke, Mezőladány, Fényeslitke, Pátróha, Újkenéz, Anarcs, Gyulaháza). A településen a mikrokörzeti funkció következtében két

idősek klubja található, melynek keretében megszervezésre került a demens betegek nappali ellátása is. Összesen 70 férőhely biztosítja az idősek ellátását.

A kihasználtság folyamatosan 100 %-os a két klubban. Mindkét klub az idősek által könnyen megközelíthető helyen található. A klubszerű ellátás az időseknél egyik fontos elem, hiszen az idősek körében az elmagányosodás erőteljes és az ebből fakadó következmények sok esetben fatálisak. A klubban alkalom nyílik a társas kapcsolatok építésére, különböző rendezvényeken, kirándulásokon való részvételre. Mindezek mellett lehetőség van az egészségmegőrzéssel kapcsolatos szolgáltatások - mint például vérnyomásmérés, cukorszint mérés, testsúlyellenőrzés - igénybevételére. Rendszeres az alap- és szakellátás igénybevételéhez való hozzásegítés.

Szakellátási formák közül Kisvárdai településen 2 szolgáltatás érhető el. A település ezeket a szolgáltatásokat mikrokörzetesítve biztosítja a társult települések részére is. Igénybe vehető szolgáltatások:

- Idősek otthona (mikrokörzet: Kisvárdai, Döge, Jéke, Mezőladány, Pap, Pátroha, Újkenéz) Célja: azoknak a személyeknek az ellátása, akik koruk, egészségi állapotuk, szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képesek, gondozást igényelnek, és ellátásuk alapszolgáltatás keretében nem oldható meg. A településen az Idősek Otthona 23 férőhelyes, de a jelentkező igények alapján ez kevés. Az intézmény az ellátottak számára biztosítja:
 - az ellátott személyi szükségleteinek maximális kielégítése,
 - 24 órás szakszerű gondozás, ápolás, orvosi ellátás biztosítása,
 - egészségmegőrző programokon való részvétel,
 - speciális segítségnyújtás,
 - egyéni bánásmód az ellátottak számára.

Az önmaga ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, valamint egészségügyi ellátásáról való gondoskodás intézményi keretek között. Az Idősek Otthonában gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvő beteg - gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a reá irányadó öregési nyugdíj korhatárt betöltött személy vehető fel.

- Hajléktalanok Átmeneti Szállása (mikrokörzet: Kisvárdai, Döge, Jéke, Mezőladány, Pap, Pátroha, Újkenéz). Az átmeneti jelleggel bentlakást nyújtó ellátás 24 fő hajléktalan személy részére nyújt szállást a mikrokörzet települései számára.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kisvárdai Város Önkormányzata a közművelődést olyan értékhordozó közösségi tevékenységnek tekinti, amely a lakosság, így az idősek életminőségét javíthatja, ezért fontosnak tartja az önkormányzati feladatvállalást és azok megvalósításában részt vevő intézmények és szervezetek támogatását. Ennek érdekében az önkormányzat a helyi közművelődés támogatása során hangsúlyos feladatának tekinti:

- a közösségi művelődéshez méltó esztétikus környezet és infrastruktúra biztosítását;
- az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi, az etnikai és más kisebbségi kultúra javainak közvetítését, gyarapítását és védelmét;
- a város környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, közkinccsé tételét;

- a helyi művelődési szokások gondozását és gazdagítását;
- az iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző művelődési formák, szakképző tanfolyamok, az életminőséget és az életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek segítését;
- a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségének mérséklését;
- a kiemelkedő értékeket produkáló művészeti és tudományos alkotó közösségek, műhelyek tevékenységének támogatását;
- a helyi társadalom közösségi életének, kulturális érdekérvényesítésének segítését;
- a különböző életkori csoportok művelődési közösségeinek, szervezeteinek támogatását;
- a szabadidő kulturális, valamint rekreációs célú eltöltéséhez szükséges intézményi feltételek biztosítását;
- a kegyeleti kultúra és az ünnepek kultúrájának gondozását;
- a nemzetközi kulturális kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítését, támogatását és gondozását;
- a környezetkultúra javítását, a városesztétikai kultúra fejlesztését, az építészeti örökség védelmét, megőrzését;
- a helyi nyilvánosság fórumrendszerének támogatását;
- egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítását.

A település legfontosabb közművelődési intézményének a Várszínház és Művészetek Háza tekinthető, ahol közel 30 éve június elejétől augusztus végéig minden nyáron megrendezik a Várszínházi Esték című programsorozatot. Kiemelkedő jelentőségű a Határon Túli Magyar Színházak Fesztiválja, melyet 1989-ben rendeztek meg először. Ezen valamennyi határon túli magyar nyelvű kőszínház részt vesz Erdélyből, Szlovákiából, Szerbiából, Ukrajnából, a fesztivál 10 napja alatt kb. 40 produkciót mutatnak be a társulatok. Éves szinten több mint száz nagyrendezvényt, színházi előadást tartanak, emellett szerepet kap a különféle klubok, színjátszó csoportok tevékenysége, egyéb műsorok, ismeretterjesztő előadások.

További nagyrendezvény a Kisvárdai Kifutó, mely amatőr énekes szólisták seregszemléje. Hasonló szórakoztató rendezvény az „Így Táncolunk Mi”, a város közismert személyeinek és táncoktatóinak műsoros táncgálája. Több amatőr színtársulat működik az intézményen, közülük is kiemelkedő a Doktorock Színtársulat több mint tízéves munkája során a musicalirodalom remekeit vonultatta fel a kisvárdai színpadon. Ezenkívül ismeretterjesztő előadások, egyéb foglalkozások, játszóházak, kiállítások, tanácsadások, stb. szervezésével biztosítják a folyamatos programokat a város lakossága számára. A saját programokon kívül helyet adnak külső szervek tevékenységeinek: Életet az éveknek Nyugdíjas Klub, Egészségmegőrző Nyugdíjas Klub részére, városi és iskolai rendezvényeknek is.

A településen található Városi Könyvtár a hagyományos szolgáltatásain túl (felnőtt, gyermek könyvkölcsönzés, olvasóterem, helytörténeti és zenei részleg) a könyvtárban található galériában folyamatos kiállítások szervezésével járul hozzá a lakosság kulturális igényeinek kiszolgálásához. Ezenkívül tudományos tanácskozások, valamint a „könyvtári csevegések” keretében író – olvasótalálkozók szervezetéseit is felvállalják a könyvtár munkatársai.

A Könyvtárban több projekt elindítására került sor, ezek közül a legfontosabbak:

- NKA – Kistérségi mozgókönyvtári ellátást bemutató ismeretterjesztő kiadvány készítése (2009)
- NKA – Fel a netre – internet használat oktatása (2009)
- eTanácsadás (2008-tól)
- EU Forródrót (2005-től)
- eMagyarország pont (2004-től)

- EU Közkönyvtári program (2002-től)

Kisvárdá egyik legfigyelemreméltóbb épületében, a volt zsinagógában, található az egykori Vármúzeum jogutódjaként működő Rétközi Múzeum. Az impozáns épületet a századfordulón építették. A bejárati előcsarnokban a Holocaust Kisvárdai áldozatainak emléktáblái láthatók. A világháborút túlélő és Kisvárdára visszatért zsidóság azonban különböző okok miatt egyre fogyatkozott, így a hitközség idővel kénytelen volt megválni zsinagógájától, eladva azt a városnak. A Rétközi Múzeum 1983. októberében nyílt meg a később műemlék jellegű építménnyé nyilvánított épületben. A múzeum állandó kiállításai közé tartozik az egységekbe szervezett néprajzi anyag (Ajaki ház és cifra pitvar, Kovácsműhely, Rétközi szoba és kamra, Szövőház). A galérián három állandó kiállítást találhatók: egy 19. század végi polgári szobabelső, a Polgári gyökerek című, ami rövid betekintést nyújt Kisvárdá egykori iparosainak életébe, valamint a Mesterek és tanítványok címet viselő képzőművészeti kiállítás. Az állandó kiállítások mellett időszakos kiállítások megszervezésére is sor kerül.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságáról nem rendelkezünk információval.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek ellátása több színtéren valósul meg Kisvárdá városban, melyek az alábbiakban részletesen bemutatásra kerülnek.

Az előző részekben már leírásra került, hogy az idősek ellátásával kapcsolatos kötelező, és nem kötelező önkormányzati feladatellátást a Kistérségi Szociális Szolgálat látja el, az alábbi szakfeladatok vonatkozásában:

- Idősek nappali ellátása, demens betegek nappali ellátása,
- Házi segítségnyújtás,
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (finanszírozási szerződés alapján),
- Idősek Otthona.

Idősek Nappali ellátása, demens betegek nappali ellátása

A nappali ellátás az 1993. évi. III. törvény alapján biztosított szociális alapszolgáltatási tevékenység, melynek célja nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Feladata, hogy az ellátást igénybe vevő részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatásokat nyújtson, az igényeknek megfelelő közösségi programokat szervezzen, lehetőséget biztosítson a szociális étkeztetésen keresztül igénybe vett ebéd, ill. az otthonról az intézménybe hozott étel elfogyasztására.

A nappali ellátás az ellátást igénybe vevő időskorú személyek egészségi állapotának megőrzése és javítása, valamint mentális állapotuk életkoruknak megfelelő szinten tartása érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

Egyéni esetkezelés:

Segítő és célzott beszélgetések alkalmazása, melynek célja, hogy az idős ellátott képes legyen túljutni szenvedő, tehetetlen, cselekvésében akadályozott állapotán, erősítve meglévő értékeit, személyisége pozitív erőforrásait („Kliensközpontú irányzat”).

Krisis esetén feszültségcsökkentés közvetlen beavatkozással (probléma világos megfogalmazása, megértése; remény fenntartása; támogatás).

Közösségi szociális munka keretében:

Ünnepekhez kötődő feladatok:

- Farsangi multság,
- Nőnap,
- Fordított nap (április 1-jén),
- Húsvét,
- Anyák napja,
- Névnapi, születésnapok megtartása,
- „Idősek Világnapja”
- Halottakról való megemlékezés,
- Mikulás,
- Karácsony,
- Készségfejlesztő foglalkozások,
- Környezetgondozás.

Szabadidős programok:

- Kerékpártúra,
- Strandlátogatás,
- Kerti multság,
- Társasjátékozás,
- Szellemi, ügyességi vetélkedők,
- Kirándulások igény szerint,
- Biblia vetélkedő.

Csoportos szociális munka keretében:

- Egészségügyi felvilágosító előadások,
- Csoportkohéziót erősítő foglalkozások.

Nyújtott szolgáltatás elemek:

- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- Lehetőséget biztosít a szociális étkeztetésen keresztül igénybe vett ebéd (kifőző helyről az Idősek Klubjába történő szállítással), ill. az ellátott által az intézménybe hozott étel elfogyasztására, így a gondozottak – a gondozónőkkel közösen – megterített asztal mellett kényelmesen, egymás társaságában fogyaszthatják el ebédjüket.

Szabadidő hasznos eltöltése céljából a napi tevékenységek:

- Énekes könyvekből énekek kiválasztása, közös éneklése,
- Napi sajtó elolvasása, aktuális hírek közös megbeszélése,
- TV nézés, rádióhallgatás, DVD filmek nézése,

- Társas- és kártyajátékok,
- Táncolás.

Igény szerint: ruhamosás, varrás, kertgondozás.

Heti rendszerességgel:

- Keddi és csütörtöki napokon klub – délután: a klubot érintő aktuális feladatokat beszéljük meg az ellátottak és a gondozónók között,
- Tájékoztatók különböző rendezvények lehetőségeiről,
- Szükség szerint rendezvényeken való fellépés szerepeinek megbeszélése,
- A hitélet gyakorlására – felekezetek szerint – szintén heti rendszerességgel van lehetőség.

Nem rendszeres szabadidős programok:

Kerékpártúrák, strandlátogatások, kirándulások szervezése (az ellátottak igénye alapján választva ki a helyszíneket), kerti mulatságok, Biblia – vetélkedő.

Egészségügyi ellátással kapcsolatos lehetőségek:

- Heti kétszer két alkalommal rendelkezésre áll az intézmény orvosa az ellátottak részére,
- Gyógytornán való részvétel biztosított heti két alkalommal.

A gondozónók

- Rendszeres vérnyomásmérési lehetőséget biztosítanak,
- Szűrővizsgálaton való részvételt megszervezik,
- Egészségügyi felvilágosító előadásokat szerveznek,
- Igény szerint manikűrözik, pedikűrözik az ellátottakat és hajformázást biztosítanak részükre.

A nappali ellátás szakmai tartalma

Az ellátottak szociális és mentális gondozása tervezett és rendszeres tevékenységek során valósul meg.

A gondozási anamnézis elkészítése során a gondozónő megismeri az ellátott fizikai, egészségi és mentális állapotát, valamint kedvelt szabadidős tevékenységeit, szokásait, meglévő képességeit.

Az anamnézis alapján készíti el a munkacsoport az egyéni gondozási tervet, mely tartalmazza:

- az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét,
- az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését,
- az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit.

A szolgáltatást igénybe vevő ellátott és a gondozónő minden esetben konzultál az intézmény orvosával, aki a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentációk tanulmányozását követően javaslatot tesz az ellátott ápolási szükségleteire, ill. tanácsadást nyújt.

Az ellátottak mentális/szellemi/szociális állapota eltérő, amelyet meghatároz a korösszetétel, valamint az egyedül töltött idő hossza.

A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége:

Alapvető szolgáltatások köre:

- Közösségi együttlét,
- Napi sajtó, tv, rádió használata,
- Pihenés,
- Személyi tisztálkodás,
- Körömápolás.
- Személyes ruházat tisztítása,
- Vérnyomás, cukorszint mérés,
- Gyógyszerek felírása – kiváltása,
- Napi gyógyszerfogyasztás ellenőrzése,
- Lehetőség biztosítása az étel elfogyasztására.

Rendszeressége: naponta, ill. igény szerint.

Szociális esetmunka keretében:

- Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás,
- Egyéni esetkezelés, segítő – célzott beszélgetés alkalmazása,
- Jogi tanácsadás biztosítása,
- Pszichológiai tanácsadás biztosítása,
- Információnyújtás a pénzbeni és természetbeni ellátások formáiról és az igénybevétel feltételeiről.

Rendszeressége: igény szerint

Mentális ellátás keretében:

- Hitélet gyakorlásának lehetősége,
- Társas kapcsolatok kialakulásának elősegítése,
- Az ellátás rendszeres igénybevételére motiválás,
- Érkező ellátottak fogadása,
- Napi lelki problémák megbeszélése, szorongások, félelmek enyhítése,
- Szűrővizsgálatokon való részvétel, egészségügyi felvilágosító előadások megszervezése.

Rendszeressége: naponta, munkaterv alapján, igény szerint

Közösségi szociális munka keretében:

- Ünnepekre való felkészülés,
- Szabadidős programok szervezése, lebonyolítása (kerékpártúrák, kirándulások, kerti mulatság, stb.),
- Készségfejlesztő foglalkozások (üvegfestés, téztafűzés, plakátkészítés, stb.),
- Környezetgondozás.

Rendszeressége: igény szerint, alkalomszerűen

Házi segítségnyújtás

Célja: A házi segítségnyújtás alapvető célja, hogy a kistérség valamennyi a szolgáltatást igénylő településén a rászoruló számára egyenlő eséllyel hozzáférhető szolgáltatás és a legszükségesebb elemi életfeltételek biztosítása.

Feladata: A házi segítségnyújtás feladata segítséget nyújtani az ellátást igénybe vevőnek abban, hogy fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen. A szolgálat ellátás során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete:

- saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A szolgáltatás igénybevétele az év minden napján elérhető.

A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gondozási tevékenység különösen:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, *(családi – baráti kapcsolatok ápolása)*
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása, *(házi betegápoló -gyógymasször bevonása)*
- közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában, *(karbantartó-udvari munkás- fodrász)*
- közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében; *(bevásárlás, ételmezés, tálalás, mosogatás, takarítás)*
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában, *(családtagként gondoskodunk ellátottainkról)*
- az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban. *(szolgáltatói számlák befizetése – ügyintézés).*

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Célja: A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

Feladata: alapszolgáltatást igénybe vevők számára a biztonságos életvitel megteremtése, mellyel:

- fenntarthatók az önálló életvitel feltételei, az ellátottak saját otthonában,
- a felmerült krízishelyzetek gyorsan, szakszerűen elháríthatók,
- az ellátást igénybevevő megkapja a szükséges segítségnyújtást, *(gyógyszer, orvos, mentő, esetleg higiénés szükségletek kielégítése stb.)*
- kitolódik a bentlakásos otthoni elhelyezés ideje, az ellátott tovább gondozható otthonában, és ez által elkerülhető a gyakori - szociális és mentális állapot romlása miatti - kórházi kezelés,
- oldódik a magány okozta feszültség, félelem érzése, izoláció.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztonságot nyújt az ellátást igénybe vevő idős, beteg, fogyatékos számára, hiszen a nap 24 órájában, az év minden napján igény bevehető a szolgáltatás.

Idősek Otthona

A szolgáltatás célja:

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátás nyújtása, ápolást-gondozást nyújtó intézmény keretében. Azon ellátottak számára, akik az intézményi ellátást választják a távol élő család, a magány helyett, napi 24 órás szakszerű gondozás és ellátás biztosítása.

A szolgáltatás feladata:

Azoknak a személyeknek az ellátása, akik koruk, egészségi állapotuk, szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képesek. Gondozást igényelnek, gondozási szükségletük a napi 4 órát meghaladja és ellátásuk alapszolgáltatás keretében nem oldható meg.

Az intézményi ellátást igénybe vevő valamennyi ellátott részére teljes körű ellátást – napi legalább háromszori étkezés, szükség szerint ruházat, illetve textíliával való ellátás; mentális gondozás, egészségügyi ellátás, lakhatás – biztosít és a feladatellátáshoz szükséges feltételeket megteremti.

A településen két önszerveződő nyugdíjas klub is működik:

- Életet az éveknek Nyugdíjas Klub,
- Egészségmegőrző Nyugdíjas Klub.

Ezekon kívül a Várszínház és Művészetek Háza keretei között működik még:

- internet klub,
- ulti klub,
- ezotéria klub,

melyek minden korcsoport számára biztosítják a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségét.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
6.3.a)b)c) pontok esetében adathiány	adatgyűjtés, elemzés
jelzőrendszeres készülékek alacsony száma	jelzőrendszeres készülékek beszerzése
hospice szolgáltatás otthon történő bevezetése	ellátórendszere kiépítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Kisvárdai Városban a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása az önkormányzat által fenntartott intézményekben és a debreceni központú PIREHAB Kft. Kisvárdai üzemében történik.

A Kistérségi Szociális Szolgálat által működtetett Hajléktalanok Átmeneti Szállása (4600 Kisvárdai, Vásár tér 10/C) szakfeladaton 4 fő megváltozott munkaképességű munkavállaló került foglalkoztatásra portás munkakörben, továbbá a székhelyen (4600 Kisvárdai, Szent L. u. 54.) egy fő takarító.

A közel harminc éve működő PIREHAB Nonprofit Kft. az ország egyik legnagyobb, rehabilitációs célokat megvalósító munkáltatója. Közel 2500 főt foglalkoztat, amely létszámból 2060 fő megváltozott munkaképességű munkavállaló. A cég az ország 21 kiemelten védett szervezete közé tartozik. Jelenleg 21 telephellyel és debreceni központtal működik Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megyében.

A kisvárdai üzem a papíralapú csomagolóeszköz-gyártás bölcsője. 1991-ben kezdte el működését az üzem, 80 fővel. Jelenleg az üzem 363 főt foglalkoztat, amely létszámból 342 fő megváltozott munkaképességű. (Forrás: PIREHAB Kft.)

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem rendelkezünk adattal.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok
Önálló életvitelt támogató helyi intézmények Kisvárdai városban:

- a Kistérségi Szociális Szolgálat keretei között működő Fogyatékos személyek nappali ellátása,
- Megoldás Közhasznú Egyesület.

Minden évben megrendezésre kerül a „Tolerancia tábor”, mely során az épek és fogyatékkal élők egy hetet töltenek együtt, ahol megismerhetik egymás szokásait, jellemzőit, pozitív értékeit.

A városi rendezvényeken – fentiekben részletezett – rendszeresen fellép a fogyatékkal élők színjátszó csoportja, mely hozzájárul az integráció megvalósulásához, valamint ahhoz, hogy a helyi társadalom megismerje, elfogadja a fogyatékkal élő embereket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Kisvárdai város biztosítja azokat a pénzügyi és természetbeni ellátásokat, melyet a jogszabályok állami szinten szabályoznak és lehetővé tesznek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége
Az önkormányzati tulajdonban lévő középületek jelentős részében megtörtént az akadálymentesítés a mozgáskorlátozottak részére. Megoldandó probléma a látás- és hallásszervi fogyatékkal élők részére az akadálymentesítés teljes körű megvalósítása.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége
Nem rendelkezünk jelenleg adattal.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem rendelkezünk adattal.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Helyi járással a város nem rendelkezik, vidékről érkező buszokkal megoldható a közösségi közlekedés. A buszok egy része akadálymentesített.

A városban lévő járdák jelentős része burkolathibás, mely a fogyatékkal élők és/vagy pl. támbotot, tolószéket használók részére számos veszélyforrást jelent.

A városban lévő parkok rendezettek, fogyatékkal élők részére megközelíthető és igénybe vehető.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A Kistérségi Szociális Szolgálat keretei között működik a Fogyatékos Személyek nappali intézménye 24 fő férőhellyel, új építésű, teljes mértékben akadálymentesített épületben, mely pályázati forrásból került megvalósításra és 2012. szeptemberében átadásra.

Civil szolgáltató működtetése keretében működik a Megoldás Közhasznú Egyesület a városban, mely szintén fogyatékos személyek nappali ellátását biztosítja.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem rendelkezünk adattal.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
7.1.b) és 7.3.c) és f) pontok esetében adathiány	adatok beszerzése, elemzése
járdák burkolatának hibái	burkolatjavítás, pályázati és önkormányzati forrásból
Bentlakásos intézmény hiánya	Bentlakásos intézmény létrehozása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

1. Civil és egyházi részvétel az ellátórendszerben

A város komoly civil élet otthona. A civil szervezetek segítik a szociális, az oktatási és az egészségügyi intézmények munkáját. Fontos résztvevői az ifjúságot érintő közösségi prevenció programoknak.

Szociális kerekasztal formájában évente két alkalommal a szervezetek képviselői és az Önkormányzat vezetése megbeszélés keretében tekinti át az eltelt fél év munkáját, az együttműködések eredményességét és hatékonyságát. Az együttgondolkodás igénye jelenik meg a fogyatékkal élők körében is, amely az esélyegyenlőségi feltételek érvényesülésének meghatározó eleme.

Civil szervezeti lista

Szervezet megnevezése	Székhely
„A Csillag Gyermekéiért” Alapítvány	Csillag-köz 2.

„A lakótelep zöld ligetéért” Alapítvány	Tompos úti ltp. 2.
„A Kisvárdai Móricz Zs. úti Óvoda kiegyensúlyozott gyermekekért” Alapítvány	Móricz Zsigmond u. 2.
„A kiegyensúlyozott gyermekekért” Alapítvány	Magyar u. 1.
„Művészetet szerető gyermekekért” Alapítvány	Császy L. u. 9.
„Kisvárdai 2. sz. Általános Iskola Tanulóiért” Alapítvány	Szent L. u. 35.
Teichmann Vilmos Oktatási Alapítvány	Tordai u. 17.
„Művelt Tanulói Ifjúságért” Alapítvány	Mártírok útja 5.
Napsugár Szabadidő Egyesület	Mártírok útja 5.
Piruettt Táncgyűlés	Mártírok útja 5.
Vári Emil Kulturális és Szabadidősport Egyesület	Mártírok útja 5.
„Tegyünk értük” Alapítvány	Mátyás király u. 107.
„Innovatív iskola” Alapítvány	Várday I. u. 17.
Bessenyei György Gimnázium Alapítvány	Iskola tér 2.
„Levelező Tagozatért” Alapítvány	Iskola tér 2.
„Szakképzésért” Alapítvány	Mártírok útja 8.
Szent László Alapítvány	Flórián tér 3.
„Szent László Egyházi Óvoda gyermekeiért” Alapítvány	Flórián tér 3.
Alapítvány a Kisvárdai Református Általános Iskoláért	Flórián tér 17.
„Muzsikáló Gyermekekért” Alapítvány	Szent László u. 42.
Douart Alapítvány	Szent László u. 42.
„Nyújtsd a kezéd” Alapítvány	Szent László u. 54.
„Sérült Gyermekekért” Alapítvány	Tompos úti ltp. 1.
„Függetlenek Kisvárdáért” Egyesület	Fáy A. u. 2.
„Humán Forrás” Alapítvány	Vár u. 15.
„Tökés László” Alapítvány	Petőfi u. 14.
„A mentésügyért Sz-Sz-Bereg megyében” Alapítvány	Árpád u. 28.
Árkádia Fényeinek Spirituális Egyháza	Virág F. u. 58.
Béres József TIT Kisvárdai Egyesülete	Flórián tér 19.
Dolgozók Sporthorgász Egyesülete	Hulics u. 46
Észak-Kelet Postagalambsport Tagszövetség	Hulics u. 47.
„Felelősséggel Felső-Szabolcsért” Alapítvány	Mártírok útja 7.
„Felső-Szabolcsi Kismamákért-Kisbabákért” Alapítvány	Árpád u. 26.
„Fiatalok Kisvárdáért Szervezete”	Várday u. 2/A
Földkelte Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület	Toldi M. u. 29.
Henj-Fitness Szabadidő Sportegyesület	Dózsa Gy. u. 19.
„Kisvárdai és környéke közbiztonságáért” Alapítvány	Mester u. 3.
Kisvárdai és Körzete Méhészek Egyesülete	Nagyboldogasszony u. 25.
Kisvárdai és Körzete Gazdakör	Mátyás király u. 88.
Kisvárdai T-02 Postagalambsport Egyesület	Hulics u. 47.
„Kisvárdai Városért” Alapítvány	Szent L. u. 7-11.sz.
Kisvárdai Ipartestület	Szent L. u. 55.
Kisvárdai Kézilabda Club Sportegyesület	Kodály Z. u. 9.
Várda SE	Arany János u. 5.
Kyokushingai Karate DO SE Kisvárdai Sportegyesület	Várday I. u. 19.
Magyar Últi Szövetség	Vári Emil u. 5.
Várdai Asztalitenisz Sportegyesület	Mózer Ernő u. 4.
Kisvárdai Kulturális Egyesület	Flórián tér 20.
Kisvárdai Polgárőr Egyesület	Nagyboldogasszony u. 75.

Kisvárdai Rétköz Vadásztársaság	Kodály Z. u. 1.
Kisvárdai Városszépítő Egyesület	Petőfi u. 14.
„Kisvárdán a Fogyasztókért” Fogyasztóvédelmi Egyesület	Ilomokkert u. 4.
„Koszoriúért betegeink életét veszélyeztető szövödmények eredményesebb kezeléséért” Alap.	Árpád u. 26. I. Belgyógyászat
Rákóczi Szövetség	Ostrom u. 3.
Megoldás Közhasznú Egyesület	Kölcsey u. 5.
Kisvárdai Római Katolikus Egyház Karitászi Közhasznú Szervezet	Flórián tér 11.
Magyar Máltai Szeretetszolgálat	Liptay B. u. 20.
„Életet az Éveknek” Nyugdíjas Klub	Flórián tér 20.
„Egészségmegőrző” Nyugdíjas Klub	Flórián tér 20.
MISTRAL Ifjúsági Sportegyesület	Váralja u. 24.
Nagy Soma és neuroblastomás beteg gyerek gyógyításáért Alapítvány	Virág F. u. 87.
Összefogás Kisvárdáért	Gyár u. 32.
Progressima Környezetvédelmi és Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Alapítvány	Arany J. u. 7.
Rákóczi Vadásztársaság	Gyulaháza Petőfi u. 13.
Rétközi Diáksport Egyesület	Dombrád Andrassy u.67.
Rétközi Közlekedési Polgárőr Egyesület	Kiss J. u. 50.
Rétközi Múzeum Baráti Köre Egyesület	Csillag u. 5.
Rotary Club Kisvárdai Egyesület	Vár u. 9.
T-15 Postagalamb Sportegyesület	Boeckai u. 33.
Várda Túra Team Egyesület	Krúdy park 10
Várday István Egyesület	Krucsay M. u. 2.
„Kell egy jó szó” Alapítvány	Szent L. u. 42.
Magyar Kékkereszt Egyesület Kisvárdai Szervezete	Flórián tér 17.
Vass Rally Team Sportegyesület	Aradi vértanúk tere 9.
Várda-AE Klub	Szent L. u. 54.
Kisvárdai Kórház Baráti Alapítvány	Árpád u. 26.
Alapítvány a Kisvárdai Református Templom Orgonájáért	Flórián tér 17.

Forrás: Kisvárdai Város Önkormányzata

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Nevelési és oktatási közfeladatot ellátó szervezet:

Csillag-közi Központi Társulási Óvoda
Kistérségi Szociális Szolgálat Bölcsőde

Közművelődési közfeladatot ellátó szerv:

A Kisvárdai Várszínház és Művészetek Háza
Várday István Városi Könyvtár

Egészségügyi és szociális közfeladatot ellátó szerv:

Városi Egészségügyi Alapellátás

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerségi bemutatása

Kisvárdán kettő nemzetiségi önkormányzat működik:

A Kisvárdai Ruszin Nemzetiség Önkormányzat
A Kisvárdai Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A Kisvárdai Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat és az egyházak közötti kapcsolat szoros, támogatta a Görög Katolikus templom előtti Szent György parkban pad elhelyezésének költségét. Részt vesznek az egyház által szervezett jótékonyági rendezvényeken.

Civil szervezetekkel és a városi önkormányzattal a nemzetiségi önkormányzatok együttműködésben

dolgoznak különböző közös rendezvényeken és egyéb ügyekben.

A Kisvárdai Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Kisvárdai Város Önkormányzata közötti együttműködés hosszú időre visszanyúló, tartós és intenzív. Kölsönösen meghívást kapnak a Nemzetiségi Önkormányzat üléseire és az általa szervezett rendezvényekre is az Önkormányzat vezetői, képviselői. A megoldandó ügyek tekintetében rendszeresen kerül sor személyes egyeztetésekre.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Kisvárdai Város Önkormányzata és a Nemzetiségi Önkormányzatok sem vesznek részt olyan társulásban, mely érintené az esélyegyenlőségi programot.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Városunkban több nemzetiségi önkormányzat is képviselteti magát, akik sokat tesznek a rászorulóknak életmódjának javítása érdekében.

A Kisvárdai Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Kisvárdai Város Önkormányzata közötti együttműködés hosszú időre visszanyúló, tartós és intenzív. Köszönhető ez annak is, hogy Lakatos István elnök több cikluson keresztül elnöke a Nemzetiségi Önkormányzatnak, és a képviselőtestületnek is tagja volt.

A roma nemzetiséggel kapcsolatosan bármely roma polgár megkeresi a Nemzetiségi Önkormányzatot, akkor hatáskörén belül maradván megpróbál a problémára megoldást találni, ha ez nem lehetséges közvetítő szerepet lát el a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv felé.

Általános roma probléma például a lakáskérdés: kevés a szegénységben élő romáknak megfelelő árfekvésű lakás Kisvárdán, a rendelkezésre álló lakások pedig rossz műszaki állapotban vannak. A Nemzetiségi Önkormányzat vagyonnal nem rendelkezik, ebből kifolyólag lakásállománnyal sem. Ezért ebben az esetben

közvetítő szerepet lát el az Önkormányzat felé. A roma nemzetiségen belül vannak kisebb csoportok

akikkel kapcsolatosan többször merül fel megoldandó probléma, ilyenek például a gyerekek. Bennük

erősíteni kell az iskolába járás fontosságát, és csökkenteni a hiányzások gyakoriságát, melynek kapcsán a

Kistérségi Szociális Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálatával is intenzív a kapcsolata.

A Nemzetiségi Önkormányzat anyagi lehetőségeit figyelembe véve segíti a roma családokat élelmiszer-csomaggal, nyugdíjasok részére találkozó szervezésével, gyerekek részére Mikulás csomag osztásával.

A Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat célja az anyanyelvének ápolása, a tárgyi és szellemi kultúrájának megőrzése és önazonosságának erősítése Kulturális programjaik erősítik az összetartozás-tudatot. Az önkormányzat kapcsolatot tart a ruszin kisebbség regionális és országos szervezet szervezeteivel, a megyei önkormányzattal, más társadalmi szervezetekkel.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége **Sérült Gyermekekért Alapítvány**

Fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok számára terápiás lehetőségek biztosítása, szociális szolgáltatások szervezése.

Speciális fejlesztőeszközöket, kellékeket, nyersanyagot biztosít a terápiákhoz, melyek megszerzése, lebonyolítása is az Alapítvány feladata. A házi könyvtárat igyekszik évente néhány szakkönyvvel gyarapítani azoknak az önkéntes és megbízott szakembereknek, aki segítik munkájukat. Szociális támogatást nyújtanak (anyagi illetve tárgyi) a rászorultaknak. A fogyatékoság el- és befogadása érdekében, értékeik elismertetése mellett jótékonyági gála kiállításokat szerveznek.

SOMA Alapítvány

A 2006 – ban megalakult alapítvány Kisvárdán működik. Elsősorban az Északkelet – Magyarországon élő daganatos megbetegedésben szenvedő gyermekeknek és családjainak nyújt hatékony segítséget. Munkájukat akkor tudják eredményesen végezni, ha Támogatóiktól anyagi segítséget kapnak. Céljuk megvalósítása érdekében minden évben megrendezik a Soma gálát, melyen a kisvárdai iskolák tanulói, óvodás csoportok és városunkból elszármazott művészek lépnek fel. Rendezvényeik teltházasak. Nagyszámú támogató táboruk van, akikkel azonos értékrend szerint gondolkodnak, akik megértik, hogy sok kicsi sokra megy, hogy mindannyian felelősséggel tartoznak egymásért, hogy segíteni a náluk rosszabb helyzetben élőkön nemcsak kötelesség, de lehetőség – mi több – kiváltság is egyben. Külön öröm, hogy segítők között egyre több a fiatal.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba.

Főbb foglalkoztatók Kisvárdán a GE Tungstam Lighting, a Caroflex Fékbetétgyár, MASTER-M Kft.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére. A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a HEP-et készítő szervezetek szervezték. E tevékenységbe bekapcsolódtak a Kisvárdai Közös Önkormányzati Hivatal osztályai, az egészségügyi alapellátásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények, a közművelődést szervező intézmények, a köznevelési intézmények, valamint a Munkaügyi Központ.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, személyes illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására és ezekhez intézkedési tervek elkészítésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek:

- a Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat
- a Kisvárdai Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Kistérségi Szociális Szolgálat
- Egészségügyi Alapellátás
- Munkaügyi Központ
- Csillag – Közi Központi Társulási Óvoda.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezetét a partnerek közös fórum és találkozások alkalmával együtt készítették el és beszéltek meg észrevételeiket. Kisvárdai Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Kisvárdai Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Munkahelyteremtés, közfoglalkoztatás	Munkanélküliség, Munkanélküliség	Munkanélküliség csökkentése	Összhangban van a HEP elkészítése során használt dokumentumokkal	Munkahelyteremtés, közfoglalkoztatás	Folyamatos 2014-2018	fő	pályázati lehetőségek igénybevétele	pályázati támogatás elnyerése függvényében fenntartható
2	Felzárkóztatás-képzés	Alacsony iskolai végzettség	Alapfokú iskolai végzettség megszerzése	uaz	Alapfokú képzések szervezése	Folyamatos 2014-2018	fő	innovatív oktatási pályázatok	uaz
3	„Légy naprakész” – átképzés felhívtek részére	Nem megfelelő szakképzettség	Az elavult és/vagy nem rendelkezők részére piacképes szakmához történő segítségnyújtás	uaz	Piacképes szakképzés szervezése	Folyamatos 2014-2018	fő	pályázati forrás	uaz
4.	„Élhető életér”	Közüzemi	A közüzemi	uaz	Közüzemi	Folyamatos	fő	Adottak:	meglévő

	szolgáltatás hiánya	szolgáltatások biztosítása, életminőség javítása, személyi fontossága	szolgáltatásokkal megállapodás, Adósságkezelési Szolgáltatás, Előadások szervezése	Kistérségi Szociális Szolgálat, Egészségügyi Alapellátás	2014-2018	infrastrukturális feltételek, személyi feltételek részben adottak	személyi feltéltételemmentesítés személyi feltételek bővítése
5.	„Ha jól bánunk a pénzzel, van mit fogni kézzel”	Közüzemi hátralékok kezelése, háztartás-gazdálkodás kialakítása	uaz	Kistérségi Szociális Szolgálat	Folyamatos 2014-2018	Adott: személyi tárgyi feltételek	Fenntarthatóság biztosított
6.	Lakáskörümenyek javítása, önkormányzati bérlakás állomány növelése	Lakáskörümenyek javítása, önkormányzati bérlakás állomány növelése	uaz	Meglévő bérlakások folyamatos karbantartása, korszerűsítése. Szociális bérlakások zsúfoltságának megszüntetése a komfortfokozat növelésével.	Önkormányzat	Komplex telepprogram – TAMOP 5.3.6-11/1-2012-0019 pályázat	további pályáztatás elnyerése függvényében fenntartható

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Halmozottan hátrányos helyzetűekre vonatkozóan pontos adatok	4.3.i) és j) pontok esetében adatgyűjtés 4.4.c)d)e) pontok esetében adatgyűjtés	előbb nevezett pontokban megfelelő adatszolgáltatásra nyíljon lehetőség	Családgondozók, védőnők általi felkutatás, megkeresés, szülők ösztönzése nyilatkozattételre, tájékoztatva őket annak fontosságáról. igényfelmérés	2014. december 31.	Adatbázis összeállítása, nyilvántartás felfektetése	Személyi feltéltételemmellet fenntartható
2	„Békés család”	Családi konfliktusok	A családokban meglévő generációk közötti távolságból, családon belüli szennvedélybetegségekből, stb adódó konfliktusok csökkentése, a konfliktusok megfelelő kezelése	Családtérápia biztosítása, konfliktuskezelő csoport szülőknek, gyerekeknek, Erőszakmentes kommunikáció oktatása	Folyamatos 2014-2018	személyi feltételem biztosítása	meglévő meglévő személyi feltételemmellet fenntartható

3	„Szenvedélyek nélkül szebb élet”	Szenvedélybetegség	Megtanítani a fiatalokat a problémáik felismerésére és kezelésére és a „nem”-et mondás tudományára.	Ifjúsági cselekvési tervvel összhangban	Önismereti csoportok, drogprevenció, DADA program	Család gondozók, védőnő, rendőrség, pedagógusok	Folyamatos 2014-2018	nem releváns	személyi tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek igénybevétele	megfelelő személyi tárgyi feltételek biztosítása mellett fenntartható, pályázati lehetőségek kihasználása mellett
4.	„Játszóház”	Szabadidő hasznos eltöltésének hiánya	A gyerekek szabadidejüket hasznosan töltsek el, ne a számítógép előtt éljék gyerekkorukat. Tanuljanak kommunikálni, alakítsanak emberi kapcsolatokat.	Ifjúsági cselekvési tervvel összhangban	Játszóház Kézműves foglalkozások TINI-Klub Színijátékos kör	Várszínház és Művészetek Háza, pedagógus, önkéntesek	Folyamatos 2014-2018	nem releváns	személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek igénybevételeivel	megfelelő személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek kihasználása mellett
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Adathiány megszüntetése	Nincs adat számos problémájukra	Adathiány megszüntetése		Felmérés, tanulmány	Polgármesteri hivatal, szociális intézmények	2014	személyi	személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek igénybevételeivel	megfelelő személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek kihasználása mellett
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	6.3.a)b)c) pontok esetében beszerzése	6.3.a)b)c) pontok esetében adathiány	adatok gyűjtése, elemzése	nem releváns	adatgyűjtés	polgármester által megbízott személy	2014.12.31.	megfelelő adatok megléte	személyi feltétel	személyi feltét
2	Jelzőrendszeres készülékek beszerzése	Jelzőrendszeres készülékek alacsony száma	minden ellátotti igény kielégítése, az idősek biztonságérzetének növelése	nem releváns	beszerzés	önkormányzat	2018-ig	biztonságérzet növekedése az idősök és hozzátartozóik körében	pályázati forrásból történő beszerzés	normatív finanszírozás

3	Hospice otthoni szolgálatok otthoni bevezetése	a haldokló ember és hozzátartozójának történő segítségnyújtás	szolgáltatás kidolgozása, bevezetése	önkormányzat	pályázati lehetőség függvénye 2018-ig	nem releváns	pénzügyi forrás: pályázati úton	pályázati forrásból fenntartható
V. A. fogyatékkal élők esélyegyenlősége								
1	7.1.b) és 7.3.c) és f) pontok esetében adatgyűjtés	nevezett pontokhoz adatok gyűjtése, elemzése	nem releváns	polgármester által megbízott személy	2014.12.31.	nem releváns	személyi feltétel	személyi feltétel biztosítása áll fenntartható
2	Járdajavítás	Járdák burkolatának hibái	szilárd járda szükség építése	Önkormányzat	Folyamatos 2014-2018	megfelelő minőségű járdák	pályázat és önkormányzat saját forrása	saját és pályázati forrás esetén fenntartható
3	Bentlakásos intézmény létesítése	Bentlakásos intézmény hiánya	Építés	Önkormányzat	pályázati forrástól függő 2018-ig	elhelyezés biztosítása az igénylők részére	kizárólag pályázatok benyújtása és elnyerése által	kizárólag pályázati forrásból fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

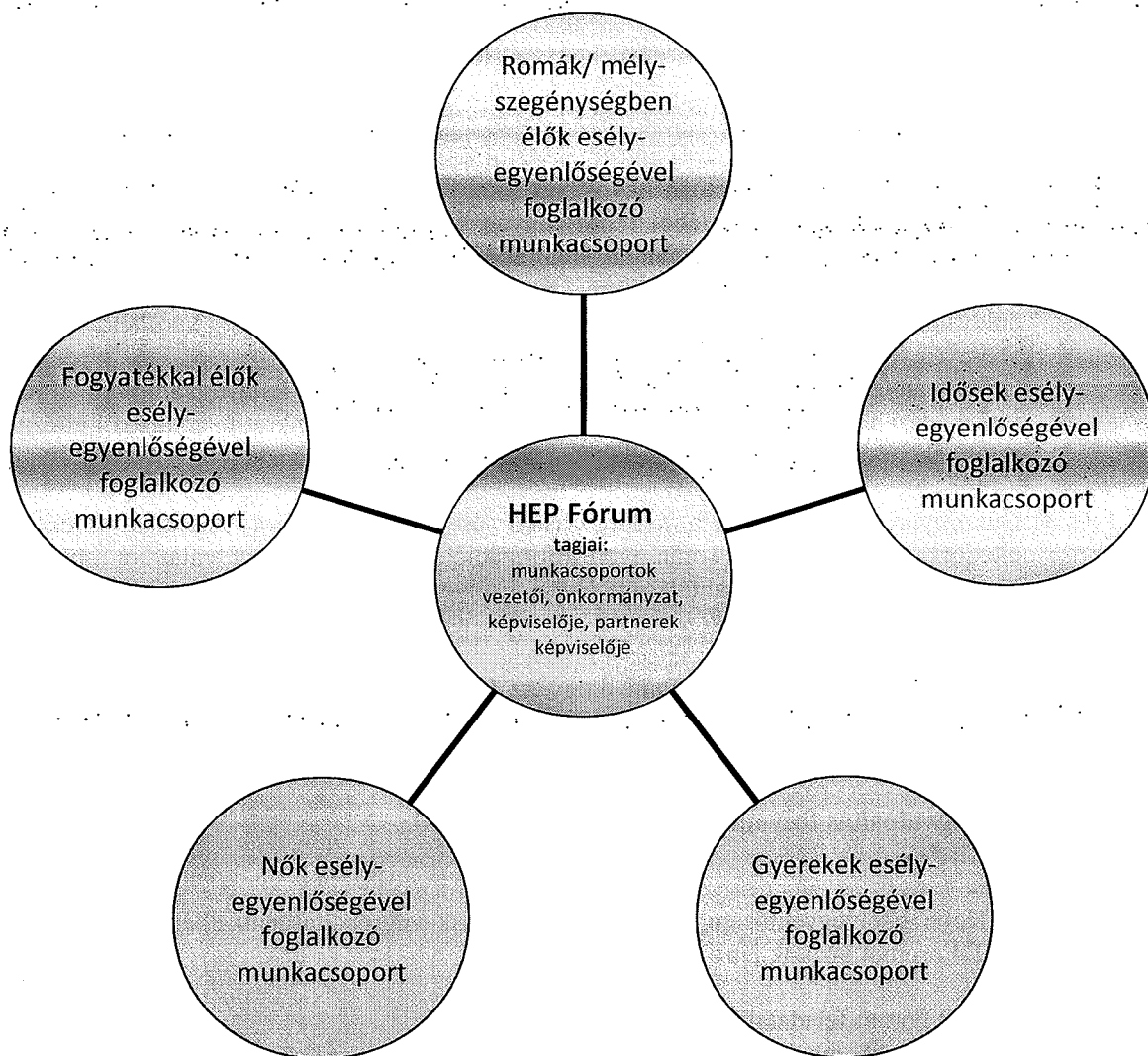
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, ülésről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester által kijelölt személy felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Kisvárdai város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kisvárdai város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Melléklétek:

1. számú melléklet: a HEP helyzetelemzését alátámasztó adatok
2. számú melléklet: a képviselő-testület HEP-et elfogadó határozatának jegyzőkönyvi kivonata

Kisvárdai, 2014.

Léleszi Tibor
polgármester

Kisvárdai Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner név,
Aláírás
Képviselet szervezet

Dátum

Partner név,
Aláírás
Képviselet szervezet

Dátum

Partner név,
Aláírás
Képviselet szervezet

Dátum

Partner név,
Aláírás
Képviselet szervezet

